

ဒုတိယအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ မှတ်တမ်း

- နေခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်၍ ဥပဒေနှင့်မညီသည်များကို စိစစ်အရေးယူရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း
- ၁၀ ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်း ကာလတာရှည်ကတည်းက ဝင်ရောက် ၃၄ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေထိုင်ခဲ့ရာမှ သစ်တောကျူးကျော်သူများ ဖြစ်သွားကြရသော ကျေးလက်နေပြည်သူများစာရင်းကို အမှန်တကယ်တိကျမှန်ကန်ခိုင်လုံသော စာရင်းသစ်တစ်ရပ်ဖြစ်အောင် အသစ်ထပ်မံကောက်ယူ ပြုစုထုတ်ပြန်ရန် အစီ အစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း
- ၁၁ GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေမှုအား အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ၄၀ ဖွဲ့ စည်းပြီး ကွင်းဆင်းစိစစ်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း
- ၁၂ ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်က တင်သွင်းသည့် ပြည်ထောင်စု ၅၁ သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်တွင် ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများ ချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီး ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကာကွယ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသ ီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက် ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း
- ^{၁၃} ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး ^{၁၂၁} (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ ရပ်နားကြောင်းနှင့် အစည်းအဝေး(၁၅)ရက်မြောက်နေ့ ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

ဒုတိယအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄) ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး

(၁၄) ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ်

(၁၂–၁၂–၂၀၁၉)(ကြာသပတေးနေ့) နံနက် ၁၀ နာရီ

- ၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း၊
- ၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာခြင်း၊
- ၃။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄) ရက်မြောက်နေ့ အစီအစဉ် ကြေညာခြင်း၊
- ၄။ အစည်းအဝေး မတက်ရောက်နိုင်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အတွက် ခွင့်ပန်ကြားခြင်းနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ် ရယူခြင်း၊
- ၅။ ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့် အောက်ပါမေးခွန်းများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင် များက ဖြေကြားခြင်း–
 - (က) ဦးတင်နု(ခ) ဦးတင်နုအောင်၊ မာန်အောင် မဲဆန္ဒနယ်၏ **ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ** မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူ စစ်တွေမြို့များသို့ သွားလာနိုင်ရေးအတွက် ကစ္စပနဒီအမြန်ရေယာဉ်အား သီတင်းတစ်ပတ်တွင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ် ပြေးဆွဲပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ၊မရှိ သိလိုခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊
 - (ခ) ဒေါက်တာဒေါ်ခင်စိုးစိုးကြည်၊ ပြည် မဲဆန္ဒနယ်၏ ပြည်–ပေါက်ခေါင်း လမ်းပိုင်း ရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန် သိမ်းဆည်းခဲ့သော လယ်ယာမြေများ နှင့်ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးငွေ မရရှိသေးပါသဖြင့် မည်သည့်ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ပေးလျော်မည်ကို သိလိုခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊

- (ဂ) ဦးလှထွန်းကျော်၊ မောင်တော မဲဆန္ဒနယ်၏ မောင်တောမြို့၊ (၄)မိုင် ရပ်ကွက်၊ မကျည်းကုန်းရွာ၌ လိုအပ်လျက်ရှိသော လူနည်းစု (သက်) တိုင်းရင်းသားများ စာပေယဉ်ကျေးမှုဖြန့်ဖြူးရာ၊ လေ့ကျင့်ရာ–ရိုးရာဓလေ့ ထုံးတမ်းအခမ်းအနားကျင်းပနိုင်မည့် (၅၀ ပေ×၃၀ ပေ)ရှိ အဆောက်အဦ တစ်ခုအား ၂၀၂၀–၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ၊ မရှိ နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊
- (ဃ) ဒေါက်တာဦးသန်းအောင်စိုး၊ မင်းလှ မဲဆန္ဒနယ်၏ အမျိုးသားစာပေဆု ကဗျာပေါင်းချုပ်ဆုရွေးချယ်ရာတွင် ဂန္တဝင်ကဗျာဆုနှင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆု ဟူ၍ ဆု (၂)ခု ခွဲခြားပေးနိုင်ခြင်းရှိ၊ မရှိ၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ အသံစိစစ်ပုံ၊ ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှု သတ်မှတ်ချက် စသည်တို့ကို တရားဝင်မူချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးစီးမှုရှိ၊ မရှိနှင့် ပြဋ္ဌာန်းပြီး ဖြစ်ပါက ပြည်သူများသိအောင် ထုတ်ပြန်ပေးထားခြင်း ရှိ၊ မရှိ သိလိုခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊
- (င) ဦးမျိုးဇော်အောင်၊ ကောလင်း မဲဆန္ဒနယ်၏ ကောလင်းမြို့နယ်၊ ရှမ်းကလုံး ကျေးရွာအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ခွင့်ပြုထားသော သတ္တုတူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီ များကို သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေခြင်း ရှိ၊ မရှိ စိစစ်၍ ဥပဒေနှင့် မညီသည်များကို စိစစ်အရေးယူရန် အစီအစဉ် ရှိ၊ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊
- (စ) ဦးမြင့်ကြည်၊ ကသာ မဲဆန္ဒနယ်၏ ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်း ကာလတာရှည်ကတည်းက ဝင်ရောက်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေထိုင်ခဲ့ရာမှ သစ်တောကျူးကျော်သူများ ဖြစ်သွားကြရသော ကျေးလက်နေပြည်သူများ စာရင်းကို အမှန်တကယ် တိကျမှန်ကန်ခိုင်လုံသော စာရင်းသစ်တစ်ရပ် ဖြစ်အောင် အသစ်ထပ်မံ ကောက်ယူပြုစုထုတ်ပြန်ရန် အစီအစဉ် ရှိ၊ မရှိ သိလိုခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊

- (ဆ) ဦးအောင်စိုးမင်း၊ ရွာငံ မဲဆန္ဒနယ်၏ GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင် သတ္တုတူးဖော်နေမှုအား အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး ကွင်းဆင်း စိစစ်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် အစီအစဉ်ရှိ၊ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်း၊
- ၆။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပေးပို့လာသော "အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်း ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ" နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်သွင်းထားသည့် ပြင်ဆင်ချက် အဆိုအား ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း၊
- ဂု။ ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း) မဲဆန္ဒနယ်က တင်သွင်းသည့် "ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်တွင် ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီး ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက် ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်း" အဆိုကို အောက်ပါ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း–
 - (က) ဦးမင်းသိုင်း၊ ဘိုကလေး မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ခ) ဦးအောင်နိုင်၊ မိုးကုတ် မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဂ) ဒေါ်မြခွာညိုဦး၊ ရွှေတောင် မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဃ) ဦးမင်းကြည်၊ သံတွဲ မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (c) ဦးအုန်းခင်၊ ပုလော မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (စ) ဦးမောင်မြင့်၊ မင်းကင်း မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဆ) ဦးဝင်းထွဋ်၊ ဖျာပုံ မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (e) ဒေါက်တာဒေါ်ခင်ညို၊ ဒေးဒရဲ မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဈ) ဦးနေထက်ဝင်း၊ ဆင်ပေါင်ဝဲ မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ည) ဦးကျော်ဆွေဝင်း၊ ကော့မှူး မဲဆန္ဒနယ်၊

- (ဋ) ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမြင့်အောင်၊ တပ်မတော်သားပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်၊
- (ဌ) ဦးဝင်းမင်း၊ လှိုင်သာယာ မဲဆန္ဒနယ်၊
- ၈။ အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်က ပြန်လည်ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း၊
- ၉။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို အောက်ပါလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း–
 - (က) ဦးမြင့်ကြည်၊ ကသာ မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ခ) ဦးဉာဏ်ဟိန်း၊ သံဖြူဇရပ် မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဂ) ဦးမြတ်လေးဦး၊ ထီးလင်း မဲဆန္ဒနယ်၊
- ၁၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို သဘောတူလက်ခံရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း၊
- ၁၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို အောက်ပါ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း–
 - (က) ဦးမြတ်လေးဦး၊ ထီးလင်း မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ခ) ဦးမင်းသိန်း၊ တောင်တွင်းကြီး မဲဆန္ဒနယ်၊
 - (ဂ) ဦးဝင်းသိန်းဇော်၊ ဆားလင်းကြီး မဲဆန္ဒနယ်၊
- ၁၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို သဘောတူလက်ခံရန် အဆို တင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း၊
- ၁၃။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ ရပ်နားကြောင်းနှင့် အစည်းအဝေး (၁၅) ရက်မြောက်နေ့ ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး

(၁၄)ရက်မြောက်နေ့မှတ်တမ်း

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်)

(ကြာသပတေးနေ့)

နေပြည်တော်ရှိ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ကို နံနက် ၁၀ နာရီအချိန်၌ စတင်ကျင်းပပါသည်။

[ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသူအဖြစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတီခွန်မြတ်က ဆောင်ရွက်ပြီး၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးတင်ဝင်းအောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံးက ဆောင်ရွက်ပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၀:၀၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များခင်ဗျား။ ယခုအချိန်ကစပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့အစီအစဉ် စတင်ပါတော့မယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ နေရာယူခြင်း

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။ [ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ဥက္ကဋ္ဌအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် စင်မြင့်ပေါ်သို့ ကြွရောက် နေရာယူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အားလုံးမင်္ဂလာပါခင်ဗျာ။

ကိုယ်စားလှယ်များ။ ။ မင်္ဂလာပါ။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း

ကြေညာခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ကျင်းပတဲ့ ဒုတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့မှာ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီရဲ့တင်ပြချက်အရ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့် ရှိတဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၄၃၂ ဦးရှိသည့်အနက် ၃၈၁ ဦး တက်ရောက်ပါတယ်။ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိသူဦးရေစုစုပေါင်းရဲ့ ၈၈.၁၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိတဲ့အတွက် အစည်းအဝေး အထမြောက်ကြောင်းနှင့် စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အစည်းအဝေးအစီအစဉ်ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၃ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစီအစဉ်များကို ကြိုတင်ဖြန့်ဝေထားတဲ့အတိုင်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားပါမယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ခွင့်ပန်ကြားခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၄ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုအစည်းအဝေးမတက်ရောက်နိုင်တဲ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ခွင့်ပန်ကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးသောင်းဌေးလင်း(အဖွဲ့ဝင်၊ လွှတ်တော်အခွင့်အရေးကော်မတီ)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယနေ့ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်(၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့သို့ မတက်ရောက်နိုင်ပါ သဖြင့် ခွင့်ပန်ကြားသူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ကိုယ်စား ပြည်သူ့လွှတ်တော် လွှတ်တော် အခွင့်အရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ကျွန်တော် ဦးသောင်းဌေးလင်း၊ ပုသိမ်ကြီးမဲဆန္ဒနယ်က ကိုယ်စား ခွင့်ပန်ကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ယနေ့တက်ရောက်ခွင့်ရှိသော ကိုယ်စားလှယ် ၄၃၂ ဦးရှိပြီး တက်ရောက်သူကိုယ်စားလှယ် ၃၈၁ ဦးရှိကာ ယနေ့ခွင့်ပန်ကြားသူ ၃၀ ဦး ရှိပါတယ်။ ခွင့်ပန်ကြားသူကိုယ်စားလှယ်များကတော့–

- (၁) အောင်မြေသာစံမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာလှမိုး ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၂) လားရှိုးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာစိုင်းမောက်ခမ်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၃) ကိုကိုးကျွန်းမဲဆန္ဒနယ်မှ သူရဦးသက်ဆွေ ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၄) ညောင်ဦးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးစော ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၅) စေတုတ္တရာမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးကျော်အောင်လွင် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၆) သုံးခွမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါ်စုစုလွင် ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၇) ဒဂုံမြို့သစ်(အရှေ့ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးနေကျော် ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၈) တန့်ဆည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြင့်ထွန်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၉) ရေဦးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာမင်းသိန်း ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၁၀) မြင်းမူမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးစိုးစံသက်ထွန်း ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၁၁) လေရှီးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးကျော်ဌေး ခွင့် ၁ ရက်၊ မူကြမ်း

- (၁၂) ရှားတောမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါ်ဝင့်ဝါထွန်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၁၃) ဆိပ်ကြီး/ခနောင်တိုမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးတင်ထွန်းနိုင် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၁၄) ကန့်ဘလူမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာလှိုင်မြင့်ဟန် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၁၅) မင်္ဂလာဒုံမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအောင်လှိုင်ဝင်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၁၆) သနပ်ပင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြင့်ဦး ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၁၇) ရေတာရှည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးကြည်မိုးနိုင် ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၁၈) ရေကြည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာစံရွှေဝင်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၁၉) ပျဉ်းမနားမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးသန်းစိုးအောင် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၀) စဉ့်ကိုင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာဒေါ်ကြည်မို့မို့လွင် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၁) ချမ်းမြသာစည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာစိုင်းလှသိန်း ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၂၂) တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးချုပ်ဇော်ဝင်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၃) တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးကျော်မင်းဟန် ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၂၄) မြိတ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးစိုးပိုင်ဌေး ခွင့် ၂ ရက်၊
- (၂၅) ထားဝယ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအောင်စိန် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၆) ကျိုက်လတ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးရန်လင်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၇) ရွှေကူမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဧာနည်မင်း ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၈) ပင်လည်ဘူးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမင်းနောင် ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၂၉) ခေါင်လန်ဖူးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအာမိုးဆီ ခွင့် ၁ ရက်၊
- (၃၀) ပြင်ဦးလွင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာအောင်ခင် ခွင့် ၁ ရက်တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ ယခင်ခွင့် ပန်ကြားသူ ၂၁ ဦး၊ ယနေ့ခွင့်ပန်ကြားသူ ၃၀ ဦး စုစုပေါင်း ခွင့်ပန်ကြားသူ ၅၁ ဦး မူကြမ်း

ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်သူမရှိပါကြောင်းနှင့် အထက်ပါကိုယ်စားလှယ်များ၏ ခွင့်ပန်ကြားမှုအား ခွင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုပေးပါရန် လေးစားစွာ ပန်ကြားအပ် ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ခွင့်ပန်ကြားသူအားလုံးကို ခွင့်ပြုပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီကနေ့ အစည်းအဝေးမှာ တက်ရောက် ခွင့်ရှိတဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၄၃၂ ဦး၊ ယခင်က ခွင့်ပန်ကြား၍ခွင့်ပြုထားသူ ၂၁ ဦး၊ ယနေ့ ခွင့်ပြုထားသူ ၃၀ ဦးဖြစ်၍ လွှတ်တော်ကခွင့်ပြုထားသူ စုစုပေါင်း ၅၁ ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ခွင့်မဲ့ ပျက်ကွက်သူမရှိပါ။ ယခု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေကို လွှတ်တော်ရဲ့အတည်ပြုချက်ရယူပါမယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှုအခြေအနေတင်ပြချက်ကို အတည်ပြုမှတ်တမ်းတင်ရန် လွှတ်တော်ကသဘောတူ ပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က သဘောတူတဲ့အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အစည်းအဝေးတက်ရောက်မှုအခြေအနေကို အတည်ပြုမှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

ကြယ်ပွင့်ပြထားသည့်မေးခွန်းများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက မေးမြန်းခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များက ဖြေကြားခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၅ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ မေးခွန်းများ မေးမြန်း၊ ဖြေကြားခြင်းအစီအစဉ် စတင်ဆောင်ရွက်ပါမယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူ၊ စစ်တွေမြို့များသို့ သွားလာနိုင်ရေးအတွက် ကစ္စပနဒီအမြန်ရေယာဉ်အား သီတင်းတစ်ပတ်တွင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်ပြေးဆွဲပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိသိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ မာန်အောင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးတင်နု(ခ)ဦးတင်နုအောင် မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးတင်နု(ခ)ဦးတင်နုအောင်(မာန်အောင်မဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့် ဧည့်သည်တော်များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ ကျွန်တော် နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မာန်အောင်မဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်နု(ခ) ဦးတင်နုအောင်ပါ။ ဒီကနေ့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ကျွန်တော်မေးမြန်းလိုတဲ့ မေးခွန်းကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့များသို့ သွားလာနိုင်ရေးအတွက် ကစ္စပနဒီအမြန်ရေယာဉ်အား သီတင်းတစ်ပတ်တွင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်ပြေးဆွဲပေးရန် အစီအစဉ် ရှိ/မရှိသိရှိလိုတဲ့အတွက် ပြည်သူများရဲ့ကိုယ်စား ဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ မာန်အောင်မြို့နယ်ဟာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မာန်အောင်ကျွန်း ပေါ်မှာတည်ရှိနေတဲ့မြို့တစ်ခုပါ။ ကျွန်တော်တို့ မာန်အောင်ကျွန်းဟာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်းတစ်ကျွန်းဖြစ်ပြီး ရေပတ်လည်ဝိုင်းလျက်ရှိပါတယ်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှု ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ဝေးလံခေါင်သီဒေသရှားပါးစရိတ်ခံစားခွင့်ပြုထားတဲ့ မြို့နယ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ မြို့နယ်များနှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရာမှာ ရေကြောင်းနှင့် အဓိကအားထားနေရပါတယ်။ လေကြောင်းကို လေကြောင်းနဲ့သွားလာလို့ ရတယ်ဆိုပေမဲ့ လေယာဉ်ဟာ အလွန်သေးငယ်ပြီး ခရီးသည် ၁၀ ယောက်ခန့်သာ စီးလို့ရတာရယ်၊ နောက်တစ်ခုက ပြည်သူတွေဟာ တစ်ပတ်မှာသုံးရက်သာပြေးဆွဲတဲ့အတွက် လေကြောင်းကို တစ်ပတ်မှာ အထူးအားမထားကြပါဘူး။ ယခုတော့ ငါးရက်ပြေးဆွဲနေပြီ လေယာဉ်ဟာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အနည်းငယ်တော့ အဆင်ပြေလာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ မိုးရာသီမှာဆိုရင် ဇွန်လကနေ မူကြမ်း

စက်တင်ဘာလအထိ လေယာဉ် ခရီးစဉ်ကို ရာသီဥတုကြောင့်ပိတ်ထားလို့ မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့များသို့ သွားလာရေးမှာ များစွာအခက်အခဲဖြစ်လျက်ရှိကြပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့မာန်အောင်ကျွန်းဟာ စတုရန်းမိုင် ၂၀၂ မိုင်ကျယ်ဝန်းပြီး ကျေးရွာအုပ်စု ၃၆ အုပ်စု၊ ကျေးရွာ ၁၃၇ ရွာနဲ့ မြို့ပေါ် ငါးရပ်ကွက်ရှိပြီး လူဦးရေ ၆၅၀၀၀ ကျော် နေထိုင်လျက်ရှိတဲ့ မြို့နယ်တစ်ခုပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူခရိုင်ထဲမှာရှိနေတဲ့ မြို့နယ်တစ်ခု ဖြစ်လို့ ရုံးလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရာမှာ ကျောက်ဖြူမြို့နဲ့ စစ်တွေမြို့များသို့ မလွဲမသွေ သွားရောက်ရပါတယ်။ ဒီလိုသွားရောက်ရတဲ့အခါမှာ မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့ များသို့ တိုက်ရိုက်သွားလာလို့ရတဲ့ရေယာဉ်တွေ မရှိပါဘူး။ ကျောက်ဖြူကိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စစ်တွေကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် သွားချင်ရင် တောင်ကုတ်မြို့ကို ရောက်အောင်သွားပြီးမှ တောင်ကုတ်မြို့ကနေတစ်ဆင့် ရေယာဉ်တွေ၊ ကားတွေနဲ့သွားနေရတာမို့ အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်ဖြစ်နေကြရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ယခု ဒီလိုသွားလာရာမှာ ကြီးမားတဲ့အခက်အခဲတစ်ခု ကြုံတွေ့နေရပါ တယ်။ အဲဒါကတော့ လုံခြုံရေးကိစ္စပါ။ ယခင်က တောင်ကုတ်မြို့ကနေ စစ်တွေမြို့ကို ကားနဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူသွားလို့ရပေမဲ့ ယခု စစ်တွေ-တောင်ကုတ်ကားလမ်းတစ်လျှောက်မှာ တိုက်ပွဲတွေ၊ မိုင်းတွေကြောင့် လုံခြုံရေးအရ ပြည်သူတွေက မသွားရဲကြတော့ပါဘူး။ လေယာဉ်နဲ့ပဲသွားနေရလို့ စရိတ်ကြီးပြီး လေယာဉ်လက်မှတ်ရဖို့ မလွယ်သလောက်ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျောက်ဖြူမြို့ကို သွားရတာလွယ်ပေမဲ့ စစ်တွေမြို့ကိုသွားဖို့က များစွာခက်ခဲပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မာန်အောင်မြို့၊ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့ကိုသွားလာဖို့ ကစ္စပနဒီအမြန်ရေယာဉ်ကို လိုအပ်နေပါတယ်။ ပြည်သူ တွေကလည်း မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့များကိုသွားလာဖို့ ကစ္စပနဒီအမြန် ရေယာဉ်ကို သတင်းတစ်ပတ်မှာ အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်လောက် ပြေးဆွဲစေလိုတဲ့ဆန္ဒရှိနေပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း တင်ပြကြပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကစ္စပနဒီအမြန်ရေယာဉ်ဟာ မာန်အောင်မြို့ ကနေပြီးမှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့ကို တစ်ပတ်မှာနှစ်ကြိမ်ပြေးဆွဲဖို့ အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ ပြည်သူများ ရဲ့ကိုယ်စား ဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။ မူကြမ်း

ဖြေကြားချက်

ဦးကျော်မျိုး(ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများအားလုံး၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းအပ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မာန်အောင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်နု(ခ)ဦးတင်နုအောင်၏ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့များသို့ သွားလာနိုင်ရေးအတွက် ကစ္စပနဒီအမြန်ယာဉ်အား သီတင်း တစ်ပတ်တွင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်ပြေးဆွဲပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ သိရှိလိုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မေးခွန်းအပေါ် ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ကျွန်တော် ဦးကျော်မျိုးက ပြန်လည်ဖြေကြားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်တွင်းရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး၊ ရခိုင်ဌာနခွဲ အနေနဲ့ စစ်တွေ–မာန်အောင်ခရီးလမ်းကြောင်းနှင့် ကျောက်ဖြူ–မာန်အောင်ခရီးလမ်းကြောင်းတို့ကို အေဦးမော့ရေယာဉ်အမျိုးအစားဖြစ်တဲ့ အဆွေတော်နှင့် အလင်းရောင်ရေယာဉ်များဖြင့် ၁၀–၁၂–၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစတင်ပြီးတော့ တစ်ပတ်တစ်ခေါက် သောကြာနေ့တိုင်း ပြေးဆွဲခဲ့ရာမှ တစ်ခေါက်လျှင် အသွား/အပြန်လေးရက်နှင့် ၁၀ ရက်ခန့် အသီးသီးကြာမြင့်ပြီး ခရီးသည် လိုက်ပါမှုနှင့် ကုန်စည်တင်ပို့မှုနည်းပါးပြီး စီးပွားရေးတွက်ခြေမကိုက်သဖြင့် စစ်တွေ–မာန်အောင် ခရီးစဉ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ် စွန်လတွင်လည်းကောင်း၊ ကျောက်ဖြူ–မာန်အောင်ခရီးစဉ်ကို ၂၀၀၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင်လည်းကောင်း အသီးသီးပိတ်သိမ်းခဲ့ရပါတယ်။ အဆိုပါ အေဦးမော့အမျိုးအစား ရေယာဉ်များဟာဆိုရင် ၁၉၅၇ ခုနှစ်ကစပြီးတော့ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ သက်တမ်းကြာမြင့်နေတဲ့ ရေယာဉ်များဖြစ်တဲ့အတွက် စီးပွားရေးအရလည်း တွက်ခြေမကိုက်သဖြင့် အဆွေတော်ရေယာဉ်ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှာလည်းကောင်း၊ အလင်းရောင်ရေယာဉ်ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာလည်းကောင်း လေလံတင် ရောင်းချခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point အသုံးပြု၍ ရှင်းလင်းတင်ပြခွင့်ပြုပါ။ ရခိုင်ဒေသအတွင်း ကမ်းရိုးတန်းနှင့် မြစ်ကြောင်းများတစ်လျှောက် သွားလာနေကြတဲ့ ဒေသခံ ပြည်သူများ အဆင်ပြေစေရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရမှ လှူဒါန်းတဲ့ ကစ္စပနဒီ–၁ အမြန်ရေယာဉ် ရောက်ရှိလာပြီးနောက် စစ်တွေ–မြေပုံ–ကျောက်ဖြူ–တောင်ကုတ်နှင့် တောင်ကုတ်-မာန်အောင် ခရီးလမ်းအသီးသီးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလမှစပြီးတော့ တစ်ပတ်နှစ်ခေါက်ပြေးဆွဲခဲ့ရာမှ စီးပွားရေး တွက်ခြေမကိုက်သဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာ ခရီးစဉ်ပိတ်သိမ်းခဲ့ရပါတယ်။ အဆိုပါခရီးစဉ် များကို ပိတ်သိမ်းပြီးနောက် ကစ္စပနဒီ–၁ နဲ့ပဲ စစ်တွေ–မြေပုံ–ကျောက်ဖြူခရီးလမ်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လကနေပြီးတော့ တစ်နှစ်ကျော်ခန့် တစ်ပတ်နှစ်ခေါက်ပြေးဆွဲခဲ့ပြီးနောက် ခရီးသည်ရရှိမှု အခြေအနေအရ ယနေ့အထိ တစ်ပတ်တစ်ခေါက် ပြေးဆွဲပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရကပဲ လှူဒါန်းတဲ့ ကစ္စပနဒီ–၂ အမြန်ရေယာဉ် ထပ်မံရောက်ရှိလာပြီးနောက် စစ်တွေ–မြေပုံ–ကျောက်ဖြူ ခရီးလမ်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလကနေပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအထိ တစ်ပတ်နှစ်ခေါက် ပြေးဆွဲခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ ကျင်းတင်ပြုပြင်ခဲ့ရပြီး ယခုအခါ အရံရေယာဉ် အဖြစ် ရပ်နားထားပါတယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရကပဲ ထပ်မံလှူဒါန်းတဲ့ ကစ္စပနဒီ–၃ ကမ်းရိုးတန်း သွားရေယာဉ်အသစ် ထပ်မံရောက်ရှိလာပြီးနောက် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ စစ်တွေ–ကျောက်ဖြူ ကမ်းရိုးတန်း တိုက်ရိုက်ခရီးစဉ်ကို တစ်ပတ်တစ်ခေါက် ပြေးဆွဲပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ရေယာဉ်တွေကို အသုံးပြုပြီးတော့ ခရီးစဉ်များပြေးဆွဲရာမှာ အသွား/အပြန်တစ်ခေါက်အတွက် ပျမ်းမျှဝင်ငွေနှင့် ရေယာဉ်စရိတ်၊ စက်သုံးစရိတ်၊ ဝန်ဆောင်မှုစရိတ်များအပါအဝင် အသုံးစရိတ်များ မမျှသဖြင့် ဧယားနဲ့တင်ပြထားတဲ့အတိုင်း အသုံးစရိတ်နှင့်ဝင်ငွေအချိုး(Operating Ratio)ဟာဆိုရင် ၁၆၈.၇၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃၇၃.၅၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကစ္စပနဒီရေယာဉ်များရဲ့ တည်ဆောက်မှုပုံစံအရ ရေစူးများသဖြင့် မာန်အောင်ဆိပ်ကမ်းသို့ အချိန်မရွေးဝင်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ တောင်ကုတ်– မာန်အောင် ခရီးစဉ်ပြေးဆွဲစဉ်က တောင်ကုတ်မြို့မှ ရေပြည့်ချိန်နှင့်ချိန်ကိုက်ပြီးတော့ ထွက်ခွာရပြီး မာန်အောင်မြို့သို့ ရေပြည့်ချိန်အမီ မရောက်ရှိပါက မာန်အောင်ကျွန်းအဝင်မှာ ကျောက်ချရပ်နားပြီး အမြင့်ဆုံးရေတက်ချိန်ကို စောင့်ဆိုင်း၍ ဝင်/ထွက်ဆိုက်ကပ်ခဲ့ရပါတယ်။ မိုးရာသီမှာ ရာသီဥတု ကြမ်းတမ်းတဲ့ဒေသဖြစ်ပြီး နွေရာသီရေနည်းချိန်မှာ ကျောက်ဆောင်နဲ့သဲသောင်များ ဖြစ်ပေါ်သဖြင့် ကစ္စပနဒီ–၁ ရေယာဉ်ဟာ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလအတွင်းမှာ မာန်အောင်ကျွန်းသို့ ဝင်ရောက်ဆိုက်ကပ် စဉ် ကျောက်ဆောင်နှင့် ထိခိုက်မိသဖြင့် ပန်ကာရွက်တစ်ရွက်ပျက်စီးခဲ့တဲ့ဖြစ်စဉ် ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကစ္စပနဒီရေယာဉ်များဟာဆိုရင် ခရီးသည်သီးသန့်တင်ဆောင်တဲ့ ရေယာဉ်များဖြစ်သဖြင့် ကုန်စည် တင်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ရေယာဉ်များရဲ့တည်ဆောက်မှုပုံစံအရ ရေစူးနှင့်အမြန်နှုန်းကြောင့် ဆီစားနှုန်းများပြားပြီး ခရီးသည်လိုက်ပါမှု အလွန်နည်းပါးသဖြင့် ခရီးစဉ်တစ်ခေါက်လျှင် အရှုံးများစွာ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်တွင်းရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် မာန်အောင်မြို့မှ ကျောက်ဖြူမြို့၊ စစ်တွေမြို့များသို့ ကစ္စပနဒီအမြန်ယာဉ် ပြေးဆွဲပေးရန် အစီအစဉ်မရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်–ပေါက်ခေါင်းလမ်းပိုင်း ရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန် သိမ်းဆည်းခဲ့သော လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးငွေမရရှိသေးပါသဖြင့် မည်သည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပေးလျော်မည်ကို သိလို ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာဒေါ်ခင်စိုးစိုးကြည် မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဒေါ်ခင်စိုးစိုးကြည်(ပြည်မဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များအားလုံးမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်မကတော့ ပြည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဒေါ်ခင်စိုးစိုးကြည် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မဒီနေ့ မေးမြန်းသွားမည့်မေးခွန်း ကတော့ ပြည်–ပေါက်ခေါင်း ရထားလမ်ပိုင်းမှာပါဝင်သွားတဲ့ ပြည်မြို့နယ်အတွင်းက တောင်သူတွေ သိမ်းဆည်းခံရတဲ့မြေများနှင့်ပတ်သက်၍ လျော်ကြေးငွေရရှိရေးအတွက် မေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမှာရှိတဲ့ ပြည်–ပေါက်ခေါင်းရထားလမ်ပိုင်းကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ စတင်ဖောက်လုပ်ခဲ့ပြီးတော့ စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာကတော့ ၂၆–၈–၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြည်နှင့်ပေါက်ခေါင်းဟာ ၂၄ မိုင်သာကွာဝေးပြီးတော့ ကားလမ်း မူကြမ်း

သွားရေးလာရေးအလွန်အဆင်ပြေပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ပြည်သူတွေသွားလာရေးနှင့် ဒေသ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွေ သယ်ယူရေးအတွက် ရထားလမ်းဟာ အကျိုးပြုခြင်း အလွန်နည်းခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီရထားလမ်းပိုင်းကို ၂၀၁၇–၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ ဖျက်သိမ်းဖို့ညွှန်ကြားထားပြီးဖြစ်တဲ့ အပြင် ယခုအချိန်မှာတော့ ဒီရထားသံလမ်းများကိုပါ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်နေတာကို တွေ့ရ ပါတယ်။

ပြည်–ပေါက်ခေါင်းရထားလမ်းဖောက်လုပ်တဲ့နေရာမှာ ပြည်မြို့နယ်မှာရှိတဲ့ တောင်သူအများ အပြား လယ်ယာမြေတွေသိမ်းဆည်းခံခဲ့ရသလို ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တောင်သူတွေရဲ့ လယ်ယာမြေများလည်း သိမ်းဆည်းခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်မြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တောင်သူ ၂၁၇ ဦးပိုင်ဆိုင်တဲ့ လယ်ဧက ၁၇၆.၂၂ ဧက၊ ဥယျာဉ် ၁.၅၉ ဧကနှင့် အခြားမြေ ၀.၆၇ ဧကကို သိမ်းယူ ခဲ့ပါတယ်။ စုစုပေါင်းအနေနဲ့ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ ၁၇၈.၄၈ ဧကဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသိမ်းဆည်းခံ ခဲ့ရတဲ့လယ်ယာမြေတွေအတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ် လယ်ယာမြေဥပဒေ အတည်ပြုပြီးတဲ့နောက်မှာ တောင်သူတွေဟာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကစပြီးတော့ လျော်ကြေး၊ နစ်နာကြေးရရှိဖို့အတွက် အဆင့်ဆင့်တင်ပြ တောင်းခံခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုတောင်းခံတဲ့နေရာမှာ ကျွန်မတို့က သူနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်မှာရှိတဲ့ မီးရထားအဖွဲ့ တိုင်း-၆ ကို တင်ပြတောင်းခံခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကစပြီးတော့ အကြိမ်ကြိမ်တင်ပြတောင်းခံခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ဒါမြေစာရင်းရဲ့ စာရင်းဧယားမှန်ကန်ဖို့၊ လယ်မြေဧကတွေမှန်ကန်ဖို့၊ ပြန်လည်တွက်ချက်ပေးပါဆိုတဲ့အခါမှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ နှစ်ကြိမ်တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါဈေးနှုန်းတွေ ပြန်လည်ညှိနှိုင်းပေးပါအုံးလို့ ဆိုတဲ့အတွက် မြေစာရင်း၊ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ပြီးတဲ့အခါမှာ တောင်သူတွေနှင့်ညှိနှိုင်းပြီးတော့လည်း ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလမှာလည်း တင်ပြတယ်။ နောက်ဆုံး ပေါက်ခေါင်းအတွက် ၂၀၁၈ RE မှာ ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ တောင်သူတွေအတွက် လယ်ယာမြေလျော်ကြေးငွေဟာ ပေးလျော်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလမ်းပိုင်းတစ်ခု တည်းမှာရှိတဲ့ မြို့နယ်နှစ်မြို့နယ်ကို ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ ရထားလမ်းပိုင်းအတွက် လျော်ကြေးငွေပေး ချေတဲ့နေရာမှာ ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်က တောင်သူတွေရရှိပြီးတော့ ပြည်မြို့နယ်က တောင်သူတွေ

ဘာဖြစ်လို့ကျန်ခဲ့တာပါလဲ။ ဒါကိုကျွန်မတို့ ပြည်သူတွေကလည်း အလွန်ပဲသိချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ကျွန်မမေးမြန်းချင်တဲ့မေးခွန်းကတော့ ပြည်မြို့နယ်မှာရှိတဲ့ တောင်သူတွေရဲ့ လယ်ဧက စုစုပေါင်း ၁၇၈.၄၈ ဧကကို မည်သည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ပေးလျော်ပါမည်နည်း။ တကယ်လို့ မပေး လျော်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဘယ်အတွက်ကြောင့်ပါလဲဆိုတာကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် နစ်နာတဲ့တောင်သူ တွေရဲ့ကိုယ်စား မေးမြန်းအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြေကြားချက်

ဦးကျော်မျိုး(ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစား အပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဒေါ်ခင်စိုးစိုးကြည်၏ ပြည်–ပေါက်ခေါင်းလမ်းပိုင်း ရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန်အတွက် ပြည်မြို့နယ်မှ သိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ လယ်ယာမြေများနှင့် ပတ်သက်ပြီး လျော်ကြေားငွေမရရှိသေးပါသဖြင့် မည်သည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပေးလျော်မည်ကို သိရှိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့မေးခွန်အပေါ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ပြီးတော့ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြန်လည်ဖြေကြားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက၊ မြန်မာ့မီးရထားက ပြည်–ပေါက်ခေါင်း ရထား လမ်းဖောက်လုပ်ရာမှာ ပါဝင်သွားတဲ့ ပြည်မြို့နယ်အတွင်းရှိ သိမ်းဆည်မြေများကို မြန်မာ့မီးရထား၊ ပြည်မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်တဲ့ ပူးပေါင်းအဖွဲ့က ကွင်းဆင်းတိုင်းတားခဲ့ ပြီးနောက် ပြည်မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနက အသေးစိတ်စိစစ်၍ ရွှေတံခါး၊ ကြာအင်း၊ ငါးရွာ၊ ကွင်းဗြည်း၊ မြောင်းဆုံးနှင့် ဖြူးကုန်းကျေးရွာအုပ်စုခြောက်စုမှ တောင်သူ ၂၁၇ ဦး၏ လယ်မြေ ၁၇၆.၂၂ ဧက၊ ဥယျာဉ်မြေ ၁.၅၉ ဧက၊ အခြားအိမ်ခြံမြေ ၀.၆၇ ဧက စုစုပေါင်း

၁၇၈.၄၈ ဧကဖြစ်ကြောင်းကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း အတည်ပြုပြီး ပြည်ခရိုင် လယ်ယာ မြေစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီသို့ ဆက်လက်တင်ပြခဲ့ပါတယ်။

ဒါကလည်း ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး တင်ပြသွားတဲ့အတိုင်း ကြားထဲမှာအဆင့်ဆင့်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အတွက်ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာ အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ အတည်ပြုပြီးဖြစ်တဲ့ သိမ်းဆည်းမြေ ၁၇၈.၄၈ ဧကအနက် အခြားအိမ်ခြံမြေ ၀.၆၇ ဧကအတွက် မြေလျော်ကြေးအဖြစ်ပေးလျော်ရန် လယ်ယာမြေဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိပါ သဖြင့် အဆိုပါမြေများအတွက် လျော်ကြေးငွေကျပ် ၂.၀၁ သန်းကို ချန်လှပ်ပြီး ကျန်လယ်ယာမြေနှင့် ဥယျာဉ်မြေ ၁၇၇.၈၁ ဧကအတွက် လျော်ကြေးငွေကျပ် ၃၅၆.၄၁၅ သန်းကိုသာ လျော်ကြေးပေး ချေရန် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က အတည်ပြုသတ်မှတ်ကြောင်းကို ပြည်မြို့နယ် လယ်ယာ မြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနမှ ၁၀–၁၀–၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ မြန်မာ့မီးရထားကို အကြောင်း ကြားလာပါတယ်။ ထိုသို့အကြောင်းကြားလာတဲ့အချိန်မှာ မြန်မာ့မီးရထားအနေနဲ့ ၂၀၁၉–၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် မူလအရအသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းမှာ ထည့်သွင်းတောင်းခံရန် အချိန်မမီတော့ သဖြင့် ပြည်–ပေါက်ခေါင်းရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရာ၌ပါဝင်သွားတဲ့ ပြည်မြို့နယ်အတွင်းရှိ သိမ်းဆည်း မြေ ဧရိယာ ၁၇၇.၈၁ ဧကအတွက် လျော်ကြေးငွေစုစုပေါင်းကျပ် ၃၅၆.၄၁၅ သန်းကို ပေးချေနိုင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ဖြည့်စွက်ရန်ပုံငွေတွင် တင်ပြတောင်းခံပြီး ခွင့်ပြုချက်ရရှိပါက ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမှာ လျော်ကြေးပေးချေနိုင်ရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ ဖြစ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ။

မောင်တောမြို့၊ (၄) မိုင်ရပ်ကွက်၊ မကျည်းကုန်းရွာ၌ လိုအပ်လျက်ရှိသော လူနည်းစု(သက်) တိုင်းရင်းသားများ စာပေယဉ်ကျေးမှုဖြန့်ဖြူးရာ၊ လေ့ကျင့်ရာ–ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း အခမ်းအနား ကျင်းပနိုင်မည့် ၅၀ ပေ x ၃၀ ပေရှိ အဆောက်အဦတစ်ခုအား ၂၀၂၀–၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မောင်တောမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးလှထွန်းကျော် မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးလှထွန်းကျော်(မောင်တောမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှထွန်းကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့၊ (၄)မိုင်ရပ်ကွက်၊ မကျည်းကုန်းရွာ၌ လိုအပ်လျက်ရှိတဲ့ ကွယ်ပျောက်လုမတက် သက်တိုင်းရင်းသားစာပေယဉ်ကျေးမှုဖြန့်ဖြူးရာ၊ လေ့ကျင့်ရာရိုးရာဓလေ့ထုံးဓလေ့ထုံးတမ်း အခမ်းအနားကျင်းပနိုင်တဲ့ အဆောက်အဦတစ်ခု ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိသိရှိလိုတဲ့ လေးစားအပ်ပါသော မေးခွန်းမေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ တိုင်းရင်းသား ၁၃၅ မျိုးထဲမှာ သက်တိုင်းရင်းသားတစ်မျိုးပါဝင်သလို ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ မျိုးနွယ်စု ခုနစ်မျိုးထဲမှာလည်း မျိုးနွယ်စုတစ်စုဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ တိုင်းရင်းသား ဆင်းသက်လာတဲ့သမိုင်းအသီးသီးရှိကြသလို လူမျိုးအလိုက် အားလုံးဟာ သက်တိုင်းရင်းသားသည်လည်း မြန်မာ့သမိုင်း၊ ရခိုင်သမိုင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရှေးဦးရာဇဝင် ဆိုပြီးတော့ ရှေးဦးဆုံး ကယန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ မှတ်တမ်းအရ သက် ပျူ ဝင်ရောက်အခြေချနေထိုင်လာကြတဲ့ လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်ပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါတယ်။ ပျူရယ်၊ ကယန်းရယ် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှာ ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီးတော့ ယခုအခါမှာ ရှေးဦးလူမျိုးဆိုပြီးတော့ သက်တိုင်းရင်းသားတစ်မျိုးသာ ကျန်နေသေးတာ သိရပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သက်တိုင်းရင်းသားများဟာ အခုအခါမှာ ရခိုင် ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်တစ်ခုတည်းမှာသာ အများဆုံးနေထိုင်ကြပြီးတော့ ကျေးရွာပေါင်း ရှစ်ရွာ၊ ရပ်ကွက်တစ်ခု၊ လူဦးရေ ၁၆၀၀ ကျော်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်မှာ ကျေးရွာနှစ်ရွာ၊ ရသေ့တောင်မြို့နယ်မှာ ရပ်ကွက်တစ်ခု၊ ကျေးရွာတစ်ရွာ၊ မြောက်ဦးမြို့နယ်မှာ ရပ်ကွက်နှစ်ခု နေထိုင်ကြပြီးတော့ ၂၀၁၆–၂၀၁၇ ခုနှစ် ပဋိပက္ခပြဿနာကြောင့် ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ်၊ အမ်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး တောင်ဒဂုံမြို့နယ် နေပြည်တော်အစရှိတဲ့ နေရပ်အသီးသီးမှာ နေရပ်စွန့်ခွာ ပြောင်းရွှေ့သွားတဲ့သူများအပါအဝင် သက်တိုင်းရင်းသားတစ်ခုလုံးဟာ လူဦးရေအားဖြင့် ငါးထောင် ကျော်၊ ခြောက်ထောင်ခန့်သာရှိတာကို လေ့လာသိရှိရပါတယ်။ လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ သက်တိုင်းရင်းသားများဟာ ယခုအခါမှာ ကိုယ်ပိုင်ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ကိုယ်ပိုင်စကား၊ စာပေ ကွယ်ပျောက်လုနီးပါးဖြစ်နေကြတဲ့အတွက် ဒီစာပေတွေကိုတီထွင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ မောင်တောမြို့၊ (၄)မိုင်ရပ်ကွက်၊ မန်ကျည်းကုန်းရွာမှာ တစ်နိုင်ငံလုံး သက်တိုင်းရင်းသားများ ကိုယ်စား မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ်ကနေစပြီးတော့ ကြိုးပမ်းလာရတဲ့နေရာ ဒေသလည်းဖြစ်ပါတယ်။ Power Point လေး သုံးခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ ဒါကတော့ အခမ်အနားလုပ်နေ တာပါ။ ဒါကတော့ ရိုးရာလေ့ကျင့်နေတာပါ။ ဒါကတော့ စာပေသင်ကြားနေတာပါ။ ဒါကတော့ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကလေးတွေကို ဆုချတဲ့အခမ်းအနားလုပ်နေတာပါ။ ဒါလည်း အခမ်းအနား လုပ်နေတာပါ။ ဒါကတော့ လူငယ်တွေရဲ့ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်ကနေ မတည်ပြီးတော့

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ဟာ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တိုင်းရင်းသား ရေးရာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်မှုကော်မတီရဲ့အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်တာနဲ့အညီ ကော်မတီအစည်းအဝေးမှာသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရဲ့ အခွင့်အရေး ကာကွယ် စောင့်ရောက်တဲ့နည်းဥပဒေ ထွက်ရှိလာရေးအတွက် ပြင်ပမှာဆွေးနွေးပွဲမှာသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနနဲ့ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆုံတိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ အတွင်း ကွယ်ပျောက်လုနီးပါးဖြစ်နေကြတဲ့ လူဦးရေဆယ်ဂဏန်း၊ ရာဂဏန်းလောက်သာရှိနေတဲ့ ကချင်ပြည်နယ်က ထလုံလူမျိုး၊ ကယားပြည်နယ်က ထနောလူမျိုး၊ တနင်္သာရီက ဆလုံလူမျိုး၊ ရခိုင် ပြည်နယ်ရှိ သက်တိုင်းရင်းသားများ စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုများကို ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းသွားနိုင် ရန် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားချက်များကို သိရပါတယ်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဤမျိုးနွယ်စုပြိုကွဲလုမတက်ဖြစ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရှေးဦးလူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်တဲ့ သက်တိုင်းရင်းသားများအတွက် ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု တည်တံ့ခိုင်မြဲနိုင်ရေး၊ ရိုးရာ

ပွဲတော် အစဉ်အလာမပျက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သွားနိုင်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်နေတဲ့ အဆောက်အဦကို ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ ဥက္ကဋ္ဌကြီးကတစ်ဆင့် မေးမြန်းအပ်ပါ တယ်ခင်ဗျား။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန် ဖြစ်ပါတယ်။ **ဖြေကြားချက်**

ဒေါက်တာဖေမြင့် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ် ဖိတ်ကြားထားသော ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဧည့်သည်တော်များအားလုံး စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သဂါရဝပြုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှထွန်းကျော် မေးမြန်းတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့၊ (၄)မိုင်ရပ်ကွက်၊ မကျဉ်းကုန်းရွာ၌ လိုအပ်လျက်ရှိသော လူနည်းစု(သက်) တိုင်းရင်းသားများ စာပေယဉ်ကျေးမှုဖြန့်ဖြူးရာ၊ လေ့ကျင့်ရာ–ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းအခမ်းအနား ကျင်းပနိုင်မည့် ၅၀ ပေ x ၃၀ ပေ ရှိ ကွန်ကရစ်ခင်း အုတ်ကာ၊ သွပ်မိုးခန်းမ Community Hall ကဲ့သို့ အဆောက်အအုံတစ်ခုအား လာမည့် ၂၀၂၀–၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ သိလိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းတဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းကို ရှင်းလင်းဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒီမေးခွန်းကို မေးမြန်းခဲ့တဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှထွန်းကျော်ကို ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနဟာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင့အဆင့်၊ မြို့ကြီးများမှာရှိတဲ့ ဌာနပိုင်မြေနေရာ များမှာ အကျယ်အဝန်းနှင့်အချက်အချာကျမှုအပေါ် မူတည်ပြီး လူထုအခြေပြုဗဟိုဌာန (Community Center)များကို ပြည်သူများအသိပညာနှင့် သတင်းအချက်အလက်ရှာမှီးရာနေရာ၊ ရပ်ရွာအသင်းအဖွဲ့ များစုဝေးရာနေရာ၊ ရပ်ကျိုးရွာကျိုး၊ တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုးဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရာနေရာ၊ ပြည်သူလူထု အပန်းဖြေနားခိုရာနေရာ၊ ပြည်သူများနှင့်အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ရာနေရာ၊ လူငယ်လူရွယ်များ အသိပညာ ဆည်းပူးရာနေရာစသည်ဖြင့်အသုံးပြုနိုင်တဲ့ အဆောက်အအုံများအဖြစ် ပေါ်ပေါက်လာစေရေး အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာ နည်းလမ်းသုံးမျိုးကို အခြေခံပြီး ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ (က) နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (ခ) တည်ဆောက်၊ လုပ်ဆောင်၊ လွှဲပြောင်း(B.O.T)စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အလှူရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖွဲ့ အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့၊ မြို့မအရှေ့ရပ်ကွက်၊ ဗန္ဓုလလမ်း၊ နာရီစင်အနီးမှာရှိတဲ့ မြေအကျယ်အဝန်း ၇၈ ပေ x ၇၆ ပေအပေါ်မှာ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာန၊ မောင်တောခရိုင်ရုံးကို ၁၉၉၅–၁၉၉၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှာ ၅၆ ပေ x ၃၀ ပေ အုပ်ညှပ်သွပ်မိုးနှစ်ထပ်အဆောက်အအုံအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်များ သင့်တင့်တဲ့ထိန်းသိမ်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ မောင်တောခရိုင်ရုံး အတွင်းမှာလည်းပဲ အဆောက်အအုံမှာ စာကြည့်တိုက်နှင့် ကလေးစာဖတ်ခန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စာဖတ်ဝိုင်းများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ ကျင်းပခြင်းစတဲ့ လူထုအခြေပြုဌာနတစ်ခုရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာ များကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးဆန္ဒပြုတဲ့ မောင်တောမြို့၊ (၄)မိုင်ရပ်ကွက်၊ မကျဉ်းကုန်းရွာမှာ ခန်းမတစ်ခုဆောက်လုပ်ပေးရန်ကိစ္စမှာတော့ ၎င်းနေရာမှာ ဌာနအမည်ပေါက် မြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ ဌာနအနေနဲ့ ရုံးအဆောက်အအုံပြည့်ပြည့်စုံစုံ မရှိသေးတဲ့ ခရိုင်နှင့်မြို့နယ်ရုံးများကို ဦးစားပေးတည်ဆောက်နေရခြင်း၊ သက်တမ်းကြာ၍ ယိုယွင်း လာသော ရုံး၊ အဆောက်အအုံများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ပျက်စီးမှုများကို ပြင်ဆင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနေရခြင်းတို့ကြောင့် လောလောဆယ်အချိန်တွင် မောင်တောမြို့၊ ရပ်ကွက်၊ မကျဉ်းကုန်းရွာ၌ Community Hall ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မိုက်ပေးပါ။

ဦးလှထွန်းကျော်(မောင်တောမဲဆန္ဒနယ်)။ ဟုတ်ကဲ့။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ II ကျွန်တော် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းမေးခွန်းလေး မေးပါရစေ။ Power Point နောက်ဆုံးအပိုဒ်လေး ကို ပြန်ဖွင့်ပြပါ။ ဒီအဆောက်အဦကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ပဋိပက္ခမဖြစ်ခင်က မတည်ပြီးတော့ ဆောက်ခဲ့တဲ့ အဆောက်အဦပါ။ မျိုးဆက်သစ်ကလေးတွေ ကိုယ်ထူကိုယ်ထနဲ့ဆောက်ထားတာပါ။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်ပြီးတော့ မဆောက်နိုင်တဲ့ အဆောက်အဦဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အဆောက်အဦကလည်း ရွာပိုင်အဆောက်အဦပဲဖြစ်ပါတယ်။ အခုကျွန်တော်မေးတဲ့ မေးခွန်းကတော့ အဓိကရည်ရွယ်တာက တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနကို ဦးတည်ပြီးတော့ ကျွန်တော် မေးခဲ့တာပါ။ အဲဒီထဲမှာ မေးခွန်းစာလုံးက Community Hall ကဲ့သို့ဆိုတာ ပါသွားတဲ့အတွက် ပြန်ကြားဝန်ကြီးဌာနက လာဖြေတာလည်း ကျွန်တော်ကျေနပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် တစ်ခု မေးချင်တာကတော့ ဒီကိစ္စဟာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာက အင်မတန်မှ ကွယ်ပျောက်လုနီးပါး ဖြစ်နေတဲ့လူမျိုးစုငယ်လေးတွေရဲ့ ရှင်သန်ဖို့အတွက်ကို နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ပံ့ပိုးကူညီပေး မျှော်လင့်ပြီးတော့ ကျွန်တော် ဒီမေးခွန်းကိုမေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနရယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်ပြီးတော့၊ ပြီးတော့ ကူညီပေးနိုင်မယ့်အစီအစဉ်ရှိ/မရှိဆိုတာကို ဥက္ကဋ္ဌကြီးကတစ်ဆင့် မေးမြန်းလိုပါတယ် ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ပေါင်းစပ်ဖြေကြားပေးဖို့ တင်ပြလာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားနိုင်က ဖြေကြားပေးပါ။

ဒေါက်တာဖေမြင့် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့အနေအထားကို ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဖြည့်စွက်ပြီးပြောမယ်ဆိုလို့ရှိရင် သက်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအတွက် စာပေ မူကြမ်း ယဉ်ကျေးမှုဖြန့်ဖြူးတဲ့နေရာ၊ လေ့ကျင့်ရာ ရိုးရာဓလေ့အခမ်းအနားများ ကျင်းပနိုင်ဖို့ဆိုတဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မောင်တောမြို့နယ်အတွင်းမှာ အဓိကရှိကြတာဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် မောင်တောမြို့နယ်မှာရှိတဲ့ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးရုံးခန်းကို Community Centre အသုံးပြုနေတဲ့နေရာဌာနကိုလည်းပဲ အသုံးပြုမယ်ဆိုရင် အသုံးပြုလို့ရပါတယ်။ အတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလို့ရတဲ့အကြောင်း ဒီနေရာမှာ ပထမဆုံးဖြေချင် ပါတယ်။ စောစောက Power Point နဲ့ပြသသွားတဲ့ Community နေရာမှာ အဆောက်အဦတစ်ခု ဆောက်လုပ်ရေးနဲ့ အဲဒီနေရာမှာ ဆက်လက်ပြီး သက်တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေ ဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စ မှာတော့ စောစောက ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး တင်ပြခဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနနဲ့ သာသနာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန တို့နဲ့အတူ ပြီးတဲ့နောက် ပြည်နယ်အစိုးရနဲ့ပါပူးပေါင်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါကြောင်း ဖြေကြားချင်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အမှန်မှာတော့ ဒီမေးခွန်းဟာ မေးခွန်းရှင်မေးတဲ့မေးခွန်းက တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ဘယ်လိုကြောင့် ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနက လာရောက်ပြီးမှ ဖြေကြားတယ်ဆိုတာကတော့ မိမိတို့လွှတ်တော်ရုံးအနေနဲ့ ပြန်လည်စိစစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ပေးသွားမှာဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်။

အမျိုးသားစာပေဆုကဗျာပေါင်းချုပ်ဆုရွေးချယ်ရာတွင် ဂန္တဝင်ကဗျာဆုနှင့် ခေတ်ပေါ် ကဗျာဆုဟူ၍ ဆုနှစ်ခု ခွဲခြားပေးနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ၊ ခေတ်ပေါ် ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ဖွဲ့ စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ အသံ စိစစ်ပုံ၊ ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှု သတ်မှတ်ချက်စသည်တို့ကို တရားဝင်မူချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးစီးမှုရှိ/မရှိနှင့် ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်ပါက ပြည်သူများသိအောင် ထုတ်ပြန်ပေးထားခြင်းရှိ/မရှိ သိလိုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း သည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မင်းလှမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး မေးမြန်းဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး(မင်းလှမဲဆန္ဒနယ်)။ ရိုသေလေးစားရပါသော ပြည်သူ့ II လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဝန်ကြီးများနှင့် ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မင်းလှမဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းကိုမေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုဖို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ် ပါတယ်။ အမျိုးသားစာပေဆုကဗျာပေါင်းချုပ်ဆုရွေးချယ်ရာမှာ ဂန္ထဝင်ကဗျာဆုနှင့် ကဗျာဆုဆိုပြီး နှစ်ဆု ခွဲခြားပေးနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ပုံ၊ အသံစိစစ်ပုံ၊ ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှုသတ်မှတ်ချက် တရားဝင်မူချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးစီးမှု ရှိ/မရှိကို မေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာဆိုတာလူတိုင်းရဲ့နှလုံးသားပါ။ စာပေရဲ့အနှစ်ပါ။ ကဗျာ ကိုခေတ်အဆက်ဆက် ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ရေးဖွဲ့ခဲ့ကြပါတယ်။ ဂန္တဝင်ကဗျာဆိုတာ ကာရန်၊ ဖွဲ့ စည်း တည်ဆောက်ပုံ၊ အသံ၊ ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှုတွေကို အဓိကထားတာဖြစ်ပြီး ခေတ်ပေါ်မော်ဒန်ကဗျာ ကတော့ ခံစားမှုကိုပေါ်လွင်အောင် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းဦးစားပေးရေးဖွဲ့တာကို ဆိုလိုပါတယ်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာစာစံထားရွှေတံဆိပ်ဆုရ ဒေါ်ထားကြည်(B.A)ရဲ့ ကဗျာ့အမြုတေများ လေ့လာချက်ပါ ကဗျာကိုငါးမျိုးပိုင်းခြားနိုင်ပြီး ခွေးချိုး၊ လေးချိုးတို့က အချိုးကဗျာထဲမှာပါပြီး ရတု၊ ရကန်၊ အဲချင်း၊ အိုင်ချင်းတွေကတော့ လေးလုံးစပ်ထဲမှာပါပါတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ ကြမ်းပြုစာဆိုတော်တွေပါ။ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူစသည်ဖြင့် ခေတ်အလိုက် ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာတွေ မှာအသံပါတဲ့အတွက်လည်း သီချင်းသဘောနွယ်တဲ့ကဗျာ ၂၂ မျိုးပါ။ ရကန်၊ ဩဇာ၊ သာချင်း၊ တျာချင်း၊ အဲချင်းစသည်ဖြင့်ရှိပါတယ်။ လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီးရေးတဲ့မဲဇာတောင်ခြေရတု အပိုဒ်စုံပါ။ ဆရာ ဦးတင့်ဆွေရဲ့ ကဗျာဖွဲ့နည်းနေသည်၊ နှစ်ဖက်လှပြုစုထားတဲ့ ကဗျာလင်္ကာနဲ့ နည်းဥပစာ၊ ဆရာ ဦးမြဇင်ပြုစုထားတဲ့ ကဗျာ့နေရီနဲ့နိမိတ်ပုံတို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာဇော်ဂျီ၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်ကဗျာ တွေနဲ့ လည်း ငယ်ငယ်ကတည်းကရင်းနှီးခဲ့ကြပါတယ်။

ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ဗေဒါလမ်း၊ ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်ရဲ့ မွေးနေ့ဆုတောင်းကဗျာတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာမောင်ပန်းမိုးရဲ့ ဘဝဆိုတာဝင်္ကပါကွယ်၊ ဒီမှာရစ်ခွေကြာခဲ့လေပြီ နေနှင့်လနှင့်တစ်လှည့်စီ ဆိုတဲ့ကဗျာလေးတွေပါ။ ခေတ်ရေစီးအလိုက် ကာရံမဲ့ကဗျာတွေလည်း ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ ဒေါင်းနယ်ဆွေရဲ့ အဆုံးမရှိသောအစ ကာရံမဲ့ကဗျာပါ။ တန်ဖိုး ၁၀ ကျပ်ခေတ်ကတည်းကထုတ် ခဲ့တာပါ။ ဆရာဇော်ဂျီကတော့ နောင်ရိုးမဲ့ကဗျာဟာဆိုရင်ပိုပြီး ထိမိမယ်လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ ဂျိုဇော်ရဲ့ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်၊ ဆရာပိုင်စိုးဝေ၊ ဆရာဝင်းတင့်ထွန်းတို့ရဲ့ ခေတ်ပေါ် ကဗျာစာအုပ်တွေပါ။ ကမ္ဘာမှာလည်း ကင်ညာနိုင်ငံက ကလေးကို သုံးကြောင်းကဗျာအတွက် ဒေါ်လာသုံးသန်းကဗျာအဖွဲ့ အစည်းကဆုချခဲ့ပါတယ်။ I was born in black, so I am black တဲ့။ အသားအရောင်တစ်ခုတည်း ပေါ်မှာမဟုတ်ဘဲနဲ့ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ ပညာရေးအကုန်လုံးပေါ်မှာ အကျိုးသက်ရောက်လို့ဆုပေး ဆရာချစ်ဦးညိုရဲ့စာပေဟောပြောပွဲမှာ နှစ်ကြောင်းကဗျာလေး တာပါ။ အဲဒီလိုပဲ မြန်မာမှာလည်း အကြောင်းကြားလိုက်ရပါတယ်။ ကဗျာဆိုတာသုံးကြောင်းရှိပေမဲ့ နှစ်ကြောင်းတည်းနဲ့ပြသွားပါ ဒီနှစ်အမျိုးသားစာပေဆုချီးမြှင့်ပွဲကိုတော့ တယ်။ ခေါင်းစဉ်က ဒုံးဒုံးဒက်ဒက် တုံးလုံးပက်လက်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးဝင်းမြင့်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ စာရေးဆရာကြီးတွေနဲ့ လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီးနှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှစ် အမျိုးသားစာပေကဗျာဆုကိုတော့ ဆရာကိုသန်းထွန်းရဲ ညဉ့်ပုံပြောသူဆိုတဲ့ကဗျာကရရှိခဲ့ပါတယ်။ မော်ဒန်ကဗျာပါ။ ကာရန်နဲ့ ဂန္တဝင်ကဗျာတွေ ကောင်းသလို ခေတ်ပေါ်မော်ဒန်ကဗျာတွေလည်းကောင်းပါတယ်။ စာပေမှာဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်၊ သုတပဒေသာစသည်ဖြင့် ခွဲခြားဆုပေးသလို ကဗျာတွေမှာလည်း ဂန္တဝင်ကဗျာဆုနဲ့ မော်ဒန်ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆုဆိုပြီး ခွဲခြားပေးသင့်တဲ့အတွက် ဒီမေးခွန်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော် မေးမြန်းအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဥက္ကဋ္ဌကြီးကတစ်ဆင့် ရှိသေလေးစားစွာ ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။ **ဖြေကြားချက်**

ဒေါက်တာဖေမြင့် (ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မင်းလှ မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုးရဲ့ ကြယ်ပွင့်ပြမေးခွန်းကို မူကြမ်း ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားစာပေဆု ကဗျာပေါင်းချုပ်ဆုရွေးချယ်ရာမှာ ဂန္တဝင်ကဗျာ ဆုနှင့်ခေတ်ပေါ် ကဗျာဆုဟူ၍ ဆုနှစ်ဆုခွဲခြားပေးနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ ဖွဲ့ စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ အသံစိစစ်ပုံ၊ ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှုသတ်မှတ်ချက်စသည်တို့ကို တရားဝင်မူ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးစီးမှုရှိ/မရှိနဲ့ ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်ပါက ပြည်သူများသိအောင်ထုတ်ပြန်ပေးထားခြင်းရှိ/မရှိ သိလိုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းတဲ့မေးခွန်းကိုမေးမြန်းခဲ့တဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ မင်းလှမဲဆန္ဒနယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုးကို အထူးပဲကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ လေးစားအပ် ပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဦးစွာအမျိုးသားစာပေဆုများရွေးချယ်ချီးမြှင့်ပုံနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး တင်ပြလိုပါတယ်။ အမျိုးသားစာပေဆုများချီးမြှင့်ခြင်းကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြီးကြပ်ပြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာနအောက်မှာရှိတဲ့ စာပေဗိမာန်က တာဝန် ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ စာပေဗိမာန်အဖွဲ့အနေနဲ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကစပြီး စာပေဆုများချီးမြှင့်ရာမှာ အစပိုင်းမှာစာပေဗိမာန်ဆုအမည်နဲ့ချီးမြှင့်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှာတော့ အမျိုးသားစာပေဆုလို့ ပြောင်းလဲ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှာ ဝတ္ထုရှည်ဆုတစ်ဆုတည်းသာချီးမြှင့်ရာက နောက်ပိုင်း မှာ ဆုအမျိုးအမည်တွေတိုးလာပြီး ခုချိန်မှာတော့ဘာသာရပ်အလိုက်ဆု ၁၈ မျိုးအထိရှိလာတဲ့အပြင် တစ်သက်တာစာပေဆုကိုလည်း စာရေးဆရာအနေနဲ့ တစ်ဦး၊ စာပေပညာရှင်များထဲကတစ်ဦး ရွေးချယ် ချီးမြှင့်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုရွေးချယ်ချီးမြှင့်နိုင်ဖို့အတွက် စာရေးဆရာ၊ စာပေပညာရှင်အများကြီး ပါဝင်တဲ့ အမျိုးသားစာပေဆုစိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကမကထ ပြုဖွဲ့ စည်းပြီး နှစ်စဉ်အတည်ပြုထုတ်ပြန်ပေးပါတယ်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် ဖွဲ့ စည်းခဲ့တဲ့ကော်မတီမှာ အဖွဲ့ဝင် ၅၄ ဦးပါဝင်ပါတယ်။ ဒီကော်မတီအောက်မှာ သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်အသီးသီးအတွက် စာပေ ဆုတွေ ပဏာမရွေးချယ်ပေးမယ့်အဖွဲ့ငယ်တွေဖွဲ့စည်းထားပြီးတော့ စိစစ်ရွေးချယ်ခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် အတည်ပြုဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စာပေဗိမာန်အနေနဲ့တော့ ဆုစိစစ်ရွေးချယ်ရာမှာပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ ကော်မတီနဲ့ အဖွဲ့ ငယ်များရဲ့ဆုရွေးချယ်မှုလုပ်ငန်း အဆင်ပြေချောမွေ့ စေဖို့ အထောက်အကူပြုတဲ့ အလုပ်များသာ ဆောင်ရွက်ပေးကြပါတယ်။ စာပေဆုကော်မတီမှာပါဝင်တဲ့ ပညာရှင်များအနေနဲ့ ဆု အမျိုးအမည်အသစ်တွေ တိုးချဲ့ပေးဖို့ဆွေးနွေးကြတာလည်းရှိပါတယ်။ တင်ပြသူကတင်ပြပြီး အဲဒီ အပေါ်မှာ ထောက်ခံသူ၊ ကန့်ကွက်သူများက ဆွေးနွေးကြပါတယ်။ အဲဒီနောက် အများသဘောဆန္ဒ အလျောက်ဆုံးဖြတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလိုဆွေးနွေးတဲ့အထဲမှာကဗျာဆုကို ဂန္ထဝင်ကဗျာဆုနှင့် ခေတ် ပေါ်ကဗျာဆုဆိုပြီး ဆုနှစ်ဆုခွဲခြားပေး/မပေးဆွေးနွေးတာလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စကို အကြိတ် အနယ်ဆွေးနွေးကြပြီးနောက်မှာ အဖွဲ့ဝင်များလျှို့ဝှက်မဲပေးပြီး ကဗျာဆုကိုတစ်ဆုတည်းထားဖို့ ဂန္ထဝင် ကဗျာဖြစ်ဖြစ်၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာဖြစ်ဖြစ် ကောင်းတဲ့ကဗျာစာအုပ်ကိုဆုချီးမြှင့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကတော့၂၀၁ဂ ခုနှစ်အတွင်းကဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမဲခွဲဆုံးဖြတ်ရာမှာ အများစုဖြစ်တဲ့ ဆုတစ်ဆု တည်းပေးလိုသူများရဲ့သဘောထားအမြင်ကတော့ အဓိကစာပေဆုအမျိုးအစားတွေဖြစ်တဲ့ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ပြဇာတ်စတာတွေကိုလည်း တစ်ဆုတည်းပဲပေးတယ်။ အစဉ်အလာနဲ့ ခေတ်ပေါ်ဆိုပြီး နှစ်ဆုမခွဲဘူး။ ကဗျာဆုသည်လည်းပဲ မူလအစကတည်းက တစ်ဆုတည်းပဲပေးခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အခုလည်းတစ်ဆုတည်းပဲပေးသင့်တယ်။ ဒီဆုအောက်မှာ အစဉ်အလာကဗျာရော၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများ ပါထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အကောင်းဆုံးကိုချီးမြှင့်သင့်တယ်လို့ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကဗျာဆုနှစ်ဆုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီက စဉ်းစား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံအကြောင်းကို တင်ပြတာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်သောဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီး ခေတ်ပေါ် ကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ၊ အသံစိစစ်ပုံနှင့် ကဗျာဂုဏ်မြောက်မှုသတ်မှတ်ချက်စသည်တို့ကို တရားဝင်မူ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးစီးမှုရှိ/မရှိနှင့်ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်ပါက ပြည်သူများသိအောင် ထုတ်ပြန်ပေးထားခြင်း ရှိ/မရှိသိလိုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းတင်ပြပါမယ်။ ယခင်က အမျိုးသားစာပေကဗျာဆုများ ချီးမြှင့်ရာမှာခေတ်ပေါ် ကဗျာများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလေ့မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဂန္ထဝင်ဟန်လို့ခေါ်တဲ့ အစဉ် အလာ ကဗျာစပ်နည်းတွေအတိုင်းရေးတဲ့ ကဗျာတွေစုစည်းထုတ်ဝေတဲ့စာအုပ်တွေကိုပဲ ပေးခဲ့ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့သုံးနှစ်လောက်ကတော့ ခေတ်ပေါ် ကဗျာသမားတွေက အဆိုပြုလာပါတယ်။ သူတို့ရေးတဲ့ ကဗျာစာအုပ်တွေအများကြီးထွက်ပါတယ်။ ဂန္ထဝင်ကဗျာတွေထက် သိသိသာသာပိုများပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကဗျာဆုရွေးချယ်ရာမှာ ယခုအခါအများစုရေးသားနေတာဖြစ်တဲ့ ခေတ်ပေါ် ကဗျာများ

ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါတယ်လို့ ဆိုလာကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအပေါ်မှာစဉ်းစားသုံးသပ်ပြီး ကဗျာဆုရွေးချယ်ရာမှာ ဂန္တဝင်ဟန်ကဗျာများရော၊ ခေတ်ပေါ်ကဗျာများကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားမယ်လို့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် စာပေဆုရွေးချယ်ရေးကော်မတီကဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကဗျာအားလုံး အတွက် အကဲဖြတ်နိုင်မယ့်မူသဘောထားရရှိဖို့ လိုအပ်လာတဲ့အတွက် အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး ကဗျာ ရွေးချယ်ရေးအခြေခံမူဝါဒများချမှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအခြေခံမူဝါဒများကတော့ စကားလုံးရွေးချယ် သုံးနှုန်းမှု၊ စိတ်ကူးရုပ်ပုံဖော်ခြင်းနှင့် ကဗျာ့လင်္ကာရကြိယာများသုံးစွဲပုံ၊ ကဗျာအတွေးနဲ့ အာရုံခံစားမှု၊ ကဗျာအဖွဲ့ အမျိုးအစားများအပေါ် မူတည်ပြီးတော့ ပုံစံအသုံးပြုကာရန်ကဗျာများမှာ ကာရန်ကိုက်ညီ မှုနဲ့ ကဗျာပုံစံမှန်ကန်မှု၊ လွတ်လပ်လင်္ကာကဗျာများမှာ သံနေသံထား(Rhythm)အသုံးပြုမှု၊ ကဗျာ့ ဆိုလိုရင်းကိုက်ညီအောင်ဖွဲ့ စည်းမှု၊ ပင်ကိုယ်မူလဖြစ်မှုစသည်တို့ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမူဝါဒများကို ၂၀၁၇ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာနကထုတ်ဝေတဲ့ ၂၀၁၆ အမျိုးသားစာပေဆုစိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီနဲ့ ဘာသာရပ်အဖွဲ့ငယ်များအစီရင်ခံစာ စာအုပ် မှာဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့်ချုပ်ပြီးပြောရရင် အမျိုးသားစာပေကဗျာပေါင်းချုပ်ဆုရွေးချယ်ရာမှာ ဂန္တဝင်ကဗျာဆုနှင့် ခေတ်ပေါ်ကဗျာဆုဟူ၍ ဆုနှစ်ခုခွဲခြားပေးရန်သင့်/မသင့်နဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ကျွမ်းကျင် သောစာပေပညာရှင်များက ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှဆွေးနွေးဝေဖန်သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါကြောင်း နှင့် ခေတ်ပေါ်ပါအကျုံးဝင်တဲ့ကဗျာဆုနှင့်စပ်လျဉ်းတဲ့ ရွေးချယ်ရေးဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒများကိုလည်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းကာအများပြည်သူသိရှိအောင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ ထားပြီးဖြစ်ပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မိုက်ပေးပါ။

ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး(မင်းလှမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဖြေကြားပေးတဲ့ အတွက် အများကြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ခုလည်း ဆုတွေရွေးချယ်တဲ့နေရာမှာ အမျိုးသားစာပေ ရွေးချယ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ၅၄ ဦးက ရွေးချယ်တယ်လို့သိရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂန္ထဝင်စာအုပ်တွေ လည်း အထွက်နည်းတယ်ဆိုတာ သိရပါတယ်။ တကယ်တော့ ဂန္ထဝင်ကဗျာတွေကလည်း ကာရန်နဲ့ အသံတည်ဆောက်ပုံစသည်ဖြင့် Rhythm ညှိအောင် စပ်ဆိုရတာခက်တဲ့အတွက်လည်း အထွက်နည်း

တာဖြစ်ပါတယ်။ ဂန္တဝင်ကဗျာတွေကို ဝန်ကြီးဌာနကပံ့ပိုးမပေးနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ ကွယ်ပျောက်မှာ စိုးရိမ်ရပါတယ်။ ယခု ရတု၊ ရကန်တွေတောင်မှ ကွယ်ပျောက်သလောက်ဖြစ်နေပါပြီ။

တောင်ကခြိမ့်မြူး၊ မှန်တိုင်းဆင်လို၊ ပေါ်နွေလလျှင် မင်းလွင်ဦးနှင့် ပြန့်ပြူးချုပ်ထိုင်း၊ တိမ်ညိုမှိုင်းထပ်၊ ပြက်ပလျှပ်ကာ၊ စိမ်းဝါမိုးပန်း၊ ထွေထွေစွန့်က၊ ရေသွန်းသာကြည်၊ ပျော်ရမည်ကို မြရည်သက်မှတ်၊ ရောက်ခဲလတ်ဟု၊ ချစ်ထွတ်တင်သည်၊ ပြာစင်ရွှန်းလတ်၊ ဖြူဝင်မွတ်လျှင်၊ ကြာညွတ် ဖယောင်း၊ နေရှိန်ပြောင်းသို့ ဆင့်လောင်းလွမ်းဝှန်၊ ရှိလိမ့်ဟန်ကို၊ တိမ်စွန်လေးမျှင်၊ ဖူးရောက်ချင်သည်၊ ငှက်သွင်ပျံကြွမတတ်သောဆိုတဲ့ ရတုမျိုး၊ ချိုးနှစ်ကောင် ထနောင်းပင်ညီနောင်က လွမ်းအောင်ကူချွဲ ပန်းတော်ဖြူ(ပန်းတော်ဖြူလို့ဖတ်မယ် ထင်ပါတယ်) (ပင်မြက်) ဖိုးတောင်သူတဲဆိုတဲ့ ကဗျာမျိုးလေး တွေ။ နောက် ငယ်ကျွမ်းနှောင်းချစ် မြနုသစ်ကို လစ်ခနဲမြင် ရွှေရင်တနွေး အေးစေပူစေ တုန်လှုပ် စေတယ် ဆယ်နွေဆယ်လလိုပါခင်ဆိုတဲ့ကဗျာမျိုးလေး။ နောက်တစ်ပင်တည်းရင်ထဲကနွယ် ခက်ညွှန့် သံနုသစ်လို့ ရစ်ပတ်နှောင်တွယ်၊ သံယောဇဉ်ဆိုတာရယ် နွယ်ကလေးတစ်ပင်ပေ့ါ၊ ရာသီတွေဘယ်လို ပြောင်းပေမဲ့ ခေါင်းထောင်လို့ကျော့ ဆိုတဲ့ချစ်စရာကဗျာမျိုးလေးတွေ။ ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ ဝတ္ထုတိုင်းအစမှာ သစ္စာဆိုတဲ့ ငါ့စာဖတ်၍ မမြတ်တိုင်စေ မရှုံးစေသား၊ ပျင်းပြေနှစ်ခြိုက် တွေးဖွယ် ထိုက်ရာ၊ တစ်ပိုဒ်တစ်လေတွေ့ငြားပေမူ စာပေကျေးကျွန် ငါ့ဝတ်ပွန်ပြီ၊ ငါမွန်အမြတ် ငါအတတ်ဟု၊ စာဖတ်သူပေါ် ခေါင်းကိုကျော်၍ ငါသော်ဆရာ မလုပ်ပါတည်းဆိုတဲ့ ဆရာကြီးရဲ့ကိုယ့်ကိုကိုယ်နှိမ့်ချတဲ့ ကဗျာမျိုးလေးတွေဟာ ဒီကဗျာမျိုးလေးတွေကိုချစ်တတ်တဲ့၊ မြတ်နိုးတတ်တဲ့၊ တန်ဖိုးထားတတ်တဲ့ နည်းနည်းဝေးကွာသွားမှာကိုစိုးရိမ်ပါတယ်။ လူငယ်တွေရဲ့နှလုံးသားနဲ့ အမျိုးသားစာပေဆုလိုပဲ ဂန္တဝင်ကဗျာဆုကို သီးခြားခွဲပေးနိုင်ဖို့တော့ တိုက်တွန်းပေးဖို့ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးကို မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။ အဲဒီလို ခွဲခြားမပေးနိုင်ဘူးဆိုရင်လည်း အမျိုးသားစာပေဆုကဲ့သို့ အဆင့်အတန်းရှိတဲ့ ဂန္တဝင်ကဗျာပြိုင်ပွဲတွေပြုလုပ်ပေးနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ ရိုသေလေးစားစွာမေးမြန်းအပ် ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဖေမြင့်(ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန)။ လေးစားအပ် II ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဆက်လက်ပြီးတော့ ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုးရဲ့ ဆွေးနွေးချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့စောစောက ဖြေကြားတဲ့ ရှင်းလင်းဖြေကြားခဲ့ပါတယ်။ ဆုအမျိုးအမည်သတ်မှတ်ခြင်းကတော့ စာပေဆုစိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီ၊ ကော်မတီဝင်များဖြစ်တဲ့ စာပေပညာရှင်များ၊ စာရေး ဆရာများ သို့သော် စောစောက ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး ပြောခဲ့ သူတို့ရဲ့စုစည်းဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဂန္တဝင်ကဗျာများကိုလည်း အင်မတန်မှနှစ်သက်မြတ်နိုးပါတယ်။ ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့မှာပါဝင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထဲမှာ ဂန္တဝင်ကဗျာများ လက်ရှိရေးဖွဲ့နေဆဲ လည်းပဲပါပါတယ်။ ဂန္တဝင်ကဗျာကို တန်ဖိုးထားပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ သူတို့ဆုရွေးချယ်ရေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းချက်များထဲမှာလည်းပဲ ဂန္တဝင်ကဗျာနဲ့ပတ်သက်ရင်တော့ ဘယ်လိုစပ်နည်းစပ်ထုံး ညီညွှတ်တာစသဖြင့်ပေ့ါနော် ဖော်ပြပြီးတော့ဒါလည်းပဲ အင်မတန်မှပြောင်မြောက်တဲ့ဂန္တဝင်ဟန် ကဗျာဖြစ်ရင်တော့ ဆုရွေးချယ်မယ်ဆိုတဲ့သတ်မှတ်ချက်တော့ရှိပါတယ်။ သို့သော်စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ဒီဟာနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြိုင်ပွဲကျင်းပမလားစသဖြင့်ကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ပြီးတဲ့နောက် ဆုတစ်ဆု၊ ဆုနှစ်ဆုဖြစ်အောင် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မလဲဆိုတဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့တော့ ကျွန်တော်ဆုရွေးချယ်ရေးကော်မတီမှာလည်းပဲတင်ပြပေးနိုင်ပါတယ်။ အခုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကြီး ဒေါက်တာသန်းအောင်စိုး တင်ပြချက်ကို ကျွန်တော်တင်ပြပေးပါမယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ကတော့ ကော်မတီရဲ့သဘောပဲဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတဲ့နောက် ဂန္တဝင်ကဗျာပြိုင်ပွဲများကျင်းပရေး ဆိုတဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်းပဲ ဂန္တဝင်ကဗျာများကိုစိတ်ပါဝင်စားတဲ့ ကဗျာအစုအဖွဲ့များ၊ စာပေအစုအဖွဲ့ များကို ကျွန်တော်ဆွေးနွေးတင်ပြပေးပါမယ်လို့ဖြေကြားလိုပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးပြန်လည်ထွက်ခွါနိုင်ပါပြီ။

ကောလင်းမြို့နယ်၊ ရှမ်းကလုံးကျေးရွာအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ခွင့်ပြုထားသော သတ္တုတူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီများကို သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်နေခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်၍ ဥပဒေနှင့်မညီသည် များကို စိစစ်အရေးယူရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ကောလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမျိုးဇော်အောင် မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမျိုးဇော်အောင် (ကောလင်းမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ကောလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးဇော်အောင်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသခံ များရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုမူတည်ပြီးတော့မှ မေးခွန်းတစ်ခုမေးမြန်းသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားအပ် ပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ကောလင်းမြို့နယ်ဟာ ရွှေထွက်ရာအရပ်ဒေသဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေကုမ္ပဏီတွေလည်းအများကြီးရှိသလို ဒေသခံလက်လုပ်လက်စားတွေလည်း အိမ်ဝိုင်းလေးနဲ့ လုပ်နေတဲ့လူတွေကစလို့ ရှိတဲ့အရပ်ဒေသဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနှစ်အစောပိုင်းမှာ တိုင်းဒေသကြီးကိုယ်စား လှယ်တွေနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ပူးပေါင်းပြီးတော့မှ ဒီမေးခွန်းမှာပါတဲ့ ရှမ်းကလုံးဒေသတစ်ဝိုက်က ကုမ္ပဏီ တွေကိုဝင်ပြီးတော့မှ လေ့လာကြည့်တဲ့အခါမှာ တချို့အကြောင်းအရာလေးတွေ တွေ့ခဲ့တာဖြစ်ပါ တယ်။ တစ်ခုကတော့ တရုတ်ပြည်က နိုင်ငံခြားသားများဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ကို တရားဝင်နေထိုင်ခွင့် ရှိ/မရှိမေးတဲ့အခါမှာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ကို ခွင့်ပြုချက်တောင်းထားပါတယ်လို့ သူတို့ပြောပါ တယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကတော့ နောက်တစ်ခါဆိုရင် ဒါတွေက ခွင့်ပြုချက်ရမှပဲ အောက်ခြေထိရောက်တဲ့အထိအောင် လာတာမျိုးလုပ်ပါ။ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ အခုလည်းပဲ ခွင့်ပြုချက်ရပြီဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ကို လာပြောပါဆိုပြီးတော့မှ ပြောခဲ့ပါတယ်။ နောက်ကျ တော့လည်း ခွင့်ပြုချက်ကိုလာပြပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကကျတော့ ကပ်နေတဲ့ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှာ ဝင်လေ့လာတဲ့အခါမှာ ကြေးနီစမ်းသပ်ရှာဖွေလုပ်ကွက်ရထားတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အကြီးစား လုပ်ငန်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာ ရွှေချက်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေတာတွေ့ပါတယ်။ စက်ရုံအသေးစားလေးလုပ်နေတာတွေ့တယ်။ ပြီးတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလိုလုပ်နေတဲ့အခါမှာ ရွှေကို နောက်ဆုံး ရွှေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြေးနီပဲဖြစ်ဖြစ် Fine Product ရအောင်လုပ်တာမဟုတ်ဘဲနဲ့ အမြှုပ်အဆင့်ထိအောင်လုပ်ပါတယ်။ စက်ရုံတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုံးလေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဓာတ်ပုံတွေလည်း ရိုက်ယူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အမြှုပ်ဖြစ်ပြီဆိုလို့ရှိရင် ဘာဆက်လုပ်သလဲလို့ မေးတဲ့အခါကျတော့ သူက တရုတ်ပြည်ကို တိုက်ရိုက်ပို့ပါတယ်တဲ့။ ဒီအမြှုပ်ကိုပဲ။ ခင်ဗျားတို့မှာ ပို့ခွင့်ရှိသလားဆိုတော့ ရှိတဲ့ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ ပို့ပါတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ဖြေပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မေးခွန်းမေးစရာဖြစ်လာတာက ဒါဆိုလို့ရှိရင် ပို့တယ်ဆိုရင် နံပါတ်(၁)က ချက်လုပ်ခွင့်ရှိ/မရှိ၊ နံပါတ်(၂)က ချက်လုပ်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုရင်ကော ဒီစက်ရုံ ပုံစံနှင့်လုပ်ခွင့်ရှိ/မရှိ ပြီးတဲ့အခါကျတော့ ဒီအမြှုပ်ကိုပဲ နိုင်ငံခြားကိုတိုက်ရိုက်ပို့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒီထဲမှာ ရွှေဘယ်လောက်ပါသလဲ၊ ကြေးနီဘယ်လောက်ပါသလဲ မသိနိုင်တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံက အခွန်ဘယ်လိုရမလဲ ဆိုတဲ့ဟာတွေ မေးခွန်းမေးစရာတွေ ပေါ်လာတဲ့အတွက်ကြောင့် မို့လို့ ဒီမေးခွန်းကို မေးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကောလင်းမြို့နယ်ဒေသခံများဟာလည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင်နှင့် အသေးစားလုပ်ကွက်တွေအနေနဲ့ လုပ်ချင်ကြပါတယ်။ လုပ်ချင်ကြလို့ ကျွန်တော် လွှတ်တော်မှာလည်း မေးခွန်းမေးမြန်းဖူးပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့တွေကိုလည်း တင်ပြဖူး ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုအချိန်ထိအောင်တော့ ဒီအသေးစားလုပ်ကွက်တွေက သိပ်ပြီးတော့မှ အဆင် မပြေသေးပါဘူး။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်တွေလည်း အဆင်မပြေသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း မေးတဲ့အခါမှာ တော့ ဒီတစ်ဝိုက်ကကုမ္ပဏီတွေကတော့ သူတို့စွန့်လွှတ်လို့ရှိရင် ပေးလို့ရပါတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ ဖြေသွားတာရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဒီမှာထောက်ပြချင်တာကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ စနစ်တကျလုပ်နေတယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ စနစ်တကျလုပ်နေတာအပေါ်မှာ ဘာမှပြောစရာမရှိပါဘူး။ စနစ်တကျလည်းဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတော်လည်း အကျိုးအမြတ်ရှိတယ်ဆိုရင် ပြောစရာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကုမ္ပဏီတွေမှာကျတော့ လွဲနေပြီးတော့မှ ဒေသခံတွေကျတော့ အကျိုး အမြတ်မရှိဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကျတော့ ဒေသခံတွေမဲပေးထားတဲ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်အနေနဲ့ကျတော့ ဒေသခံတွေအပေါ်မှာ တာဝန်မကျေသလိုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီမေးခွန်းကို မေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဓိကမေးလိုတဲ့မေးခွန်းကတော့ ကောလင်းမြို့နယ်၊ ရှမ်းကလုံး ကျေးရွာအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ခွင့်ပြုထားသော သတ္တုတူးဖော်ရေးကုမ္ပဏီများကို သတ်မှတ်ချက် အတိုင်း ဆောင်ရွက်နေခြင်းရှိ/မရှိ စိစစ်၍ ဥပဒေနှင့်မညီသည်များကို စိစစ်အရေးယူပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ မေးမြန်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများအားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သဂါရဝပြု အပ်ပါတယ်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကောလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးဧော်အောင်ရဲ့ မေးခွန်းနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ကျွန်တော် ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ ဒုတိယဝန်ကြီး ကနေပြီးတော့မှ ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point အသုံးပြုခွင့်ပေးပါရန် တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကောလင်း မြို့နယ်၊ ရှမ်းကလုံးကျေးရွာအနီးတစ်ဝိုက်မှာ ကြေးနီ၊ ရွှေနဲ့ဆက်စပ်သတ္တုများရှာဖွေရေး၊ စမ်းသပ် တိုင်းတာရေးနဲ့ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံ အခြေစိုက် Myanmar Reserves Development Co.,Ltd.၊ ရွှေနဲ့ဆက်စပ်သတ္တုဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်း လေ့လာရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံ Sichuan Chuandi(Myanmar)Co.,Ltd. နဲ့ (ပြည်တွင်း) Maharsan Group Co.,Ltd. တို့ရှိပါတယ်။ ယင်းကုမ္ပဏီသုံးခုတို့ရဲ့ ခွင့်ပြုမိန့် သက်တမ်းနဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေတွေကို ကျွန်တော်တို့ Power Point မှာ ဖော်ပြပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းတွေအနေနဲ့ကတော့ အမှတ်(၂)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် ခွဲဝေခံစားလုပ်ဆောင်နေတဲ့ကုမ္ပဏီသုံးခုရဲ့ ဒီလုပ်ကွက် ၁၁ ကွက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလုပ်ကွက် ၁၁ ကွက်လုံးဟာ သက်တမ်းကုန်လုပ်ကွက်တွေဖြစ်ပြီးတော့မှ အလတ်စားကို ကူးပြောင်းဆောင်ရွက်မယ့်လုပ်ငန်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကုမ္ပဏီတွေရဲ့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ Power Point မှာ တင်ပြထားပါတယ်။

ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး မေးမြန်းတဲ့ အချို့သောကုမ္ပဏီများဟာ ရွှေ သို့မဟုတ် ကြေးနီကို အမြှုပ်ပြုလုပ်ကာ တင်ပို့ခွင့်ရှိ/မရှိသိလိုခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြားတင်ပို့နေသဖြင့် အခွန်စည်းကြပ်မှု သိလိုခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ ကြေးနီသတ္တုသန့် စင်ရရှိရန် အမြှုပ်ဖော်နည်းစဉ် (Floatation Method)ကိုအသုံးပြုရပြီး သတ္တုသန့်စင်အနေနဲ့က အောက်ပါအတိုင်း တင်ပို့ရောင်းချ လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ ပင်လယ်နေကြယ် သတ္တုတူးဖော်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီဟာ ကြေးနီ သတ္တုရိုင်းကိုသန့်စင်ပြီး ကြေးနီသတ္တုသန့်စင်အနေနဲ့ ပြည်ပတင်ပို့လျက်ရှိပြီး အရည်အသွေး ကတော့ ကြေးနီ ၁၉.၀၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ငွေ ၂၃.၅၈ ppm ပါရှိပြီး အခွန်ကောက်ခံမှုအနေနဲ့ ဓာတ်သတ္တုခွန် လေးရာခိုင်နှုန်းနဲ့ အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းဝေစု ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကောက်ခံရရှိပါ တယ်။ နောက်ကျွန်တော်တို့ ဒုဋ္ဌဝတီကြေးနီကုမ္ပဏီဟာလည်း ကြေးနီသတ္တုသန့်စင်(Concentrate) အနေနဲ့ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချလျက်ရှိပြီးတော့မှ ဒီကြေးနီသတ္တုသန့်စင်အရည်အသွေးမှာ ကြေးနီ ခြောက်ရာခိုင်နှုန်းပါရှိပြီးတော့မှ အခွန်ကောက်ခံမှုအနေနဲ့ ဓာတ်သတ္တုခွန်လေးရာခိုင်နှုန်းနှင့် အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းဝေစု ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကောက်ခံရရှိပါတယ်။ နောက်ကျွန်တော်တို့ ဂိုးလ်ရယ်ဒီကုမ္ပဏီက ထုတ်လုပ်တဲ့ကြေးနီသတ္တုသန့်စင်(Concentrate)တွေကိုလည်း တင်ပို့ရောင်းချလျက်ရှိပြီး ကြေးနီ ၅.၅၄၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရွှေ ၁၀.၈၇ ppm နှင့် ငွေ ၆၀ ppm ပါဝင်ပြီး အခွန်ကောက်ခံမှုအနေနဲ့ လည်း ဓာတ်သတ္တုခွန် လေးရာခိုင်နှုန်းနဲ့ အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း ဝေစု ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကောက်ခံရရှိပါတယ်။

ဒီထွက်ရှိတဲ့ကြေးနီနဲ့ အခြားသတ္တုတွေအတွက် အခွန်မှန်ကန်စွာပေးသွင်းခြင်းရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြေးနီသတ္တုများကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချရတဲ့နေရာမှာ အခွန်အပြည့်အဝပေးသွင်း ပြီးမှသာ ရောင်းချခွင့်ပြုပါတယ်။ ကြေးနီခွင့်ပြုထားသော်လည်း ရွှေထွက်ရှိမှုပမာဏများကြောင်း ကြားသိရခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီကုမ္ပဏီများဟာ ကြေးနီသတ္တုထုတ်လုပ်မှုလျှောက်ထားတဲ့ ကုမ္ပဏီများဖြစ်ပြီး စမ်းသပ်တိုင်းတာမှုအစီရင်ခံစာအရ ကြေးနီသတ္တုပါဝင်မှု စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်

နိုင်တဲ့ ပမာဏရှိတဲ့အတွက် ကြေးနီသတ္တုထုတ်လုပ် ခွင့်ပြုထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဈေးနှုန်း တွက်ချက်ရာမှာ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုအရပါဝင်တဲ့ ဓာတ်သတ္တုတွေအားလုံးအတွက် ကောက်ခံလျက် ရှိပါတယ်။ ခွင့်ပြုချက်မရှိသော နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်ရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့မှ အရေးယူရန် လိုအပ်နေခြင်းနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့မှ လုပ်ကွက်အတွင်းကို နိုင်ငံခြားသားပညာရှင် ဝင်/ထွက်သွားလာ ခြင်းကို ဝန်ကြီးဌာနက တရားဝင် ခွင့်ပြုချက်ရရှိရတဲ့အပြင် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန/လုပ်ငန်းများမှ Observer များ လိုက်ပါဆောင်ရွက်ရပါတယ်။ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ လုပ်ကွက်အတွင်း ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုမရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များနဲ့ မြို့နယ်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနတို့က ဌာနမှလည်းနိုင်ငံခြားသား ဝင်ရောက်မှုကို လစဉ်စစ်ဆေးလျက်ရှိပါတယ်။ တရားမဝင် ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုတွေရှိပါက မြို့နယ် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနနှင့် ဒေသအာဏာပိုင်တို့မှ တည်ဆဲဥပဒေများနဲ့ အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်းနှင့် လုပ်ကွက်အတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များ ကိုလည်း ဝန်ကြီးဌာန လုပ်ကွက်စိစစ်ရေးအဖွဲ့တွေက စစ်ဆေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ခွင့်ပြုမိန့်နဲ့ စာချုပ်စည်းကမ်းချက်များအပေါ် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုမရှိပါက သတ္တုတွင်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်များနဲ့အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်း ကာလတာရှည်ကတည်းက ဝင်ရောက်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေထိုင် ခဲ့ရာမှ သစ်တောကျူးကျော်သူများ ဖြစ်သွားကြရသော ကျေးလက်နေပြည်သူများစာရင်းကို အမှန်တကယ်တိကျမှန်ကန်ခိုင်လုံသော စာရင်းသစ်တစ်ရပ်ဖြစ်အောင် အသစ်ထပ်မံကောက်ယူ ပြုစုထုတ်ပြန်ရန်အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ကသာမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြင့်ကြည် မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမြင့်ကြည်(ကသာမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ကသာမဲဆန္ဒနယ်က ဦးမြင့်ကြည်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ကျွန်တော် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကသာမြို့နယ် ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်း ကာလ မူကြမ်း တာရှည်ကတည်းက ဝင်ရောက်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေထိုင်ခဲ့ရာမှ သစ်တောကျူးကျော်သူများ ဖြစ်သွားကြရသော ကျေးလက်နေပြည်သူများစာရင်းကို အမှန်တကယ်တိကျမှန်ကန်ခိုင်လုံသော စာရင်းသစ်တစ်ရပ်ဖြစ်အောင် အချိန်မဆွဲဘဲ သစ်တောဦးစီးဌာနအနေဖြင့် အသစ်ထပ်မံကောက်ယူ ပြုစုထုတ်ပြန်ရန်အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသည်ကို ကျေးလက်ပြည်သူ များကိုယ်စား ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် မေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ကသာမြို့နယ်မှာ ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းကြီးဆိုတာ ဧက ၆၆၀၀၀ ကျော်ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ တိုက်ရိုက်ဆက်နွှယ်နေတဲ့ရွာပေါင်း၊ ပါဝင်နေတဲ့ရွာပေါင်း၊ ထိတွေ့ နေတဲ့ရွာပေါင်းက ရွာ ၂၀ ကျော်ရှိပါတယ်။ သွယ်ဝိုက်ပြီးတော့မှဆက်စပ်နေတဲ့၊ ထိတွေ့နေတဲ့ ရွာပေါင်းက ၂၅ ရွာလောက်ရှိတော့ စုစုပေါင်းရွာပေါင်း ၄၅ ရွာ၊ ရွာ ၅၀ လောက် မှီတင်းနေထိုင်ကြ ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီသစ်တောကြိုးဝိုင်းဟာ သူ့ချည်းပဲမဟုတ်ဘူး။ သူနဲ့ဆက်စပ်ပြီးတော့မှ ထီးချိုင့် မြို့နယ်က အင်ဒေါင်းကြိုးဝိုင်း၊ ရွှေကူမြို့နယ်က **နမ့်ပါ**ကြိုးဝိုင်း၊ မဘိမ်းမြို့နယ်က **ငအိုး**ကြိုးဝိုင်း စသည်ဖြင့် ဒီခွင်ကြီးတစ်ခုလုံးကဆက်စပ်ပြီးတော့ အဲဒီထဲမှာက ကျွန်တော်တို့ ကသာမြို့နယ်က ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းကို ဥပမာမေးရမယ်ဆိုရင် ဒီသစ်တောတွေဟာ ပျက်စီးသွားတယ်။ အတော် များများကြီးကိုပျက်စီးသွားတော့ ကွက်လပ်ကြီးတွေဖြစ်ပြီးတော့မှ အဲဒီမှာဒေသခံပြည်သူတွေရယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ရွှေ့ပြောင်းပြီးတော့ ရေကြည်ရာမြက်နုရာ အင်မတန်ဆင်းရဲရှာတဲ့၊ ဆင်းရဲတွင်း အလုပ်အကိုင်သစ်ရှာဖွေရင်းနဲ့ ရောက်လာတဲ့သူတွေရဲ့ ဝင်ရောက်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး ဘာညာစသည်ဖြင့် ဒီလိုဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ ဒီကနေ့ ဒီလက်ထက်မှာကျတော့ သစ်တောကျူးများ အဖြစ် အလိုအလျောက်ဘုမသိ ဘမသိနဲ့ရောက်သွားတာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီသစ်တောကြိုးဝိုင်းကြီး အနေအထားကို ကျွန်တော်ပြောတာထက်ကို မျက်မြင်သိရအောင် အရုပ်ကလေးနဲ့တင်ပြဖို့အတွက် Power Point အသုံးပြုခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။

ဒါ ကျွန်တော်ပြောတဲ့ ယင်းခဲသစ်တောကြိုးဝိုင်းကြီးရဲ့အနေအထား။ ဒါ သစ်တော ဘဝကနေ ပြီးတော့ ကွင်းပြင်ကျယ်ဘဝကိုရွေ့လျားသွားပုံမြင်ကွင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ အားလုံးမြင်တဲ့ အတိုင်း ဒီသစ်တောကြိုးဝိုင်းကြီးဟာ တစ်ချိန်က နိုင်ငံသိ၊ ကမ္ဘာသိသစ်တောကြိုးဝိုင်းက ဒီလို ဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒီလိုဖြစ်သွားတော့ ဒီထဲမှာဝင်ရောက်နေထိုင်တဲ့လူတွေအတွက် ဒီလိုကွင်းပြင်မျိုးကြီး တွေ ဖြစ်နေပြီဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်ကိုယ်၌က အဲဒီမှာရှိရင်လည်း ဒီကွင်းပြင်က သစ်ပင်မှမရှိ တော့တာ ဘယ်လိုမှဒီဥစ္စာက သစ်တောဌာန ပိုင်တဲ့ဥစ္စာကျ ဒို့မဆိုင်ဘူး။ ဒီဥစ္စာသွားမလုပ်နဲ့ ဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော်ဘယ်လိုမှ ထိုင်မကြည့်နိုင်ဘူးလေ။ ကွင်းပြင်ဖြစ်သွားတဲ့နေရာမှာတော့ ဒေသခံတွေက ဝင်စိုက်မှာပဲ။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော်တို့က ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ သစ်တောကျူးဆိုပြီး တော့မှ စာရင်းကောက်ထားတာရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်း ဝန်ကြီးကိုယ်၌ကရော၊ ကျွန်တော်တို့ I– 10 မှာလုပ်တဲ့အစည်းအဝေးတွေမှာရော ကြိုးဝိုင်းအတွင်းဖြစ်ပွားနေတဲ့ပြဿနာတွေကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ၅ ရက်နေ့လောက်မှာလုပ်ခဲ့ဖူးတဲ့အစည်းအဝေးမှာရော၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီကလုပ်တာပါ။ အဲဒီမှာ သက်ဆိုင်ရာအရာရှိကြီးတွေ၊ အရာထမ်းကြီးတွေကလည်း ဒီစာရင်းတွေဟာ အချိန်တိုတိုနှင့်လုပ်ခဲ့ရတဲ့အတွက် ပြည့်စုံလုံလောက် မှုမရှိပါဘူး။ အသစ်ထပ်လုပ်ပေးရပါမယ်ဆိုပြီးတော့မှ ဒီလိုရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ အဓိကကျွန်တော် ဆိုလိုချင်တာက ဒီသစ်တောကျူးစာရင်းကို အမှန်ဖြစ်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့အချိန်လည်းမရှိတော့ ပါဘူး။ မြန်မြန်ဆန်ဆန်လေး ကျွန်တော်လုပ်ပေးဖို့အတွက် ဒါအရေးကြီးလာပါပြီ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ကျွန်တော်တို့ရွေးကောက်ပွဲနီးလာတော့ ဒီသစ်တောကျူးတွေ နောက်တစ်ချက်က သတ်မှတ်ခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတော်များများမှာလည်း တချို့စာရင်းပါတာရှိတယ်၊ စာရင်းမပါတာ တခြားစာရင်းကောက်နေတဲ့အချိန်မှာ အပြင်ရောက်နေလို့မပါတာရှိတယ်။ ဒီလူတွေ မဲထည့်ရမှာပါ။ မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့အသက်အရွယ်၊ သတ်မှတ်အရည်အချင်းပြည့်စုံလို့ သူတို့အတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့က မဲစာရင်းတွေအခွင့်အရေးမဆုံးရှုံးရအောင် ဒါလည်းအရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ အစောတုန်းကကျွန်တော်ရွတ်ပြသွားတဲ့မေးခွန်းကို ဒေသခံများကိုယ်စား မေးမြန်းရခြင်း သက်ဆိုင်ရာပြည်သူများကိုယ်စား၊ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ(ဒုတိယဝန်ကြီး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဝန်ကြီးဌာန)။ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများခင်ဗျား။ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကသာမဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဦးမြင့်ကြည်မေးမြန်းတဲ့မေးခွန်းနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ကျွန်တော် ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေက ဖြေကြားသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point အသုံးပြုခွင့်ပေးပါရန် တင်ပြအပ် ပါတယ်။ မြန်မာ့သစ်တောတွေကို ထာဝစဉ်တည်တံ့စေရေးအတွက် အမျိုးသားသစ်တောကဏ္ဍ ပင်မနှစ်(၃၀)စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းထားပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီစီမံကိန်းတွေရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေအရလည်းကောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုလျှော့ချနိုင်စေရေး ကတိကဝတ်များအရ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လည်းကောင်း အမြဲတမ်းသစ်တောနယ်မြေတွေကို Power Point မှာ တင်ပြထားတဲ့အတိုင်း ဖွဲ့စည်းရမှာဖြစ်ပြီး လက်ရှိအချိန်ထိ သစ်တောနယ်မြေများကို ၂၅.၄၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ သဘာဝ ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေတွေကို ၅.၈၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိသာ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်းရှိပါတယ်။ သစ်တော ဖုံးလွှမ်းမှုကောင်းတဲ့ဧရိယာတွေ၊ ဧီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် ဂေဟစနစ်ကောင်းများရှိတဲ့နယ်မြေတွေကို တည်ဆဲဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သစ်တောနယ်မြေ/သဘာဝ ထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေများအဖြစ် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

သစ်တောနယ်မြေများအတွင်းမှာ နှစ်ကာလအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အခြေချနေထိုင်တဲ့ ရွာစုနဲ့ အိမ်ထောင်စုတွေကို သစ်တောမြေအဖြစ်က ပယ်ဖျက်နိုင်ရေးအတွက် မြေပြင်စာရင်း ကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းတွေကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီးမှာ သက်ဆိုင်ရာဌာနတွေ ပါဝင်တဲ့ ပူးပေါင်းအဖွဲ့ များတွေက ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ ကော်မတီအဆင့်ဆင့်ရဲ့ကြီးကြပ်မှုနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ ပါတယ်။ စာရင်းကောက်ယူရရှိမှုအရ ကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအတွင်းမှ ပယ်ဖျက်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို Power Point မှာ တင်ပြပါအတိုင်းစီမံဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ လုပ်ငန်းစဉ်(က)မှ(ဂ)ပါ ကျေးရွာများရဲ့ ရွာမြေ၊ လယ်မြေ၊ သာသနာပိုင်မြေ၊ အများပိုင်မြေတွေကို

သစ်တောနယ်မြေအဖြစ်မှပယ်ဖျက်ပေးခဲ့ပြီး ယာမြေများအား သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးတဲ့ စနစ်ကိုအခြေခံတဲ့ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေ တွေကိုတော့ နှစ်ရှည်မြေငှားရမ်းစနစ်နဲ့ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိပါတယ်။ လုပ်ငန်းစဉ်(ဃ) အတွက်လည်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာကောက်ခံခဲ့တဲ့ ကြိုးဝိုင်းကျူးကျော်စာရင်းနှင့်တိုက်ဆိုင်စိစစ်၍ အိမ်ခြေ ၅၀ အောက်ပြန့်ကျဲနေသော အိမ်စု/ရွာစုနှင့် သစ်တောနယ်မြေအတွင်းနေထိုင်မှုမရှိဘဲ နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများမှဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သူများရဲ့ လယ်မြေ၊ အများပိုင်မြေ၊ သာသနာ့မြေတွေကိုပယ်ဖျက် ပေးဖို့နဲ့ ယာမြေတွေကိုတော့ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်သည့်နည်းစနစ်နဲ့ ဆောင်ရွက်သွားဖို့ ဥယျာဉ်ခြံနဲ့နှစ်ရှည် စိုက်ခင်းတွေကိုတော့ ဦးစားပေးအဆင့်အလိုက် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့်အညီ နှစ်ရှည်မြေ ငှားရမ်းစနစ်နဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာ စတင်ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိပါတယ်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးမေးမြန်းတဲ့ ကသာမြို့နယ်၊ ယင်းခဲကြိုးဝိုင်းကို ၁၉၁၉ ခုနှစ်မှာ ဧရိယာ ၆၇၁၂၇ ဧကနဲ့စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးတော့မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကောက်ယူခဲ့တဲ့ သစ်တောမြေ ကျူးကျော်စာရင်းမှာ Power Point မှာတင်ပြထားတဲ့အတိုင်း သိရှိခဲ့ရပါတယ်။ အဆိုပါ သစ်တောမြေကျူးကျော်စာရင်းအရ လုပ်ငန်းစဉ်(က)မှ(ဂ)ပါ ကျေးရွာမြေ ၃၆၇.၈၀ ဧက၊ လယ်မြေ ၁၅၀.၂၅ ဧကနှင့် သာသနာပိုင်မြေ/အများပိုင်မြေ ၇.၀၈ ဧက စုစုပေါင်း ၅၂၅.၁၃ ဧကကို ပယ်ဖျက် ပေးခဲ့ပြီးတော့မှ လုပ်ငန်းစဉ်(ဃ)အတွက် ပြန့်ကျဲနေတဲ့အိမ်ခြေ ၅၀ အောက်တွေအတွက်လည်း လယ်မြေ ၈၃၆.၉၀ ဧကအား ထပ်မံပယ်ဖျက်ပေးရန်လည်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေနဲ့ နှစ်ရှည်စိုက်ခင်းတွေကိုတော့ နှစ်ရှည်မြေငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ ကျူးကျော်ယာတွေ ကိုတော့ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော(Community Forest)ထူထောင်နိုင်ရန် ကနဦး နှစ်(၃၀)လုပ်ကိုင်ခွင့်နဲ့လည်း ခွင့်ပြုပေးလျက်ရှိရာမှာ လက်ရှိကျူးကျော်ယာမြေဧရိယာ ၈၁၉၉.၇၇ ဧကကိုလည်း ငF တည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာ့သစ်တောများ ပြန်လည်တည်ထောင်ခြင်းစီမံကိန်းကို (၁၀)နှစ်စီမံကိန်းရေးဆွဲပြီး တော့မှ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အသီးသီးမှာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ မူကြမ်း အဲဒီစီမံကိန်းမှာ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ သစ်တောတည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် ပါဝင်ပြီးတော့မှ သစ်တောမြေများအား မှီခိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ဒေသခံများအနေဖြင့် ဌာနရဲ့ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သစ်တောသစ်ပင်များစိုက်ပျိုးရမည်ဖြစ်ပြီး မိမိယာသီးနှံများ ကိုလည်း စိုက်ပျိုးနိုင်မှာဖြစ်တဲ့အပြင် နှစ်(၃၀) မြေငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လည်းရရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရရှိလာမယ့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းတွေအတွက်လည်း ကိုယ်တိုင်အကျိုးခံစားနိုင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် သစ်တောသစ်ပင်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းနိုင်သလို ဒေသခံများ၏ ဘဝရပ်တည်မှုအတွက်လည်း အထောက်အကူပြုမှာဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် သစ်တောမြေကျူးကျော်စာရင်းတွင် မပါဝင် သော်လည်း နှစ်ရှည်စိုက်ခင်း၊ ဥယျာဉ်ခြံနှင့် ကျူးကျော်ယာမြေများတွေကို နှစ်ရှည်မြေငှားရမ်း လုပ်ကိုင်ခွင့်(CF) တည်ထောင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ကိုလျှောက်ထားနိုင်ပြီး သစ်တောဦးစီးဌာန၏ သတ်မှတ် စည်းကမ်းချက်တွေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ စိစစ်ခွင့်ပြုပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးမေးမြန်းတဲ့မေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီးတော့မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ သစ်တောဥပဒေအခန်း(၃) ပုဒ်မ ၇ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ မေးခွန်းပါ ဧရိယာရှိဒေသခံပြည်သူများဟာ နှစ်ရှည်လများ ဝင်ရောက်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနေထိုင်ခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်စာရင်းကောက်ယူမှုတွင်မပါဝင်ခဲ့တဲ့အတွက် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရရဲ့ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်မှုနဲ့ မြေပြင်အနေအထားမှန်အား ဆက်စပ်ဌာနများအဖွဲ့စုံဖြင့် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးပြီး အမှန်တကယ်ပယ်ဖျက်ရန်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါက ကျွန်တော်တို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အတိုင်း တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့မှ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ထံသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေမှုအား အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး ကွင်းဆင်းစိစစ်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့်စပ်လျဉ်းသည့်မေးခွန်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ရွာငံမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအောင်စိုးမင်း မေးမြန်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးအောင်စိုးမင်း(ရွာငံမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားရပါသော ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အဖွဲ့ အစည်းဝင်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်ဂါရဝပြုပါတယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ကတော့ ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း)၊ ဓနုကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွာငံမြို့နယ်မှ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်စိုးမင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့ခွင့်ပြုချက်အရ ဒီနေ့ အစည်းအဝေးမှာ ကျွန်တော်မေးမယ့်မေးခွန်းကတော့ ရွာငံမြို့နယ်အတွင်း GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေမှုများအား အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပြီး ကွင်းဆင်း စိစစ်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးပါရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိမေးမြန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း)၊ ဓန္ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ရွာငံမြို့နယ်၊ သဖန်းပင်ကျေးရွာမြောက်ဘက်၊ ငှက်သောက်ကျေးရွာရဲ့ အရှေ့ဘက် သဖန်းပင်ရွာသူရွာသားများ မြေငှားစနစ်နဲ့ မြေအနားပေးစနစ်နဲ့ စိုက်ပျိုးတဲ့ ကောက်ပဲ သီးနှံတွေစိုက်ပျိုးတဲ့၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေစိုက်ပျိုးတဲ့မြေပေါ်မှာ ဒေသခေါ်အင်ကြင်းရေနယ်နိမိတ် မှာ GPS ကုမ္ပဏီက တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေကြောင်း ဒေသခံပြည်သူများရဲ့တင်ပြချက်အရ သိရှိ ရပါတယ်။ အင်ကြင်းရေနယ်နိမိတ်ရဲ့တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းမှာ GPS ကုမ္ပဏီနဲ့ ဟာဘော်စတား ကုမ္ပဏီနှစ်ခုရှိပါတယ်။ ဒီကုမ္ပဏီနှစ်ခုဟာ ဘယ် GPS ကုမ္ပဏီက ဘယ်လုပ်ကွက်၊ ဟာဘော်စတား ကုမ္ပဏီကဘယ်လုပ်ကွက်ဆိုတာ ဘယ်သူမှမသိရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လို့ ကုမ္ပဏီရဲ့ဝန်ထမ်းတွေအားလုံး ကတော့ တစ်စုတည်းတူညီနေတာကို တွေ့ရှိရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဟာဘော်စတားကုမ္ပဏီဟာ အသေးစားထုတ်လုပ်ခွင့်ရပြီးတော့ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ၅ လပိုင်းမှာ သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးတော့ GPS ကုမ္ပဏီကတော့ စမ်းသပ်တူးဖော်ခွင့်တင်ထားပြီးတော့ ဝန်ကြီးဌာနကခွင့်ပြုချက်မကျမီ တရားမဝင် တူးဖော်နေတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အား Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုပါရန် ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ကြယ်ပွင့်မပြမေးခွန်းအဖြေပါ။ ရွာငံမြို့နယ်မှာ ဝန်ကြီးဌာနကခွင့်ပြုထားတဲ့ အသေးစားသတ္တုလုပ်ကွက်နဲ့ ကုမ္ပဏီအမည်တွေရဲ့စာရင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက်နေ့မှာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာနေဇာလင်းနဲ့ အဖွဲ့ နဲ့ GPS ရုံးခန်းမှာ ဆွေးနွေးတဲ့မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက်နေ့မှာ သတ္တု တူးယူနေတဲ့ပုံ တွေရဲ့မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကလည်းအတူတူပါပဲ။ ဒါကတော့ စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်ဒေါက်တာနေဇာလင်းနဲ့ အဖွဲ့ ရွာငံမြို့နယ်က အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ တွေ၊ ဓနုတိုင်းရင်းသား ရေးရာအဖွဲ့ ချုပ်တွေစုပေါင်းပြီးတော့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတဲ့မှတ်တမ်းဓာတ်ပ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ GPS ကုမ္ပဏီရဲ့တူးဖော်ထားတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ GPS ကုမ္ပဏီရဲ့တူးဖော်ထားတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစက်ရုံကနေပြီးတော့ တစ်ရက်ကို ကုန်ကြမ်းတန် ၅၀၀ ထုတ်ပါတယ်။ တစ်ရက်ကို ခဲသတ္တုကုန်ချောတန် ၂၀ ထုတ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ စက်ရုံမှ ထွက်ရှိတဲ့ခဲသတ္တုချော်ရည်ကန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါလည်းအတူတူပါပဲ။ ဒါကတော့ စက်ရုံမှ ထွက်တဲ့ စွန့်ပစ်ရေဆိုးစုကန်ဖြစ်ပါတယ်။ Power Point ပိတ်လို့ရပါပြီ။

လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲနဲ့ သတ္တုတူး ဖော်ခြင်း၊ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းကြောင့်မို့ ပျက်စီးသွားတဲ့တောတောင်တွေ၊ အပင်တွေ၊ ဂေဟစနစ် တွေ ပျက်စီးမှုအတွက် GPS ကုမ္ပဏီက ဘယ်လိုအစားထိုးကုစားပေးမလဲဆိုတာကို သိရှိလိုတဲ့ အတွက် ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှတစ်ဆင့် တင်ပြလိုပါတယ်။ ရွာငံမြို့နယ်အတွင်းမှာ ဒီလိုမျိုးတရားမဝင် သတ္တုတွေ ခိုးယူတူးဖော်နေခြင်းသည် (၁) ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ထိခိုက်စေတယ်။ (၂) သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ကိုကျဆင်းစေပါတယ်။ (၃) နိုင်ငံတော်မှာ တရားဝင်ရသင့်ရထိုက်တဲ့ဓာတ်သတ္တုအခွန်အခတွေဆုံးရှုံး စေပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ရွာငံမြို့နယ်အတွင်း GPS ကုမ္ပဏီရဲ့တရားမဝင်ခဲသတ္တုတူးဖော်နေမှု များအား ဝန်ကြီးဌာနမှ ထိထိရောက်ရောက်အရေးယူပေးပါရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိ ဒေသခံပြည်သူ

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြား ရန်ဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေကြားချက်

ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန)။ ။ လေးစားရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများခင်ဗျား။ ရွာငံမဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်စိုးမင်း မေးမြန်းတဲ့မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော် ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေမှ ဖြေကြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point အသုံးပြုခွင့်ပြုပါရန် တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)၊ ရွာငံမြို့နယ်၊ သဖန်းပင်ကျေးရွာ/ငှက်သောက်ကျေးရွာအနီး အင်ကြင်းရေဒေသမှာ GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်(တောင်ပိုင်း)၊ ရွာငံ မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်စိုးမင်းက ၂၉-၈-၂၀၁၉ ရက်စွဲပါစာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနကို တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတင်ပြချက်အရ ရွာငံမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးလိုက်ပါလျက် အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း၊ သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာန၊ ဘူမိဗေဒလေ့လာရေးနဲ့ ဓာတ်သတ္တုရှာဖွေရေး ဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနဲ့ ရွာငံ မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနဲ့ စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်တဲ့အဖွဲ့နဲ့ ၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက်နေ့မှာ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးချက်အရ GPS ကုမ္ပဏီဟာ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ရွာငံမြို့နယ်ခန့်မှန်းမြေပုံညွှန်း 93C/11(၁၀၀၈၂၈)ပတ်ဝန်းကျင်မှာ စုစုပေါင်း မြေဧရိယာ ၃၁၂၄ ဧကမှာ ခဲသတ္တုစမ်းသပ် တိုင်းတာခွင့်ကို ၂၀-၁၁-၂၀၁၄ ရက်စွဲပါစာနဲ့ လျှောက်ထားခဲ့ပြီးတော့မှ ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ ၂၂၄၄.၈၄ ဧကမှာ ခဲသတ္တုစမ်းသပ်တိုင်းတာရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ကန့်ကွက်ရန်မရှိကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်နဲ့ မြေစာရင်းပုံစံပေးခဲ့ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီမှ အဆိုပါလုပ်ကွက်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်(EMP)အား ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဦးစီးဌာနရဲ့အတည်ပြုချက်ရရှိရေးဆောင်ရွက်နေဆဲသာဖြစ်ပြီးတော့မှ အဆိုပါကုမ္ပဏီအား ဝန်ကြီး ဌာနမှ မည်သည့်ခွင့်ပြုမိန့်မျှ ထုတ်ပေးထားခြင်းမရှိသေးပါ။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးချက်အရ ငှက်သောက်

ကျေးရွာမှ GPS ကုမ္ပဏီရဲ့ခဲသတ္တုသန့်စင်စက်ရုံသို့ သွားရာလမ်း လမ်းအရှည်တစ်မိုင်ခန့်အားလည်း လမ်းဖောက်လုပ်ထားကြောင်းလည်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ်။ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိထားခြင်းမရှိသဖြင့် GPS ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ လမ်းဖောက်လုပ်ခွင့်မရှိပါ။

ဒေသအခေါ် အင်ကြင်းရေနယ်နိမိတ်မှာ GPS ကုမ္ပဏီကို သတ္တုတူးဖော်ခွင့် ခွင့်ပြုမိန့် ချထားပေးရန်ရှိ/မရှိနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ GPS ကုမ္ပဏီက ဓာတ်သတ္တုစမ်းသပ်တိုင်းတာရန် ခွင့်ပြုမိန့်လျှောက်ထားခြင်းအတွက် လိုအပ်တဲ့အထောက်အထားများ ပြည့်စုံခြင်းမရှိသေးဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။

တရားမဝင်သတ္တုတူးဖော်နေသည်ကို ဝန်ကြီးဌာနအဆင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းရှိ/မရှိမေးခွန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ ၆-၁၀-၂၀၁၉ ရက်နေ့မှာ အမှတ်(၁) သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းက ဦးဆောင်တဲ့အဖွဲ့ နဲ့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတွေ့ ရှိချက်တွေအရ GPS ကုမ္ပဏီဟာ ခန့်မှန်းမြေပုံညွှန်း 93 C/11(၁၁၂၈၀၆)ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အမြင့် ၁၃ ပေ၊ အကျယ် ၁၅ ပေခန့်ရှိတဲ့ Adit တစ်ခုကို အရှည်ပေ ၁၀၀ ခန့် တူးဖော်ထားကြောင်းတွေ့ ရှိရပြီး အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာပဲ ၄၅၀၀ စတုရန်းပေခန့် ဧရိယာကျယ်တဲ့ဟင်းလင်းဖွင့်မိုင်းတစ်ခုကိုလည်း တူးဖော်ထားကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ ရှိခဲ့ရပါတယ်။ ခွင့်ပြုမိန့်မရဘဲ ဓာတ်သတ္တုစမ်းသပ်တိုင်းတာခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာ့သတ္တုတွင်းဥပဒေ ပုခ်မ ၃၀ ပုခ်မခွဲ(က)ကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ ရှိရတဲ့ အတွက် အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း၊ ဘော်ဆိုင်းရုံးခွဲ၊ တာဝန်ခံအရာရှိမှ GPS ကုမ္ပဏီမှာ တာဝန်ခံလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံသား Mr.Liu Kaiyong အသက် ၃၃ နှစ်ကို ဥပဒေအရအရေးယူပေးပါရန် ၁-၁၂-၂၀၁၉ ရက်နေ့မှာ ရွာငံမြို့မရဲစခန်းမှာ အမှုဖွင့်အရေးယူထား ပြီးဖြစ်ပါတယ်။

GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း၊ သတ္တုများခိုးထုတ်ယူခြင်းကြောင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသွားတဲ့ သဘာဝသယံဧာတရေမြေတောတောင်များအတွက် မည်သို့ဆောင်ရွက်ပေးမည်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြန်လည်ကုစားနိုင်ရန်အတွက် ရှမ်းပြည်နယ် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၊ သတ္တုတွင်းဦးစီးဌာန၊ အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းကိုယ်စားလှယ်၊ GPS မူကြမ်း ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့များ၊ ဒေသခံကိုယ်စားလှယ် ရပ်မိရပ်ဖများ ပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီးတော့မှ ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိတဲ့ ပြည်သူများရဲ့ စိုက်ခင်းမြေနေရာ၊ ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာတွေကို လျော်ကြေးပေးချေနိုင်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစီအမံ များလည်းတင်ပြထားပြီး စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ကုမ္ပဏီရဲ့အနိမ့်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ကရဏီချောင်းထဲသို့ စွန့်ပစ်ရေကြောင့် ထိခိုက်မှုအခြေအနေကိုသိရှိနိုင်ရန် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ကနေပြီးတော့မှ GPS ကုမ္ပဏီမှ တရားမဝင်တူးဖော်နေတဲ့နေရာ လုပ်ကွက်ရဲ့အောက်ဘက်အနိမ့်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ကရဏီချောင်းကို စီးဝင်တဲ့ ဒေသအခေါ် ညောင်ချစ်ပုံချောင်းကရေကို ကျွန်တော်တို့ စစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနကို ပေးပို့ဓာတ်ခွဲခဲ့ရာမှာ ရေအရည်အသွေး တိုင်းတာစစ်ဆေးချက်ရလဒ်တွေ အရ pH နှင့် ဓာတုဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာသတ္တုများပါဝင်မှုကိုစိစစ်တဲ့နေရာမှာ အမျိုးသားပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာအရည်အသွေးထုတ်လုပ်မှု၊ လမ်းညွှန်ချက်တွေ၊ အထွေထွေလမ်းညွှန်ချက်များပါအရ စီးဆင်းရေမှာသတ်မှတ်ချက်နဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ Environmental Protection Agency ရဲ့ စံချိန်စံညွှန်းတွေနဲ့နိုင်းယှဉ်တဲ့နေရာမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းများအတွင်း မှာသာတွေ့ရှိရပြီးတော့မှ လက်ရှိမှာတော့ စမ်းသပ်တိုင်းတာထုတ်လုပ်မှုကြောင့် ကရဏီချောင်း ထဲသို့ ရေထုညစ်ညမ်းမှုရှိတဲ့အထောက်အထားတော့ မတွေ့ရှိရသေးပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြား အပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မိုက်ပေးပါ။

ဦးအောင်စိုးမင်း(ရွာငံမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဆက်စပ်မေးခွန်း မေးမြန်း ခွင့်ပြုပါ။ အခုလိုဖြေကြားပေးတဲ့ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဝန်ကြီး ဖြေကြားတဲ့အထဲမှာ GPS ကုမ္ပဏီကို မြန်မာ့သတ္တုတွင်းဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ ပုဒ်မခွဲ(က)နဲ့ အရေးယူထား တယ်လို့သိရပါတယ်။ ဥပဒေမှာဘာပြဋ္ဌာန်းထားလဲဆိုတော့ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲနဲ့ ဒီလိုသတ္တုတွေ တူးဖော်မယ်ဆိုရင် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်သိန်း ၅၀ ဖြစ်စေ ကျခံရမယ်ဆိုတာ ပြဋ္ဌာန်း ထားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရွာငံမြို့မစခန်းမှာ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့က အမှတ်(၁)သတ္တုတွင်းကနေပြီး မူကြမ်း

တရားလိုလုပ်ပြီးအမှုဖွင့်ပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံသားဖြစ်တယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာမရှိတော့ဘူး။ အခုချိန်ထိ လည်းဖမ်းမမိပါဘူး။ ဒါကတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲ့လုပ်ရမယ့်ကိစ္စပါ။ ဒီကိစ္စကိုတော့ သူ့ရဲ့ ဌာနတွေရဲ့လုပ်ရမယ့်ကိစ္စပါ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ဆက်စပ်မေးချင်တာက သယံဧာတတွေ နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အခု GPS ကုမ္ပဏီက တရားမဝင်လုပ်တယ်။ လပေါင်းများစွာလုပ်တယ်။ ထုတ်ချင်တိုင်းထုတ်တယ်။ လုပ်ချင်တိုင်းလုပ်တယ်။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတယ်။ တွေ့ရှိတယ်။ အမှု ဖွင့်ရုံလောက်နဲ့ ရမလား။ သယံဧာတတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီလိုမျိုးနောက်နောင် ဒီတိုင်းပြည်မှာ ဒီလိုမျိုးမဖြစ်ပေါ် အောင် GPS ကုမ္ပဏီကို ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ကုမ္ပဏီရဲ့ကျင့်ဝတ်တွေပျက်ယွင်းတဲ့ အတွက် ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ GPS ကုမ္ပဏီကို အမည်ပျက်စာရင်း (Blacklist)ကြော်ငြာပေးရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိဆက်စပ်မေးခွန်း မေးမြန်းအပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက ဖြေကြားရန်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ(ဒုတိယဝန်ကြီး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီးဌာန)။ ။ ကျွန်တော်တို့ သတ္တုတွင်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေပါအချက်အလက်များကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်တဲ့အတွက် အရေးယူဆောင်ရွက်နေရတဲ့ကုမ္ပဏီကိုတော့ ခွင့်ပြုမိန့်ချပေးမည် မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က ဒီလိုကျူးလွန်ခဲ့တဲ့လုပ်ကွက်ဧရိယာ လုပ်ငန်းအပေါ်မှာ မူတည်ပြီး အရေးယူအပြစ်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီးတော့မှ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နည်းဥပဒေများအရ ကုမ္ပဏီ ကို Blacklist သွင်းရန်အတွက်ကတော့ ကျူးလွန်တဲ့အထောက်အထားတွေခိုင်မာအောင်၊ မြေပြင်မှာ ပြန်လည်စိစစ်ပြီးတော့မှ စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း ဖြေကြားအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒီနေ့အတွက် မေးခွန်းများ မေးမြန်း၊ ဖြေကြားခြင်းအစီအစဉ် ပြီးပါပြီ။ အစည်းအဝေးကို ၃၀ မိနစ်ခန့် ခေတ္တရပ်နားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်၊ **၁၁း၂၅။**

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီခင်ဗျား။ အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။ [အစည်းအဝေးကို ၃၀ မိနစ်ခန့် ခေတ္တရပ်နားပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၁:၅၅။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များ ခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အစည်းအဝေးပြန်လည်စတင်တော့မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပေးပို့လာသော အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်သွင်းထားသည့် ပြင်ဆင်ချက်အဆိုအား ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း

ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစီအစဉ် હ ဥက္ကဋ္ဌ။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပေးပို့လာသော အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး သတ္တမနေ့ (၂၅–၁၁–၂၀၁၉ ရက်နေ့)တွင် လွှတ်တော်သို့ ဦးကျော်စိုးလင်း၊ ပြည်ကြီးတံခွန်မဲဆန္ဒနယ် ၏ ပြင်ဆင်ချက်အဆိုများကို တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းနည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ပြင်ဆင်လို သည့်နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများအလိုက် ၂၇–၁၁–၂၀၁၉ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထားပြီး အမည် စာရင်းတင်သွင်းရန် တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ပြင်ဆင်ချက်အဆိုတင်သွင်းလာတဲ့ ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးမျှမရှိပါ။ ယင်းနည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၊ နိုင်ငံသားများ၏ မူလ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီနှင့် ပြင်ဆင်ချက်အဆို တင်သွင်းသူ ဦးကျော်စိုးလင်းအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့က ပြန်လည်စိစစ်ခဲ့ ကြပါတယ်။ ယခု ယင်းနည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေးအတည်ပြုခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပါ မယ်။ ဒီလိုဆွေးနွေးရာမှာ နည်းဥပဒေများ၏ ခေါင်းစဉ်၊ နိဒါန်းမှအစ နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများ နည်းဥပဒေတစ်ခုလုံးပါဝင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲအလိုက် အတည်ပြုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပြင်ဆင်ချက်မရှိပါက မူလအဆိုပြုပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း အတည်ပြုနိုင်ရေး တင်ပြ ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြင်ဆင်ချက်ရှိသော နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများကို ဥပဒေကြမ်း ကော်မတီက ဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်ပြီးတော့ လွှတ်တော်ရဲ့ဆန္ဒသဘောထားရယူ၍ ဆုံးဖြတ် အတည်ပြုသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြင်ဆင်ထားသည့်အချက်(၁၁)ချက်အား တင်သွင်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

ဦးဇော်ဝင်း(အဖွဲ့ဝင်၊ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ)။ ပြည်သူ့ လေးစားအပ်ပါသော II လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့အဖွဲ့ဝင် ဦးဇော်ဝင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၁၉၀ အရ အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ကပေးပို့တဲ့ အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများကို ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၃)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၃) ရက်မြောက်နေ့ ဖြစ်တဲ့ ၂၂–၈–၂၀၁၉ ရက်နေ့ ဖြန့်ဝေတင်ပြတဲ့နေမှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၂၀၁ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ဖြန့်ဝေခဲ့ပါတယ်။ ယင်းနည်းဥပဒေများကို ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး သတ္တမနေ့ဖြစ်တဲ့ ၂၅–၁၁–၂၀၁၉ ရက်နေ့ (တနင်္လာနေ့)မှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်စိုးလင်း၊ ပြည်ကြီးတံခွန်မဲဆန္ဒနယ်ရဲ့ ပြင်ဆင်ချက်များကို တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်စိုးလင်း၏ ပြင်ဆင်ချက်များအပေါ် ၂၇–၁၁–၂၀၁၉ ရက်(ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)နောက်ဆုံးထား၍ ပြင်ဆင်ချက်များကို တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သော်လည်း ပြင်ဆင်ချက်အဆိုတင်သွင်းသူတစ်ဦးမျှမရှိပါ။

ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဟာ ၂–၁၂–၂၀၁၉ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရက်(တနင်္လာနေ့)နှင့် ရက်(အင်္ဂါနေ့)တို့မှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် 5-၁]-၂၀၁၉ ပြည်ကြီးတံခွန်မဲဆန္ဒနယ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် နိုင်ငံသားများရဲ့ မူလအခွင့်အရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးဦးမျိုးတင့်နှင့်အဖွဲ့ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံးနှင့် ပြည်ထောင်စုဥပဒေဆိုင်ရာ အထောက်အကူပေးရေးအဖွဲ့တို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကျင်းပပြုလုပ် ယင်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးရဲ့ သဘောတူဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့ ပြင်ဆင်တင်ပြချက် (၁၁)ချက်ဖြစ်ပြီးတော့ ပြင်ဆင်တင်ပြချက်ဧယားကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ဖြန့်ဝေထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီရဲ့ ပြင်ဆင်ရန်တင်ပြချက် ၁၁ ချက်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရဲ့ သဘောထားပြောပါ။

ဦးမျိုးတ**င့် (တရားသူကြီး၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်)**။ ။ ပြည်ထောင်စုတရား လွှတ်တော်ချုပ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၂၀၁၊ ၂၀၂ နှင့်အညီ တင်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်တဲ့အတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရဲ့သဘောထားမှာ ဆွေးနွေးရန်မရှိပါ။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေကြမ်းကော်မတီက ပြင်ဆင်ထားသည့် ပြင်ဆင်ချက် ၁၁ ချက် အား အတည်ပြုရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သဘောမတူတဲ့သူရှိပါသလားခင်ဗျား။ သဘောမတူတဲ့သူမရှိတဲ့အတွက် အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ပြင်ဆင်ချက် (၁၁)ချက်သည် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ၏ ပြင်ဆင်ချက်များအတိုင်း ဤဥပဒေကြမ်းများ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုကြေညာပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြင်ဆင်ချက်အဆို တင်သွင်းခြင်း၊ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာ လွှတ်တော်ရဲ့ပြင်ဆင်အတည်ပြုချက်များကြောင့် ပြောင်းလဲသွားတဲ့ နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများကိုလည်း တစ်ပါတည်းအတည်ပြုချက်ရယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများတစ်ရပ်လုံးကို ပြင်ဆင်ထား သည့် နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများအတိုင်း အတည်ပြုရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလား ခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သဘောမတူတဲ့သူရှိပါသလားခင်ဗျား။ သဘောမတူတဲ့သူမရှိတဲ့အတွက် အမှုတွဲ မိတ္တူကူးခြင်းဆိုင်ရာနည်းဥပဒေများတစ်ရပ်လုံးကို ပြင်ဆင်ထားသည့် နည်းဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေခွဲများအတိုင်း အတည်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင် ပါပြီ။

ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်က တင်သွင်းသည့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်တွင် ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများ ချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီး ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကာကွယ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေးဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၇ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်က ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန် အစည်းအဝေး အဋ္ဌမနေ့ (၂၇-၁၁-၂၀၁၉ ရက်နေ့)တွင် တင်သွင်းသွားတဲ့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်တွင် ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီးဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကာကွယ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေး ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၁၇၀ အရ ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းအဆိုနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေးမယ့်ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦးရှိပါ တယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ ဘိုကလေးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမင်းသိုင်း ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။
ဦးမင်းသိုင်း(ဘိုကလေးမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်
ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး
ကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
ဘိုကလေးမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမင်းသိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ လေးစားရပါ
သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
အဆိုရှင်က ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ
ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းများချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီး

ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဆိုတဲ့အချက်ပါဝင် လာပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ အရေးကြီးဆုံးအချက်ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point အသုံးပြုခွင့်ပေးပါခင်ဗျား။ ယခုတင်ပြတဲ့ပုံကတော့ ဘိုကလေးမြို့နယ်က မိန်းမလှကျွန်းဘေးမဲ့တော ဖြစ်ပါတယ်။ ဘိုကလေးမြို့နဲ့ ၁၂ မိုင်ကွာဝေး ပါတယ်။ ဂုံညှင်းတန်းမြစ်ဟာ အရှေ့၊ အနောက်ကွဲထွက်သွားကာ၊ ကျွန်းကိုပတ်ဝိုင်းပြီး ပြန်လည် ပေါင်းဆုံ၍ ပင်လယ်ထဲကိုစီးဝင်တဲ့ပုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိန်းမလှကျွန်းဟာ ဧရိယာ ၃၃၇၇၆ ဧက ကျယ်ဝန်း ပါတယ်။ ဒီလောက်ကျယ်ဝန်းတဲ့ဧကရှိတဲ့ မိန်းမလှကျွန်းကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရတဲ့ အမြဲတမ်း သစ်တောဝန်ထမ်းဟာ ၁၆ ဦးနဲ့ နေ့စားပုဒ်ပြတ်လေးဦးသာရှိပါတယ်။ သူတို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေဟာ များပြားလှပါတယ်။ ဒီမိန်းမလှကျွန်းမှာ ငှက်မျိုး စိတ်ပေါင်း ၁၉၀ လောက် ပျံ့နှံ့ပြီးတော့မှ ကျက်စားပါတယ်။ ထို့အတူ ရေချို၊ ရေငန်စပ် မိကျောင်း များလည်း ဒီနေရာမှာ ကျက်စားလေ့ရှိနေပါတယ်။ ဒီမိန်းမလှကျွန်းမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့ ဒီရေသစ် တောမျိုးဟာဆိုရင် ၂၉ မျိုးရှိတယ်လို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်း ရေးဌာနရဲ့ မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရပါတယ်။

ဒါက မိန်းမလှကျွန်းကို ဘေးကနေပြီးတော့ မြစ်ကြောင်းအတိုင်းသွားတဲ့အခါမှာ တွေ့ရတဲ့ ဒီရေတောများဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက သစ်တောတွေတွေ့ရတာပါ။ ဒါက စိမ်းလန်းစိုပြည်နေတဲ့ မိန်းမလှကျွန်းရဲ့ မြစ်ကမ်းနံဘေးက သစ်တောများဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက မိန်းမလှကျွန်းရဲ့ နုန်းမြေပေါ်မှာ မိကျောင်းတွေကျက်စားပြီးတော့ နေပူဆာလှုံတဲ့ပုံစံကို တွေ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက ဆောင်းခိုငှက် များဟာ မိန်းမလှကျွန်းရဲ့ သောင်ပြင်တွေ၊ နုန်းမြေတွေမှာလာပြီးတော့ ကျက်စားတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မိန်းမလှကျွန်းရဲ့ သောင်ပြင်တွေ၊ နုန်းမြေတွေမှာလာပြီးတော့ ကျက်စားတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မိန်းမလှကျွန်းမှာလိုအပ်တဲ့ သစ်ပင်တွေအတွက် ပျိုးခင်းပါ။ ဒါဟာ မိန်းမလှကျွန်း၊ ဘိုကလေး မြို့နယ်ကပိုင်တဲ့ ကခုံကန်ကြိုးဝိုင်းသစ်တော၊ ပြင်ဒရယ်ကြိုးဝိုင်းသစ်တော များအတွက် လိုအပ်တဲ့အပင်တွေကို ပျိုးခင်းအဖြစ်ပြင်ဆင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကခုံကန်ကျွန်းမှာ ပြန်လည် စိုက်ပျိုးထားတဲ့ ဒီရေတာစိုက်ခင်းအသစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားတဲ့ ဒီရေတော များဖြစ်ပါတယ်။ ကခုံကန်ကျွန်းစိုက်ခင်းကို ကိုယ်စားလှယ်များ သွားရောက်လေ့လာတဲ့ပုံ ဖြစ်ပါ

တယ်။ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားတဲ့ သစ်တောတွေမှာ တကယ်စိုက်ပျိုးသလားဆိုတာကို ကိုယ်စားလှယ် များကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ပြီးတော့ စစ်ဆေးလေ့လာကြည့်ရှုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအပင်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကစပြီး စိုက်တဲ့အပင်ဟာ လူတစ်ရပ်လောက်ရှိနေပါပြီ။ ဒီအပင်တွေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့က လိုအပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအပင်တွေဟာ နောက်တစ်နှစ်လောက် ထင်းအဖြစ်အသုံးပြုလို့ရပါပြီ။ ဒါကိုတောမခုတ်အောင်၊ ခိုးပြီးတော့ မခုတ်အောင် စောင့်ရှောက်ဖို့က အဓိကလိုအပ်နေပါတယ်။ ဒါကပျိုးခင်းလေးတွေကို သွားရောက်ပြီးတော့မှ လေ့လာကြည့်ရှုတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက လိုအပ်နေတဲ့၊ ကွက်လပ်ဖြစ်နေတဲ့ သစ်တောနေရာတွေ၊ စိုက်ပျိုးပြီးသားနေရာတွေကို လိုက်လံပြီးတော့ စစ်ဆေးကြည့်ရှုတာပါ။ တကယ်စိုက်သလား၊ မစိုက်သလားဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်စားလှယ်များလိုက်လံပြီးတော့ ကြည့်ရှုတဲ့ပုံဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ ဗြုန်းမွေးကျွန်းပျိုးခင်းတွေကို သွားရောက်လေ့လာကြည့်ရှုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပျိုးခင်းတွေ ဟာ ဘာတွေပျိုးထားသလဲ။ လိုအပ်တဲ့နေရာကိုစိုက်ပျိုးမယ့် ပျိုးခင်းတွေက ဘာတွေလဲဆိုရင် သမှည့် ကြီး၊ ဗျူးရွှေဝါ၊ ကြန၊ ကန့်ပလာ၊ သမှည့်၊ မဒမ၊ ရေခရား၊ လမု၊ လမဲ့စတဲ့ ဒီရေတောမှာမွေ့ပျော်တဲ့ သစ်ပင်တွေကို ဒီပျိုးခင်းမှာ စိုက်ပျိုးထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဘိုကလေးမြို့နယ်ရဲ့ ဝန်ထမ်းအင်အားကို ကြည့်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတဲ့တာဝန် နဲ့ အင်အားဟာ အင်မတန်မှနည်းပါတယ်။ သို့အတွက်ကြောင့် ဝန်ထမ်းအင်အားကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ ဒီဝန်ထမ်းတွေကိုလည်းပဲ တိုးချဲ့ဖို့လိုအပ်နေပြီးတော့ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားတဲ့သင်တန်းတွေ၊ Facilities နဲ့ Equipment တွေပေးဖို့နဲ့ လုံခြုံရေးတွေကို တိုးမြှင့်ချထားပေးဖို့၊ သူတို့ရဲ့လုံခြုံရေး ကိုလည်း တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုနဲ့ လုပ်ပေးဖို့ပြောဆိုရင်းနဲ့ အဆိုရှင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံအပ်ပါ တယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မိုးကုတ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအောင်နိုင်(ခ)ဦးနိုင်ငံကျော် ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးအောင်နိုင်(ခ)ဦးနိုင်ငံကျော်(မိုးကုတ်မဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ

နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မိုးကုတ်မဲဆန္ဒနယ်မှ မင်္ဂလာပါလို့ ဦးအောင်နိုင်(ခ)ဦးနိုင်ငံကျော် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းသွားတဲ့ ဒီရေတောနှင့်ပတ်သက်တဲ့အဆိုကို ဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာ့ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဟာ နတ်မြစ်ဝကနေမှ ကော့သောင်း အငူအထိ မိုင်ပေါင်း ၁၃၀၀ ခန့်ရှိပါတယ်။ ဒီမြန်မာ့ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်နှင့် ပင်လယ် တွင်းမှာရှိတဲ့ကျွန်းတွေမှာ ဒီရေတောတွေအနှံ့အပြားပေါက်ရောက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ဒီရေတောတွေကို ဒေသခံတွေက စားဝတ်နေရေးလိုအပ်ချက်အရ စိုက်ပျိုးမြေချဲ့ထွင်မှု၊ ထင်း၊ မီးသွေးအတွက် အလွန်အကျွံခုတ်ထွင်ခဲ့မှုတွေရှိတာကြောင့် ဒီရေတောတွေဟာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု များစွာဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတွေမှာရှိတဲ့ ဒီရေတော လူဦးရေနည်းပါးခြင်းနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းတွေကြောင့် သက်သာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်တဲ့အချိန်မှာ ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးရဲ့အချို့ဒေသတွေမှာ ဒီရေတောတွေမရှိတော့တဲ့အတွက် ပင်လယ်ရေလှိုင်းတွေ အလုံးအရင်းနဲ့ ကမ်းပေါ်ဝင်ရောက်လာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတစ်သိန်းကျော်ရဲ့ အသက် အိုးအိမ်တွေဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းထဲမှာပဲရှိတဲ့ မိန်းမလှ ကျွန်းကတော့ မပျက်စီးသေးတဲ့ ဒီရေတောတွေကြောင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်မှသက်သာခဲ့ပြီး လူပေါင်း များစွာအသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့တာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဒီရေတောတွေဟာ ကမ်းရိုးတန်းဒေသကို မုန်တိုင်းဒဏ်နှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကနေ ခုခံ ကာကွယ်ပေးနေရုံတင်မကဘဲနဲ့ ငါး၊ ပုစွန်တို့မှီခိုပေါက်ဖွားရာနေရာတွေလည်းဖြစ်သလို ကာဗွန်ခိုင် အောက်ဆိုဒ်ကိုလည်း အခြားအပင်တွေထက် လေးဆခန့်ပိုမိုစုပ်ယူနိုင်ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီရေတောတွေဟာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် အဖိုးတန်သဘာဝ အရင်းအမြစ်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီသဘာဝအရင်းအမြစ်တွေကိုမှီခိုပြီး လူသားတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ဖြည့်တင်းရင်းနဲ့ တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်တွေဖြစ်တဲ့ ဒီရေတောတွေကို စနစ်

တကျပြန်လည်ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ငါး၊ ပုစွန်များ၊ သစ်တောများနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ သဘာဝဂေဟစနစ်ကြီးဟာ ပြန်လည်ကောင်းမွန်တိုးတက်လာမည့်အပြင် **ီ**ဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတို့ရဲ့ ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ပေးခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကောင်းတွေ ကိုလည်း ခံစားရမှဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပျက်စီးသွားတဲ့ဒီရေတောတွေကို အမြန်ဆုံးပြန်လည် စိုက်ပျိုးပြီး ကျန်ရှိတဲ့ဒီရေတောတွေကိုလည်း ထိန်းသိမ်းဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သဘာဝ ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများကိုလည်း တိုးချဲ့သတ်မှတ်ထိန်းသိမ်းဖို့လိုပါတယ်။ အခုအခါမှာ ကျောက်တန်းမြို့နယ်နှင့် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်တွေမှာ နုန်းအနည်ပို့ချမှုကြောင့် ကမ်းတက်မြေတွေ အဲဒီမြေတွေကို သဘာဝဒီရေတောကြိုးဝိုင်းတောလိုမျိုး ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာတယ်လို့ သိရပါတယ်။ သတ်မှတ်ပြီးမှ အပင်တွေပြုစုပျိုးထောင်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူတဲ့ ကန်တွေကိုလည်း အများကြီးမချပေးဖို့လိုပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သဘာဝနယ်မြေများ၊ ဘေးမဲ့တောများ၊ ကာကွယ်တောများနှင့် တိုးချဲ့ ထိန်းသိမ်းခြင်းဟာဆိုရင် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ပြည်သူများတက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် အဓိကကျောရိုးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လည်း စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောတွေကို စိုက်ပျိုးမြေ၊ ဆားကွင်း၊ ငါး၊ ပုစွန်ကန်၊ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ထင်းမီးသွေးဖုတ်ရန် အလွန်အကျွံခုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းတို့ဟာ လူနည်းစုနှင့် အစုအဖွဲ့အနည်းငယ်တို့အတွက်သာ အကျိုးရှိပြီး လူအများစုကတော့ လူမှုရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုစတဲ့ ဆိုးကျိုးများကိုခံစားကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဆိုရှင်တင်ပြခဲ့သလို ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ဒီရေတောတွေကို စိုက်ပျိုးပြီး ကျန်ရှိတဲ့ဒီရေတောတွေကိုလည်း စီမံကိန်းချပြီးမှ စနစ်တကျပြန်လည်ပြုစု ပျိုးထောင်ဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံဟာ သစ်တောမူဝါဒတွေမှာလည်း ဖော်ပြထားတဲ့ ကာကွယ်ခြင်း၊ တည်တံ့စေခြင်း၊ သစ်တောများမှ အခြေခံစားဝတ်နေရေးလိုအပ်ချက်များ ဖြည့် ဆည်းပေးခြင်း၊ သစ်တောသယံဧာတများမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မထိခိုက်စေဘဲ စီးပွားရေး အကျိုး အမြတ်များရရှိစေခြင်း၊ သစ်တောသယံဧာတများပြုစုထိန်းသိမ်းရေးမှာ ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်

လာစေခြင်းနှင့် သစ်တောများသည် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ရာသီဥတုအတွက် အလွန်အရေးပါ ကြောင်းကို ပြည်သူများအသိရှိစေရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းစတဲ့မူဝါဒများနှင့်အညီ ဒီရေတောများကို စနစ်တကျစီမံကိန်းချ၍ စိုက်ပျိုးရန်နှင့် ထိန်းသိမ်းပေးပါရန် တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို ထောက်ခံ ဆွေးနွေးလိုက်ရပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ရွှေတောင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါ်မြခွာညိုဦး ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒေါ်မြခွာညိုဦး(ရွှေတောင်မဲဆန္ဒနယ်)။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်မကတော့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရွှေတောင်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါ်မြခွာညိုဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံဟာ အဆိုရှင် ဆွေးနွေးခဲ့သလိုပဲ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုကြောင့် ရေကြီးရေလျှံခြင်းတို့ကိုခံစားရသလို ဝင်ရောက်ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဟာလည်း ငလျင်ကြီးများလှုပ်နိုင်တဲ့ရပ်ဝန်းမှာ တည်ရှိနေတဲ့အတွက် ပင်လယ်အောက်ငလျင်ကြီးများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဆူနာမီရေလှိုင်းကြီးများရဲ့ဒဏ်ကိုလည်း ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ခံစားရနိုင်ဖွယ်ရှိနေပါတယ်။ ထိုသဘာဝဘေးများကို ကာကွယ်နိုင်ရန် ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း ပြုလုပ်ရန် အထူးလိုအပ်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကမ်းရိုးတန်းဟာ ရခိုင်၊ ဧရာဝတီ၊ တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ရှည်လျားပါတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ ကတော့ ရခိုင်ဒေသကို အထူးပြုပြီးတော့ ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းလမ်းကြောင်း ပေါ်မှာ ကျရောက်လျက်ရှိတဲ့အတွက် နှစ်စဉ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းဒဏ်ကိုခံစားရပြီး သဘာဝဘေး အများဆုံးခံစားရတဲ့ဒေသဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှစပြီးတော့ မုန်တိုင်းကျရောက်မှုဟာ ပိုမိုများပြားလာပြီး ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှာ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာမှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဆူနာမီရေလှိုင်းများရိုက်ခတ်ခဲ့လို့ လူနေအိမ်ခြေများ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။ ထို့အပြင် ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှာ မာလာမုန်တိုင်း၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မှာ ဂီရိဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းတို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး လူနေအိမ်အဆောက်အအုံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ

ရှိခဲ့ပြီး လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးများ ထိခိုက်နစ်နာမှုများ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ရိဒ်ရဲ့လူမှုရေးနှင့် ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်အရ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းခရိုင်များဖြစ်တဲ့ မောင်တောခရိုင်၊ စစ်တွေခရိုင်၊ ပေါက်တောခရိုင်၊ မင်းပြားခရိုင်နဲ့ မြေပုံဒေသမှာရှိတဲ့ အိမ်ထောင်စုရဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ဟာ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံအားနည်းတဲ့ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့အတွက် မုန်တိုင်းဒဏ်ပြင်းထန်စွာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ ရဖွယ်အနေအထားကိုလည်း တွေ့ရှိရတယ်လို့ လေ့လာ သိရှိရပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်လူဦးရေရဲ့ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဟာ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ငါး၊ ပုစွန်သယံဧာတ များနှင့် ရေလုပ်ငန်းအပေါ်မှာ အများဆုံးမှီခိုနေကြပြီး အများစုဟာ ရေလုပ်သားများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပါက ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုပိုမိုများပြားနိုင်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ရှိတဲ့ ဒီရေတောများဟာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာထဲမှာကျရောက်တဲ့ မုန်တိုင်း ကာကွယ်ပေးတဲ့ သဘာဝအကာအရံတံတိုင်းကြီးဖြစ်သော်လည်း များနှင့်ဆိုင်ကလုန်းဒဏ်မှ ကမ်းရိုးတန်းဒီရေတောဖုံးလွှမ်းမှုမှာ အခြားမြေအသုံးချမှုများသို့ ပြောင်းလဲသွားတဲ့အတွက် အချိန်မီ ထိထိရောက်ရောက်ကာကွယ်ပေးရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီရေတောများကာကွယ်ထိန်းသိမ်း ရေးကိုလေ့လာတဲ့အခါမှာ သစ်တောဦးစီးဌာနအနေနဲ့ ကျောက်ဖြူခရိုင်၊ ဝမ်းဗိုက်ဒီရေတောကြိုးဝိုင်း ကို ၁၉၃၁ ခုနှစ်မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဒေသအသုံးပြုဖို့အတွက် ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကို စီမံအုပ်ချုပ်လျက် ရှိကြောင်း၊ ကျောက်ဖြူခရိုင်၊ ရမ်းဗြဲမြို့နယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ မင်းကျောင်းဒီရေတော၊ ကြိုးပြင် ကာကွယ်တောဧရိယာ ၁၀၀၈၀ အား ဖွဲ့စည်းပြီးတော့ ဒီရေတောများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်လျက် ရှိပြီးတော့ ထပ်မံပြီးမင်းကျောင်းဒီရေတောကို တိုးချဲ့ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောဖွဲ့ စည်းပြီး ဒီရေတော ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်း ထပ်မံဖွဲ့စည်းမယ့် ဒီရေတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောခြောက်ခုကို ဧရိယာ ၂၃၄၉၁ ဧကကို အလျင်အမြန်တိုးချဲ့ဖွဲ့ စည်းသင့်ပါတယ်။ သို့ရာတွင် ဒီရေတောများ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီးတော့ လယ်မြေနဲ့ ပုစွန်ကန်များအဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုကြခြင်းတွေကို တွေ့ရှိနေရဆဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ FFI၊ Banker နဲ့ Earth Corner အဖွဲ့တို့ရဲ့ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတစ်လျှောက်မှာရှိတဲ့ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ထားသင့်တဲ့ ရေဝပ်ဒေသနယ်မြေပူးပေါင်းလေ့လာခဲ့တဲ့ရလဒ်အရ ကြိန္တလီ၊ မာန်အောင်

ကျွန်း၊ ကျောက်ဖြူဒေသ၊ နံ့သာကျွန်းနဲ့ မေယုမြစ်ဝှမ်းတို့အား ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသတစ်လျှောက် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသင့်တဲ့ ရေဝပ်ဒေသနယ်မြေလေးခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီးတော့ စုစုပေါင်းဧရိယာ ၅၇၅၄၉၀ ဧက ထိန်းသိမ်းသွားရန် အကြံပြုထားတာကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒေသခံများ ဒီရေတောများခုတ်ယူသုံးစွဲမှု လျော့နည်းသက်သာစေရန်အတွက် စွမ်းအားမြင့်မီးဖိုများ ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း၊ ဆိုလာစွမ်းအင်များ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ဒီရေတောများ ခုတ်ထွင်ခြင်းမပြုဘဲ မွေးမြူနိုင်တဲ့ ကဏန်းအသားတိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ ငါး၊ ပုစွန်၊ ဂုံးစတဲ့ရေလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံတော်မှ ထည့်ဝင်ပေးခြင်း၊ ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဟောပြောပို့ချပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်လို့ အကြံပြုဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးစူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သံတွဲမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမင်းကြည် ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမင်းကြည်(သံတွဲမဲဆန္ဒနယ်)။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် လေးစားအပ်ပါသော II ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အဖွဲ့အစည်းဝင်များနှင့် ကြွရောက်လာကြသော ဧည့်သည်တော်များ အားလုံးမင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ သံတွဲမဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမင်းကြည်ဖြစ်ပြီး ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်က ဦးအေးနိုင်တင်သွင်းတဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင် က အဓိကကျတဲ့အချက်သုံးချက်ကို စေတနာနဲ့တင်ပြထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီရေတောများ ကို စိုက်ပျိုးပြီးဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်ပြီးစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကာကွယ်ခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှု ဖြစ်စေရန်ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးကပူနွေးလာပြီး အိုဇုန်းလွှာများ ယိုယွင်းပျက်စီးကာ ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်များ ဒုက္ခပေးနေချိန်မှာ ရေခဲပြင်များ အရည်ပျော်ခြင်း၊ သမုဒ္ဒရာရေမျက်နှာပြင် မြင့်တက်လာခြင်း၊ မြို့ပြ များကို ခြိမ်းခြောက်နေတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အဆိုပါခြိမ်းခြောက်မှုများရဲ့ဆိုးကျိုးကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ပေါင်း ၂၃ နိုင်ငံက ခံစားနေရပြီး မြန်မာနိုင်ငံလည်း အပါအဝင်ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုအခြေအနေများ အတွက် မိမိတို့နိုင်ငံမှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများစွာကို နိုင်ငံရဲ့ပကတိတည်ရှိနေမှုအပေါ်မှာ အခြေပြုပြီး မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသို့သော အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ပေးရန် ဒီရေတောများ ရှင်သန်ရေးမှာလည်း မရှိမဖြစ်လိုအပ်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီရေတောများရဲ့အရေးပါတဲ့အချက်အလက် များကို တင်ပြလိုပါတယ်။

လေးစားရပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီရေတောများက ကုန်းမြေနဲ့ပင်လယ်ကြား ကြားခံ အနေနဲ့တည်ရှိပြီး မြေပြိုမှုကိုကာကွယ်ပေးခြင်း၊ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများ၊ ဂေဟပျက်စီးမှု၊ အပင်နှင့် တိရစ္ဆာန်တို့၏ ကပ်ဆိုက်ရမယ့်အန္တရာယ်မှ ထူးထူးခြားခြားကာကွယ်ပေးခြင်း၊ အမျိုးမျိုးသော eီဝမျိုးစိတ်များရဲ့ သားပေါက်များအား ရှင်သန်ကြီးထွားစေရန် စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ ကျောရိုးမဲ့ သတ္တဝါများ၊ ငါးများ၊ ကုန်းနေရေနေသတ္တဝါများ၊ တွားသွားသတ္တဝါများ၊ ငှက်များနှင့် နို့တိုက်သတ္တဝါ များ ခိုအောင်းနားနေရာတို့ပါဝင်ပါတယ်။ ဒီရေတောများအား ပင်လယ်ကမ်းစပ်၊ ကမ်းဦးရေသေ၊ ကမ်းခြေများတွင် သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်စေလျက်ရှိတဲ့ လမု၊ ကနစို၊ ဓနိစတဲ့ ရေငန်ကြိုက်အပင်မျိုးစုံ ထူထပ်ပေါက်ရောက်လျက်ရှိတဲ့ သဘာဝသစ်တောများဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ နိုင်ငံတစ်ခုလုံးမှာ ဧက ၁၂ သိန်းခန့်ရှိပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးတွင် ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်း ပေါက်ရောက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီရေတော၊ ကြိုးဝိုင်း၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောပေါင်း ၁၃ ခု စုစုပေါင်းစိုက်ဧကရှစ်သိန်းကျော်နဲ့ သန္တာကျောက်တန်းဂေဟစနစ်နှင့် ပင်လယ်မြက်ခင်းဂေဟစနစ်များ ဒီရေတောဂေဟစနစ်၊ ပါဝင်သော သဘာဝနယ်မြေ လေးခု စုစုပေါင်းဧက ၉၆၇၀၀ ကျော်တို့နဲ့ လည်း တည်ဆောက်ထားပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ဒီရေတောတည်ရှိနေမှုများကို Power Point ဖြင့် တင်ပြခွင့်ပြရန်အတွက် Power Point အသုံးပြုခွင့်ပြုပါရန် ပန်ကြားအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အာရှတိုက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံက ဒီရေတောတည်ရှိနေမှု တတိယအဆင့်မှာရှိပြီး ကာကွယ်နိုင်မှုဧရိယာကတော့ အနည်းပါးဆုံးအခြေအနေမှာရှိကြောင်းကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်ထုတ် Tropical Forest Update မဂ္ဂဇင်းမှာ ဖော်ပြထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ

ဒီရေတောဖုံးလွှမ်းမှုဟာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသာကျန်ရှိတော့ပြီး ပျက်စီးရခြင်း၏အကြောင်းအရင်းက လယ်များ၊ လူများမဆင်မခြင်သစ်ပင်ခုတ်ယူခြင်း၊ ဆားကွင်းများ၊ ပုစွန်ကန်များနှင့် လူနေအိမ်များကို ဒီရေတောပေါက်ရောက်ရာဒေသများတွင် ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဒီရေတောများ ပျက်သုဉ်းလာရခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပြီး ဆက်လက်ဆိုးကျိုးများကတော့ မုန်တိုင်းများကျရောက်လာ ပါက ခုခံကာကွယ်နိုင်မှုမရှိ၍ ဒေသခံပြည်သူများ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ပိုမိုခံရခြင်းများကို တွေ့ရှိရ မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရေလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရခိုင်သဟာရအဖွဲ့၊ ရေလုပ်ငန်းမိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း သယံဧာတထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ နှင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနတို့က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းကာ ဒီရေတောထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ထိထိ ရောက်ရောက်ဆောင်ရွက်လာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဂွမြို့နယ်အတွင်း ဒီရေတောနှင့် ဆက်စပ် နေတဲ့ ကျေးရွာပေါင်း ၆၂ ရွာမှာ အစုအဖွဲ့ပိုင် ကျေးရွာဒီရေတောစိုက်ခင်းများ ထူထောင်ပေးကာ ဧကခုနစ်ထောင်၊ ရှစ်ထောင်ကျော်ခန့်ကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခဲ့တာကိုလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ မြေပုံနဲ့ ရမ်းဗြဲမြို့များမှာလည်း ဒီရေတောပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဒိန်းမတ်နိုင်ငံအကူအညီဖြင့် ငါးနှစ်စီမံကိန်းချပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေတာကို သိရှိရ ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများမှာ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ် ဒီရေတောများကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးပြီး ထိန်းသိမ်းလာတဲ့အတွက် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဒီရေတောဧရိယာ သုံးသိန်းကျော်အထိ ပြန်လည်တိုးတက်လာတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

လေးစားရပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ တနင်္သာရီနှင့် ရခိုင်တို့တွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့သော ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်းရှိပြီး ရှိပြီးဒီရေတောများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းများပြုလုပ်ရန် လမ်းညွှန်မှုများပေးလျက် ရှိပါတယ်။ ထို့အပြင် အခြေခံလူတန်းစားများ နားလည်သဘောပေါက်စေရန် ပညာပေးလှုံ့ဆော်ပေး ခြင်း၊ ဒီရေတောများ ကာကွယ်ပေးရေးအတွက် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများပြဋ္ဌာန်းပေးပြီး ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းများမှ ကာကွယ်ခြင်းများကိုလည်း အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ဒီရေတောအနီးတွင် သတ္တုတူးဖော်ခြင်းအား ဥပဒေဖြင့်တားဆီးရန်၊ စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့်သုံးသပ်မှုများကိုလည်း လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း တင်ပြရင်း ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးလိုက်ရပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါ

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ နေ့လယ်စာသုံးဆောင်နိုင်ရန် အတွက် တစ်နာရီခန့် ခေတ္တရပ်နားမှာဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်၊ ၁၂:၃၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံး ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[အစည်းအဝေးကို ၁၂:၃၀ နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]

အချိန်၊ ၁၃:၃၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များ ခင်ဗျား။ အစည်းအဝေးပြန်လည်စတင်တော့မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကြွရောက်လာပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထိုင်နိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အစီအစဉ်များကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပုလောမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအုန်းခင်က ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးအုန်းခင်(ပုလောမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်များမင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ပုလောမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့ မူကြမ်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအုန်းခင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းတဲ့ ဒီရေရောက်တောများကိစ္စကိုဆွေးနွေးအကြံပြုထောက်ခံသွားပါမယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ခင်ဗျား။ ဥတုရာသီတောကိုမှီ၏ ရွှေပင်ရွှေခက် တောမှထွက်၏လို့ အစရှိသဖြင့် ဘယ်လိုပဲဆောင်ပုဒ် တွေရေးထားရေးထား ပြည်သူတွေရဲ့ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမရှိဘူးဆိုရင် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနတွေရဲ့ ဦးဆောင်စည်းရုံးလမ်းညွှန်မှုနည်းနေမယ်ဆိုရင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ့်သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တို့က တလွဲဆံပင်ကောက်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ရွှေပြည်တော်မျှော်တိုင်းဝေးနေမယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။

လေးစားရပါတဲ့ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ ဒီရေရောက်တောတွေကိုတော့ ကျွန်တော်မပြောလိုပါဘူး။ ကျွန်တော်လက်လှမ်းမီတဲ့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရဲ့ အဆိုရှင်ကပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခြေပြုရှင်းပြချင်ပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီးမှာ ပျက်စီးမှုနည်းသေးတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ ဘယ်နှခုနှစ်ကဂြိုဟ်တုပုံတွေကို အခြေခံထား သလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့သိချင်ပါတယ်။ အောက်ခြေမှာဘယ်လိုလ ဲဆိုတာကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ပင်လယ်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော့်လုပ်ငန်းရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဆီမှာ တံတားတစ်ခု ထိုးထားပါတယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က အဲဒီတံတားကိုဖျက်လိုက်ပြီးပါပြီ။ ဒါပေမဲ့အခုအချိန်ထိ Google မြေပုံမှာကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ ဒီတံတားဟာရှိနေတုန်းပါပဲ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ခွင့်ပြုပြီး တော့ပြောပြချင်တာပါ။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာဆိုလို့ရှိရင် ရေဖြူ၊ သရက်ချောင်း၊ ပုလော၊ မြိတ်၊ ဝင်ရောက်လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုတ်ပြင်းအပိုင်းမှာရှိနေတဲ့ ဒီရေတောတွေကို တောကချောင်းကမ်းနံဘေးမှာ ရေကျနေတုန်းလှေနှင့်ဝင်ကြည့်ရင်တော့ ရှိနေသေးတာကို တွေ့ရမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ရေပြည့်တဲ့အချိန် လှေကြီးကြီးလေးနဲ့ ခေါင်မိုးပေါ် ကနေပြီး တော့နေပြီး အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းနဲ့ လေ့လာမယ်ဆိုရင်တော့ အထက်ပိုင်းမှာက တောက ဖြစ်နေပါပြီ။ ဓနိပင်တွေနဲ့ လမုပင်၊ လမဲ့ပင်နည်းနည်းလောက်ပဲရှိတာကို တွေ့ရပါ ဗျူးတို့ဆိုတာက မရှိသလောက်ထဲတောင်ပါသွားပါပြီ။ ကြံ့နှမ်၊ ပင်လယ်အုန်းပင်၊ မျိုးဖြစ်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကလည်း မီးသွေးဖုတ်ဖို့၊ မီးသွေးထင်းခုတ်ဖို့ ထင်းလုပ်သူတွေရဲ့မျက်လှည့်ပြမှုကို သိသာ အောင် တင်ပြရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲအောက်ခြေမှာရှိတဲ့ တာဝန်ရှိအဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ ရပ်/ကျေး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများရဲ့ ရဲစခန်းများ၊ တပ်မတော်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် သစ်တောတာဝန်ရှိသူတွေက စိတ်ကျေနပ်ရုံမျက်လှည့်ပြလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ အထက်ဆိပ်ကို အောက်ဒေသမှာသုံးတဲ့စကားကတော့ ရေသာကုန် ပဲမပြဲဘာတဲ့။ ဆိုလိုတာကတော့ မီးသာအချိန် ပြည့်ထည့်နေရတယ် ရေကတော့ ထပ်ခါတလဲလဲ ထည့်နေရတယ်။ ပဲကတော့ စုန်းပြူးဖြစ်နေတယ် ဆိုတော့ ပဲမနူးတာကိုဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သစ်တောတွေရဲ့တန်ဖိုးကို လူတိုင်းနားလည် ဖို့လိုသလို သစ်တောတွေနဲ့ထိစပ်နေတဲ့လူတိုင်းကို သစ်တောရဲ့တန်ဖိုးထားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ စောင့်ရှောက်ချင်လာအောင်ပြုလုပ်ဆွဲဆောင်စည်းရုံးပညာပေးဖို့လိုတယ်ထင်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေအရ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းအရ၊ ပညာပေးခြင်းအရ၊ စည်းရုံးခြင်းအရ အစားထိုး လောင်စာသုံးစွဲခြင်းနည်းပညာဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးအောင် မီးသွေးဖောင်းကိုမပြုလုပ် တော့ဘဲ တခြားလုပ်ငန်းပြောင်းလဲလုပ်ဖို့ အနုပညာပြောင်မြောက်စွာဆွဲဆောင်စည်းရုံး ပညာပေး ရေလုပ်သား၊ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါမှ သားရွှေအိုးထမ်းလာတဲ့ကိန်းကို ကြုံရမှာပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အားလုံးကိုလည်း အဆင်ပြေအောင်လုပ်နိုင်ပါမှသာလျှင် ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းတဲ့အဆိုက အောင်မြင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောကို ပုစွန်ကန်အဖြစ်အသုံးပြုမယ်ဆိုရင် ၎င်းလုပ်ငန်းရှင်ကို ဒီရေတောကို အသစ်အစားထိုးစိုက်ပျိုးစေခြင်းတို့လည်း လုပ်ခိုင်းဖို့လိုပါတယ်။ ဌာနကဦးဆောင်ကူညီပေးဖို့တော့ လိုမှာပါ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီရေရောက်တောတွေဟာ သတ္တဝါတွေရဲ့အစာကွင်းဆက်မှာအရေးကြီးတဲ့ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ပါဝင်နေတာကိုလည်း တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တချို့သော ၄က်၊ ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်း၊ ခရု၊ မိချောင်းနှင့် မျောက်တို့ရဲ့ဘဝဖြစ်တည်မှုမှာ မရှိမဖြစ်အရေးကြီးတဲ့နေရာတွေမှာ ပါဝင် နေပါတယ်။ လူသားတို့အတွက်လည်း အစား၊ နေစရာ၊ လောင်စာနဲ့ အေးမြလတ်ဆတ်တဲ့လေထုကို ထောက်ပံ့ပေးတဲ့နေရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းကြုံလို့တင်ပြချင်တာကတော့ အခု လက်ရှိမှာ ကျွန်တော်တို့ ပုလောချောင်းအဝ တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာရှိတဲ့ ဒေသအခေါ် ဧရပ်တော၊

ကျွန်တော်တို့ စာအခေါ်တော့ ဒီရေတောတွေဟာ ဧက ရာနဲ့ ချီပြီးတော့ကို အရွက်တွေနီပြီးတော့ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘယ်လိုရောဂါတွေဝင်နေလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့လည်းမသိနိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုတွေ ဖြစ်နေတာတွေကို အခြေအနေအားလုံးကိုအချိန်မီထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ဖို့လိုမှာပါ။ အဲဒီလိုမျိုး တွေဖြစ်နေတာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့အတွက်လည်းပဲ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်က ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းတဲ့ ဒီရေရောက်တောများကို စီမံကိန်းချ၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုမျှတလာအောင်၊ လိုက်လျောညီထွေလည်းဖြစ်အောင် ကူညီပေးနိုင်တဲ့ဒီရေတောများ စိုက်ပျိုးကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းအဆိုကို အကြံပြုထောက်ခံဆွေနွေးလိုက်ရပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ မင်းကင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမောင်မြင့် ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမောင်မြင့်(မင်းကင်းမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်တဲ့ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် မင်းကင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမောင်မြင့်ဖြစ်ပါတယ်။ Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုပါရန် ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အဆိုကတော့ ဒီရေတောတွေကို စီမံကိန်းချပြီးစိုက် ရှိပြီးဒီရေတောတွေကို ကာကွယ်ပေးဖို့က ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ တစ်ချိန်က နိုင်ငံဧရိယာရဲ့ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် သစ်တောဖုန်းလွှမ်းခဲ့တယ်ဆို ပေမဲ့ သစ်ကိုအလွန်အကျွံထုတ်ယူမှုကြောင့် ယခုအခါမှာတော့ စာရင်းဇယားများအရ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း ခန့်သစ်တောရှိတယ်ဆိုရင် ယုံကြည်ဖို့ခက်ခဲပါတယ်။ အတိတ်က သစ်တွေအလွန်အကျွံထုတ်တာ ငြင်းမရတဲ့သမိုင်းပါ။ ဒါပေမဲ့ ဘာကြောင့်ထုတ်ရတာလဲဆိုတော့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးတွေက Sanction ချမှတ်၊ ပြည်တွင်းကလောက်ကောင်တွေကလည်း Sanction ချပါလို့ တဆာဆာအော်။ အဲဒီတော့ ပြည်သူကို အငတ်မထားနိုင်တဲ့အစိုးရက သယံဧာတတွေထုတ်ရောင်းတာ ဘာမှမဆန်းပါဘူး။ တာဝန်ရှိလို့ပြောခဲ့တဲ့စကားကို မှတ်သားမိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ သူတို့အစိုးရ သယံဇာတတွေ ထုတ်မရောင်းချင်လို့ အခွန်တွေ တိုးကောက်လာပါတယ်ခင်ဗျား။ တကယ်တော့ သယံဧာတတွေ မထုတ်တော့ဘူးလား။

မြေပြင်မှာသစ်ခိုးထုတ်တာ သတ္တုနှင့်ကျောက်မျက်ခိုးသူတွေက မမြင်ချင်၊ မကြားချင် အဆုံးပါ။ ဒီတော့ သယံဧာတလည်း အခိုးခံရဆဲ၊ လူတွေလည်း ယခင်ကထက် အခွန်တိုးကောက် ခံရတာပဲ အဖတ်တင်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ဆောင်ရွက်နေတာလည်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ အလားတူ Mangrove for the future အဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ပြီးတော့မှ National Strategy and Action Plan ရေးဆွဲပြီး National Coordinating Body(NCB)ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားတာ တွေ့ရှိရပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ JICA၊ FAO၊ UNDP၊ WIF၊ Universe of Queens Land၊ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံမှ လာဒီနာတို့နဲ့လည်း ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီရေတောရဲ့သဘောကဆုံးရှုံးပြီး ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းခြင်းထက် ဒီရေတောဆုံးရှုံးမှု မဖြစ်အောင် ကာကွယ်ခြင်းကပိုမိုပြီးတော့မှ ကုန်ကျစရိတ်သက်သာသလို ဂေဟစနစ်နှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ကာကွယ်ရာရောက်ပါတယ်။ ရှိပြီး ဒီရေတောတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုတဲ့

နံပါတ်(၁)ကတော့ ဒီရေတောမှာ ငါးကန်၊ ပုစွန်ကန်တွေအပါအဝင် Any Industry ကို ခွင့်ပြုဖို့ပါ။ နံပါတ်(၂)ကတော့ ဒီရေတောမှာ ထင်းနှင့်မျှောမခုတ်ဖို့ ကာကွယ်ပေးရန်လိုအပ်ပါတယ်။ အခု Power Point မှာတင်ပြထားတာကတော့ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ ဒီရေတောတွေကို စက်ယန္တရားကြီးတွေနဲ့ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီးတော့မှ ပုစွန်မွေးဖို့ ဆောင်ရွက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၈–၂၀၁၉ ပုံတစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လို့ရှိရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ပုစွန်မွေးတာကို ကျွန်တော်မကန့်ကွက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီရေတောတွေကို ခုတ်ပစ်တာကိုတော့ ကန့်ကွက်ပါတယ်။ ဒီလို Project မျိုးကို ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ EIA၊ SIA တွေမလုပ်ခဲ့ဘူးလား။ အစိုးရကကော ဘာကြောင့်ခွင့်ပြုတာလဲဆိုတာ စဉ်းစားရခက်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် Project က မွေးမယ့် ပုစွန်တွေမထွက်ရှိသေးပေမယ့် ဒီရေတောပျက်စီးမှုကြောင့် ငါး၊ ပုစွန်တွေ ခိုလှုံဖို့ သားပေါက်ဖို့နေရာ ကျဉ်းမြောင်းလာပြီးတော့မှ ပင်လယ်ပြင်မှာလည်း စည်းကမ်းမရှိ ငါးဖမ်းမှု တွေနဲ့အတူ ငါး၊ ပုစွန်ရှားပါးနေတာကို ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ

နောက်ထပ်ဒီရေတောတွေကို ဘယ်လောက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုထားသလဲဆိုတာလည်း စိစစ်ကြည့်ဖို့ အတွက် တင်ပြလိုပါတယ်။ ကျွန်တော် ပနားမားကိုရောက်စဉ်က သူတို့နိုင်ငံရဲ့ဆောင်ပုဒ်လေး တစ်ခုကို ပြန်ပြောင်းပြီး သတိရမိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ No Environment၊ No Rain၊ No Panama ပါတဲ့ခင်ဗျား။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုမထိန်းသိမ်းရင် မိုးမရွာဘူး။ မိုးမရွာရင် ပနားမားနိုင်ငံဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူးဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်ပါ။ ပနားမားနိုင်ငံက ပနားမားတူးမြောင်းကြောင့်ဖြစ်စဉ် ဝင်ငွေ ငါးဘီလီယံဒေါ်လာရရှိနေပြီးတော့မှ မိုးမရွာရင်ကန်ကြီးတွေထဲကို ရေမဝင်ဘူး။ ဒါဆိုရင် တူးမြောင်း က အဓိပ္ပာယ်မဲ့သွားသလို နိုင်ငံလည်းဝင်ငွေမရနိုင်လို့ မရပ်တည်နိုင်တော့ဘူးဆိုတဲ့ သဘောဖြစ်ပါ တယ်။

ဒုတိယတစ်ချက်ဖြစ်တဲ့ ဒီရေတောမှာ ထင်းနှင့်မျှောမခုတ်အောင် တားဆီးပေးဖို့ပါ။ ပညာပေး လုပ်ငန်းတွေလိုအပ်သလို Law Enforcement ပိုင်းကိုလည်း တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်ဆောင်ဖို့လိုပါ တယ်။ ဒေသခံတွေအတွက် အိမ်သုံးဖို့ ထင်း၊ မျှော၊ မီးသွေးအလို့ငှာ ဒီရေတောကို ခုတ်ထွင် နေကြတာ လျော့နည်းအောင် ထင်းအစားထိုးလောင်စာနှင့် စွမ်းအင်ချွေတာတဲ့မီးဖိုတွေ၊ ဖြစ်နိုင်ရင် ဘင်္ဂါလီတွေကို ထောက်ပံ့ပေးသလို ဂတ်စ်အိုးနှင့် ဂတ်စ်သာဖြည့်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီရေတော ကို ခုတ်ပါဆိုရင်တောင်မှ ခုတ်ကြမှာမဟုတ်တော့ပါဘူး။ ထင်းအစားထိုးလောင်စာ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် ရေးနှင့် စွမ်းအင်ချွေတာရေးမီးဖိုတွေ တိုးမြှင့်သုံးစွဲရေးကို ရောက်ရာနေရာမှာ အားတက်သရော ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ နယကခေတ်က အတွင်းရေးမှူး(၂) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်ဦးကိုလည်း လွမ်းမိပါတယ်။

သူ့လို ဒီကိစ္စမှာ အားတက်သရောလုပ်ဆောင်တဲ့ နိုင်ငံတော်အဆင့်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မတွေ့မိပါဘူး ခင်ဗျား။ ပြုန်းတီးတဲ့ဒီရေတောတွေကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရေး၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ထိန်းသိမ်းရေးကို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးပေါင်းပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ACTED ရဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဒီရေတောများပြန်လည်ထူထောင်ရေး လက်တွေ့လမ်းညွှန်စာအုပ်ဆိုတာလေးကို တွေ့ရတော့ ကျွန်တော် အများကြီးအားတက်မိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီရေတောရှိတဲ့ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်နှင့် တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းတို့မှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်က ဒီရေတော ၁.၇၄ သန်းဧက ရှိပေမဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာတော့ ၁.၁၄ သန်းသာကျန်တော့တယ်လို့ စာရင်း ဧယားများအရသိရှိရပါတယ်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ လျင်မြန်စွာဆုတ်ယုတ်နေတာကိုလည်း နိုင်ပါတယ်။ ဒီရေတော ပြန်လည်စိုက်ပျိုးတဲ့လုပ်ငန်းကို လေ့လာတဲ့အခါမှာတော့ ၁၉၈၁–၁၉၈၂ ခုနှစ်ကနေပြီးတော့မှ ၂၀၁၇–၂၀၁၈ ခုနှစ်အထိ JICA၊ FRECA နှင့် MERG တို့နှင့်ပူးပေါင်းပြီးတော့မှ ဧကပေါင်း သုံးသောင်းခန့်သာ စိုက်ပျိုးရှင်သန်ခဲ့ပါတယ်။ စိုက်သလောက် တောင်မရှင်ပါဘူး။ ဒီရေတောရဲ့ သဘောက ကုန်းပေါ်မှာစိုက်တာထက် ပျက်စီးမှုရာခိုင်နှုန်းများတာကြောင့်လည်း ရေ့ဆက်ပြီးတော့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပါပါတယ်။ ဂေဟစနစ်ကိုရှင်သန်အောင် ရပ်ရွာလူထုအခြေပြုတဲ့ ဒီရေတောကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးဖို့ ဒုတိယသမ္မတသစ် ဦးဆောင်တဲ့ လိုအပ်လာပါတယ်။ ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဗဟိုကော်မတီမှတစ်ဆင့် Integrated Coastal Management ကို ရေးဆွဲပြီးတော့မှ အကောင်အထည်ဖော်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း အရှိန် အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန်အတွက် လိုအပ်ပါတယ်။ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် အဆိုရှင်ရဲ့အဆိုကို ထောက်ခံပါကြောင်းနှင့် ဒီရေတောထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးမှသည် ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတတွေ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးနှင့် စနစ်တကျစီမံအုပ်ချုပ်နိုင်အောင် ဒေသအာဏာပိုင်တွေ၊ ဒေသခံပြည်သူ တွေ၊ NGOs တွေ၊ ဌာနဆိုင်ရာတွေ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြရန်လိုအပ်ပါကြောင်း တင်ပြရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဖျာပုံမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဝင်းထွဋ် ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဝင်းထွဋ် (ဖျာပုံမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးကိုမင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဖျာပုံမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဝင်းထွဋ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒဂုံမြို့သစ် (တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်တင်သွင်းတဲ့ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို တိုက်တွန်းကြောင်းအဆိုကို အကြံပြုထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မူကြမ်း

ဒီရေတောထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒလေးချက်ကို အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ (၁) ကမ်းရိုးတန်းဒေသများရဲ့ ကမ်းတက်မြေ သို့မဟုတ် သောင်တိုးမြေများကို အပြည့်အဝကာကွယ်တဲ့ ဒီရေတောများအဖြစ် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန် မူဝါဒတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြောက်မှတောင်သို့စီးဆင်းတဲ့ဧရာဝတီမြစ်ဟာ မြစ်လက်တက်ပေါင်းများစွာကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ခွဲဖြာပြီးတော့ ပင်လယ်တွင်းသို့စီးဝင်ပါတယ်။ ထိုသို့စီးဆင်းရာမှာ သယ်ဆောင်လာတဲ့ နုန်းတွေကို ပင်လယ်၊ ကမ်းတက်မြေများ မြစ်ဝတွေမှာ ပို့ချခဲ့သဖြင့် ပေါ်ထွန်းလာပါတယ်။ အဆိုပါကမ်းတက်မြေများပေါ်မှာ သဘာဝဒီရေတောပင်များ ရှင်သန် ပေါက်ရောက်သဖြင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ် သဘာ၀အကာအကွယ်ကို ပြန်လည်ရရှိခြင်း ဖျာပုံမြို့နယ်ကျေးရွာများမှာ ဧကထောင်ကျော်ဒီရေတောများ ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းလျက် ရှိပါတယ်။ ပုစွန်ကန် ဝင်ရောက်ကျူးကျော်ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီးတော့ စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း၊ တူးဖော်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းအဖြစ် ရာသီသီးနှံ စိုက်ပျိုးရန် လျှောက်ထားမှုများစွာရှိတဲ့အပြင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ကလည်း တရားဝင်ခွင့်ပြုမှု များဆောင်ရွက်ပေးနေပါတယ်။ သို့ပါ၍ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာနတို့ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ မူဝါဒချမှတ်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်ပါတယ်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံရဲ့ မဲခေါင်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ ဇုန်နယ်များခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီးတော့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပုံဖြစ်ပါတယ်။ Full Protection Zone၊ Protection and Production Zone၊ Production Zone ဆိုပြီးတော့ ခွဲခြားပြီးတော့ သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ (၂) ပြန်ကျဲ အခြေချနေထိုင်မှုနှင့် စပါးစိုက်လယ်ဖြင့် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မှုတွေအပေါ်မှာ ကန့်သတ်ထိန်းကျောင်း ခြင်းဆိုင်ရာမူဝါဒတွင် ဖျာပုံမြို့နယ် ပျဉ်ရယ်သစ်တောကြိုးဝိုင်းဟာ မူလဖွဲ့စည်းစဉ်က မြေနေရာ ၁၁၁၄၃၂ ဧကရိုပါတယ်။ ပထမအကြိမ်၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယအကြိမ်နှင့် ဆက်လက်ပယ်ဖျက် မည့်ဧရိယာများကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ စာရင်းကောက်ယူရာမှာ ပါဝင်ခြင်းမရှိတဲ့ ပြန့်ကျဲကျေးရွာ

များနှင့် ယင်းတို့ရဲ့မြေအသုံးချဧရိယာစုစုပေါင်း ဧကတစ်သောင်းကျော်ခန့်ကျန်ရှိနေပါတယ်။ သစ်တောကြိုးဝိုင်းရဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းအတွင်းသာ ကျန်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။ ပျဉ်ရယ်သစ်တောကြိုးဝိုင်းရဲ့ မြေပုံဖြစ်ပါတယ်။ အစိမ်းရောင်က နယ်နိမိတ်လိုင်းကိုပြထားပြီးတော့ အဝါရောင်ဟာ သစ်တောမြေအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်ခဲ့တဲ့ဧရိယာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခရမ်းရောင်ကတော့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့ စွန့်လွှတ်ဖို့စီစဉ်ထားတဲ့ဧရိယာ သွားလာရေးအဆင်ပြေ၍ ကျေးရွာတွေကို တိုးချဲ့ခြင်း၊ ကျေးရွာသစ်တောတွေကို အချက်အချာကျတဲ့ဒေသတွေမှာ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ပြန့်ကျဲနေထိုင်မှုတွေကိုစုစည်း၍ နေရာချထားပေးခြင်းတွေကို ဆောင်ရွက်သင့်ပါ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ဒေသခံများအတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြောင်းလဲခြင်းဟာ လုံးဝဆုံးရှုံးစေပါတယ်။ စပါးစိုက်လယ်တွေအဖြစ်နဲ့ ဒီရေတောတွေကို တစ်နှစ်လျှင် တစ်သီးသာစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီးတော့ ဝင်ငွေနည်းပါတယ်။ တောရိုင်းမြေများဖြစ်ပြီးတော့ အစတွင်သာ သွင်းအားစုတန်ဖိုးနည်းပြီးတော့ နောက်ပိုင်းမှာ မြေများပျက်စီးကာတွက်ခြေမကိုက် ပါဘူး။ ရေငန်ဝင်ရောက်ရာဒေသများဖြစ်၍ မြေအသုံးချတန်ဖိုးတက်ရန်အတွက် များစွာရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝင်ငွေနည်းစိုက်ပျိုးရေးတွက်ချေမကိုက်တဲ့အပြင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှ လုံခြုံမှုအကာအကွယ်မရှိပါဘူး။

သို့ပါ၍ တွင်းဘက်ဒေသတွေမှာ သီးနှံအမျိုးမျိုးပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဒီရေဝင်ရောက်ရာ ဒေသမှာ ဒီရေတောနှင့်တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ရေငန်မွေးမြူရေး တွဲဖက်ဆောင်ရွက်စေသင့်ပါတယ်။ အာဆီယံခုနစ်နိုင်ငံရဲ့ စုစုပေါင်းဒီရေတောဧရိယာကိုဖော်ပြထားပါတယ်။ အဆိုပါနိုင်ငံတွေမှာ ဒီရေတောအဖြစ်ကနေပြီးတော့ အခြားမြေအသုံးချမှုကိုပြောင်းလဲတဲ့ရာခိုင်နှုန်းတွေကို ဖော်ပြထား ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့မြေအသုံးချမှုမှာ ၈၇.၆ ရာခိုင်နှုန်းက စပါးစိုက်လယ်တွေအဖြစ်နဲ့ပြောင်းသွား ပြီးတော့ အခြားနိုင်ငံတွေမှာတော့ ရေငန်မွေးမြူရေးနှင့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထား ပြောင်းလဲပါတယ်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံရဲ့ ဒီရေတောတွေနေရာမှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ၊ အောင်မြင်မှုမရှိတဲ့ ပုစွန်မွေးကန်များဖြစ်ပါတယ်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံမှာ ယခုပြောင်းလဲဆောင်ရွက်လာတဲ့ ဒီရေတောနှင့်

ရေငန်ပုစွန်၊ ဂဏန်း၊ ငါး၊ ဂုံးမွေးမြူရေးစနစ်ဖြစ်ပါတယ်။ တာပေါင်နှင့်ကန်များထဲမှာ ဒီရေတောပင် တွဲဖက်မွေးမြူပါတယ်။ ဒေသခံများကိုဝင်ငွေတိုးစေတဲ့ များကိုစိုက်ပျိုးပြီးတော့ ဒီရေတောပင်တွေကိုလည်း တန်ဖိုးထားစိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်း စနစ်ဖြစ်ပါတယ်။ မွေးမြူရေး လာပါတယ်။ ဒီရေတော များအဖြစ် Protection and Production Zone အကောင်အထည်ဖော်ပါတယ်။ အဖွဲ့ပိုင်သစ်တော(Community (5) ဒေသခံ အစု Forest)ဆိုင်ရာမူဝါဒကိုပြန်လည်သုံးသပ်ရန်နှင့် ဒီရေတောလွှမ်းခြုံမှု နှင့် ဒေသခံတို့ရဲ့လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကိုပေါင်းစည်းထားသည့် မူဝါဒတစ်ရပ်ပေါ် ထွန်းစေရန် ဒီရေတောထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာဥပဒေမူဘောင်များလိုအပ်နေပါတယ်။

ဒီရေတောစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဒီရေတောလုပ်ကိုင်နွင့် စဉ်ဆက်မပြတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးမှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်လိုအပ်ပါတယ်။ ဇုံနယ်များခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီးတော့ တိကျတဲ့မှုဘောင်များနှင့် သစ်တောနှင့်ဒေသခံတစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူလုပ်ကိုင်ခွင့်ကို သတ်မှတ်ပေးသင့်ပါတယ်။ လက်ရှိမူဝါဒ မှာ ငွေကြေးအင်အားရှိသူများသာ ရှင်သန်နိုင်ပြီးတော့ အများစုအတွက် အခက်အခဲများဖြစ်ပေါ်စေပါ တယ်။ Mangroves and Markets Project ဗီယက်နမ် နိုင်ငံကမူးစီရင်စုနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ချမ်သာ ဘူရီစီရင်စုတွေမှာ ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအလှူရှင်တွေ၊ နိုင်ငံတကာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း တွေ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန ပြည်တွင်းပုစွန်တင်ပို့သူများ၊ ဥရောပပုစွန် တင်သွင်းသူများနှင့် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ပုစွန်ကန်တွေရဲ့ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို ဒီရေတောဖုံးလွှမ်းစေပြီးတော့ အော်ဂဲနစ်အသိ အမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ဒေသခံတောင်သူတစ်ဦးချင်းနဲ့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးတော့ Contract Farming ပုံစံ အကောင်အထည် ဖော်ပါတယ်။ ဒေသခံများဝင်ငွေတိုး၍ ပုံမှန်ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးထက် ၁၂၀ မှ ၁၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ပိုမို ရရှိပါတယ်။ ဒေသခံများဝင်ငွေတိုး၍ ပုံမှန်ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးထက် ၁၂၀ မှ ၁၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ပိုမို ရရှိပါတယ်။ ဒီရေတော ပြုန်းတီးမှုရဲ့အဓိကအချက်ဖြစ်တဲ့ ထင်း၊ မီးသွေးသုံးစွဲမှုအား အခြားအစားထိုး လောင်စာသုံးစွဲစေရေးမူဝါဒတွင် ဒီရေတောထင်းသိုလှောင်ရုံများ ဖြစ်ပါတယ်။ စပါးခွံလောင်စာ တောင့်သုံးစွဲမှုကို ပညာပေးသရုပ်ပြနေပါတယ်။ စပါးခွံလောင်စာတောင့်နှင့် သစ်မှုန့်လောင်စာ

တောင့်များဖြစ်ပါတယ်။ ထင်းအစားထိုးလောင်စာတောင့်သုံးမီးဖိုများဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဓူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဒေးဒရဲမဲဆန္ဒနယ်မှ ဒေါက်တာဒေါ်ခင်ညို ဆွေးနွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဒေါ်ခင်ညို(ဒေးဒရဲမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကြွရောက်လာသူအားလုံး မင်္ဂလာပါရှင်။ ကျွန်မကတော့ ဒေးဒရဲမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာဒေါ်ခင်ညို ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မအနေနဲ့ ဒဂုံမြို့သစ် (တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးအေးနိုင် အဆိုတင်သွင်းသွားတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်မှာ ဒီရေတောများစီမံကိန်းချမှတ်ပြီး စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါက်ရောက်ပြီး ဒီရေတောများကို စီမံကိန်းချမှတ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းအဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ ပထဝီအနေအထားအရ ကံကောင်းခြင်းတွေ ရှိနေပါတယ်။ မြောက်ဘက်မှာတောင်တန်းကြီးတွေ၊ အလယ်မှာမြေပြန့်လွင်ပြင်နဲ့ တောင်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်မှာရှည်လျားသော ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းနဲ့ ပင်လယ်များရှိပါတယ်။ ကမ်းရိုးတန်းမှာ လည်း ဒီရေတောများပေါက်ရောက်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုကံကောင်းခြင်းတွေကို ကောင်းမွန်စွာစီမံခန့်ခွဲ ဖို့ပဲ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီရေတောများဟာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်က ဧက ၁၄ သိန်းကျော်ရှိခဲ့ရာက ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ၁၁၄၀၀၀၀ အထိ ကျဆင်းသွားပါတယ်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ပိုဆိုးပါတယ်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှာ ဧက ၆၈၀၀၀၀ ရှိရာမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ၉၅၀၀၀ ဧကသာရှိပြီး ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ နာဂစ် နောက်ပိုင်းမှာ ဒီရေတောများ ပိုမိုပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ Power Point အသုံးပြုခွင့်ပေးပါရှင်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင့်။ ဒါဒီရေတောစိုက်ခင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာတော့ ဒေးဒရဲမြို့ရဲ့ပုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေးဒရဲမြို့ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ အနီရောင်လိုင်း က ဒီရေတောတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အလွန်နည်းပါးတဲ့ဒီရေတောများကြောင့် နာဂစ်မှာ လူဦးရေ ၃၇၈၀ ခန့်သေဆုံးသွားကြပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီထက်များပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ၃၀–၅–၂၀၁၆ ရက်နေ့က ဒီရေတောများဖွဲ့စည်းပေးရန် ကျွန်မ အဆိုတင်ခဲ့သော်လည်း မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံတော်က ဒီရေတောများ သိန်းချီပြီးစိုက်မယ့်စီမံကိန်းမှာလည်း ကျွန်မတို့ ဒေးဒရဲမြို့နယ် မပါပါဘူး။ ADB က စီမံတဲ့ ဒေါ်လာ ၈၅ သန်းချေးပြီးတော့ Resilient Communities Development Control Program မှာလည်း ၁၇ မြို့နယ်ထဲမှာမပါလို့ ကျွန်မအနေနဲ့ အတော်စိတ်မကောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးရင့်။ ဥတုရာသီတောကိုမှီသည့်ဆိုတဲ့စကားအရ မြန်မာ့ရာသီဥတုကို တောင်ပေါ်သစ်တောများနှင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း ဒီရေတောများက ထိန်းကျောင်းနေခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၎င်း ဒီရေတောများရဲ့အကျိုးကျေးဇူးက အလွန်များပါတယ်။ (၁) ကမ်းခြေကိုထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ပါတယ်။ ဒါလမုတောဖြစ်ပါတယ်။ လမုပင်ဟာကမ်းခြေကို အမြစ်များစွာနဲ့ ကုတ်ထားနိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဒီရေတောများပျက်သုဉ်းလို့ရှိရင် ကမ်းပြုကျမှုဖြစ်ပြီးတော့ ပင်လယ်ကြမ်းပြင် မှာလည်း မြင့်တက်လာနိုင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က ဒီရေတောများဟာ ပင်လယ်ထဲမှာရှိတဲ့၊ မြစ်အတွင်းမှာရှိတဲ့၊ လူတို့စားသုံးနေတဲ့ အကောင်ငယ်လေးတွေဖြစ်တဲ့၊ ရေနေသတ္တဝါလေးတွေ ဖြစ်တဲ့ ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်း၊ ခရု၊ ယောက်သွားစသည်များရဲ့ ခိုအောင်းကြရာ၊ မျိုးပွားကြရာနေရာ ဖြစ်ပါတယ်။ နော်ဝေနိုင်ငံ သုတေသနရေယာဉ်က မကြာခင်ကစမ်းသပ်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၁၉၇၉–၁၉၈၀ ခုနှစ်က တန်ချိန် ၁၀၀၀၀ လောက်ထွက်ရှိခဲ့ပြီးတော့ ၂၀၁၅–၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ တန်ချိန် ၁၆၅၀၀၀ ပဲရှိတယ်လို့ဆိုပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းသွားပါတယ်။ ရေအောက်ငါးကတော့ ၁၉၇၉–၁၉၈၀ ခုနှစ်မှာ တန်ချိန် ၇၅၀၀၀၀ ရှိရာကနေပြီးတော့ ၂၀၁၅–၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ တန်ချိန် ၃၀၀၀၀၀ ပဲရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းသွားပါတယ်။ စိုးရိမ်စရာဖြစ်ပါတယ်။ ငါးအနေနဲ့ ကလည်း သက်တမ်းရှည်ပြီးတော့ စီးပွားရေးအရအကျိုးရှိမယ့် ငါးများနည်းပါးသွားပြီးတော့ သက်တမ်းတိုပြီး အကျိုးမရှိတဲ့ ငါးပူတင်း၊ ငါးခြင်္သေ့နီ၊ ငါးဆင်နင်းတွေများလာတာတွေ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အကြောင်းရင်းကတော့ ငါးအလွန်အကျွံဖမ်းခြင်းကြောင့်လို့ဆိုသော်လည်း ဒီရေတော များဆုံးရှုံးမှုကြောင့် ငါးများနေစရာ၊ မျိုးပွားစရာမရှိတာကလည်း အကြောင်းတစ်ကြောင်း ဖြစ်နိုင် ပါတယ်။ ဒီရေတောများဟာ ပင်လယ်နဲ့ အတွင်းပိုင်းရှိတဲ့ရွာများကို ကြားခံပေးထားပြီးတော့ လယ်များကိုလည်း ရေငန်ဝင်ဖို့ တားဆီးပေးတဲ့အတွက်ကြောင့် ခံတပ်သဖွယ်ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီရေတောရဲ့ သဘာဝဟာမပျက်စီးဘူးဆိုလို့ရှိရင် သူ့သာသာသူပွားများနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ထူထဲသော ဒီရေတောက ပြင်းထန်သောမုန်တိုင်းများ ဆူနာမီကဲ့သို့သော မုန်တိုင်းများ၊ လှိုင်းများရဲ့ ဒဏ်ကို ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းလျော့ပါးစေတဲ့အတွက် ကမ်းခြေနေပြည်သူများကို မုန်တိုင်းဒဏ်ကနေ ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီရေတော(Mangrove)အပင်ရဲ့အမြစ် ပုံမှာပြထားတဲ့ အမြစ်တွေဖြစ်ပါ တယ်။ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ ကို စုပ်ယူနိုင်စွမ်းအလွန်ကောင်းပါတယ်။ မြစ်ပွားများအလွန် များပြီးတော့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သိုလှောင်ကန်များကဲ့သို့ ဖြစ်နေတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဒီလမုတောဟာ ကမ္ဘာရဲ့ Carbon Credit ဈေးကွက်မှာ ဈေးကွက်ကောင်းပါတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာ့ ကမ်းရိုးတန်းရဲ့ အရေးပါတဲ့အားသာချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီရေတောများကို ဒေသအလိုက် အကွက်ချစနစ်တကျစိုက်ပျိုးပြီး Carbon Credit ဈေးကွက် တင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် နိုင်ငံခြားငွေရနိုင်ပါတယ်။ ရောင်းရတဲ့ငွေကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာရွာများမှာဖွံ့ဖြိုး အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ရော၊ ပြည်သူရော အကျိုးရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရေအတွက် နောက်တစ်ချက်က ဒီရေတောများရဲ့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်စုပ်ယူနိုင်စွမ်းကများတဲ့အတွက်ကြောင့် မို့လို့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ပူနွေးမှုကို လျော့ပါးစေပြီးတော့ ရာသီဥတုကိုထိန်းညှိပေးနိုင်ပါတယ်။ မြန်မာ့ရာသီ ဥတုသာမက ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုကိုပါ ထိန်းညှိပေးနိုင်ပါတယ်။ ဂေဟစနစ်ကိုလည်း ထိန်းကျောင်းပေး နိုင်ပါတယ်။ ဒီရေတောများ ပျက်စီးခြင်း၊ ပြုန်းတီးခြင်းဟာ ဒေသခံတွေအပေါ်မှာ အများကြီးမူတည် ပါတယ်။ ဒေသခံတွေဟာ ငွေကြေးအတွက် ပင်လယ်ကမ်းခြေဆိုတော့ နီးစပ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ လောင်စာအတွက်၊ မီးသွေးဖုတ်ဖို့အတွက်၊ လယ်အတွက်၊ ဆားကန်အတွက်၊ ပုစွန်ကန်အတွက် ဒီရေတောများကို မဆင်မခြင်ခုတ်ပြီးတော့အစရှိသည်များ အသုံးပြုနေကြပါတယ်။ ဒါအရေးကြီး ပါတယ်။ တချို့ဆိုရင်ဒီရေတောများစိုက်ပျိုးတဲ့အဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်ပြီးတော့ ကန့်ကွက်နေကြတာတွေ လည်းရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီရေတောအောင်မြင်ဖို့က ဒေသခံတွေက အင်မတန်အရေးကြီး ပါတယ်။ ဒေသခံများစောင့်ရှောက်မှ ဒီရေတောများအောင်မြင်မှာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကျွန်မ အနေနဲ့ ဒီအဆိုကိုထောက်ခံပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ဆင်ပေါင်ဝဲမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးနေထက်ဝင်း ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ မူကြမ်း

။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဦးနေထက်ဝင်း(ဆင်ပေါင်ဝဲမဲဆန္ဒနယ်)။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါ တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးနေထက်ဝင်းဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးအနေဖြင့်အဆိုကို ထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အဆိုရှင် တင်ပြခဲ့သလို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာမှာသတ္တမမြောက်အများဆုံးနှင့် အာရှဒေသမှာ တတိယ အများဆုံးဒီရေတောပေါက်ရောက်တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောတွေဟာ ကမ်းရိုးတန်း ဒေသတွေမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ ဒေသခံပြည်သူတွေရဲ့ လူမှုစီးပွား အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးနေရုံသာမက ရာသီဥတုထိန်းညှိပေးခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေကြုံလာတဲ့ အခါ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေရဲ့ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်များ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် သဘာဝ အတားအဆီးတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ ကမ္ဘာကြီးပူးနွေးလာမှုရဲ့ အဓိကလက်သည်ဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာ့ လေထုတွင်းမှ မှန်လုံအိမ်အာနိသင်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ကို အခြားသော ဂေဟစနစ်များ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ဒီရေတောဂေဟစနစ်က အဆပေါင်းများစွာစုပ်ယူထားနိုင်ခြင်း၊ သိုလှောင်နိုင်စွမ်း ရှိကြောင်း လေ့လာသိရှိရပါတယ်။ ဒီရာစုနှစ်ရဲ့ ကျန်သောကာလတွေမှာ ကမ္ဘာ့ပူနွေးမှုက နှစ်ဒီဂရီ တိုးလာဖွယ်အနေထားရှိနေပါတယ်။ သို့မဟုတ်သုံးဒီဂရီအထိ ဒီအခါဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေအနေနဲ့ ရသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုဒဏ်တွေကို ပိုမိုခံစားရဖွယ် ရှိနေတာကြောင့်မို့လို့ ပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာ အထောက်အကူ ဖြစ်စေတဲ့ ဒီအဆိုကို အလေးအနက် ထောက်ခံပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။ သစ်တောပြုန်တီးမှုကို ကုစားဖို့နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုလျှော့ချရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာမှာ လက်ရှိအစိုးရသစ်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်တောများပြန်လည်တည်ထောင်ရေးစီမံကိန်းကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် နေခဲ့ပြီး ၁၀ နှစ်တာအတွင်း ဒီရေတောစိုက်ခင်းဧက သုံးသောင်းနီးပါးကို အသစ်စိုက်ပျိုးဖို့ ဆောင်ရွက်နေတာရှိပါတယ်။ ဒီရေတောပြုန်းတီးမှုအများဆုံးဒေသတွေဖြစ်တဲ့ ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးမှာ ၂၈၀၀၀ ဧက၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ၁၂၃၀ ဧက၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၄၆၀ ဧကကို စီမံချက်ချဆောင်ရွက်နေပြီ ဖြစ်တာကြောင့်မို့လို့ ဒီရေတောများ ယခုထက်ပိုမိုအောင်မြင်ဖို့ ဆိုရင် သစ်တောဦးစီးဌာနအောက်မှာရှိတဲ့ ဒီရေတောဌာနခွဲကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ဖို့လိုအပ် ကြောင်းအကြံပြုလိုပါတယ်။ သုတေသနစစ်တမ်းတွေအရ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒီရေတောဖုံးလွှမ်းမှုဧက ယခင် ၅၇၀၀၀၀ ဟက်တာအထိရှိခဲ့ပေမဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ၄၆၀၀၀၀ ကျော်သာရှိတော့တာက စိတ်မကောင်းစရာပါ။ ဒီရေတောပေါက်ရောက်ရာဒေသတွေဖြစ်တဲ့ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းမှာ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၉၈ ရာခိုင်နှုန်း ကျန်နေတာတွေကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပြီး ပြုန်းတီးမှုအများဆုံးနေရာတွေမှာ ပြန်လည်စိုက်ပျိုး၊ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုအပိုင်းနှင့် ဒီရေတောပြုန်းတီးစေတဲ့အရာတွေကို ကာကွယ်ဖို့ ထိထိရောက်ရောက်ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်သွားဖို့လိုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းအကြောင်းကို အထူးပြုပြီး ဆွေးနွေး လိုပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြောက်မှတောင်သို့ ကီလိုမီတာ ၃၀၀ ရှည်လျားပြီး တော့ ကျွန်းပေါင်း ၈၀၀ ကျော်ရှိတဲ့မြိတ်ကျွန်းစုဒေသဟာ ငါးလုပ်ငန်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ ပုလဲ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ငှက်သိုက်လုပ်ငန်းတွေနှင့် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး၊ ပြည်ပဝင်ငွေ ရရှိရေးနှင့် နိုင်ငံသားများအလုပ်အကိုင်ရရှိရေးတို့အတွက် အလွန်အရေးပါတဲ့ ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါ တယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမှာ ဒီရေတောကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော ၁၃ ခု၊ ဧရိယာဧကပေါင်း နှစ်သိန်းကျော်ဖွဲ့ စည်းထားပြီး ထပ်မံဖွဲ့ စည်းမည့် ဒီရေတောကြိုးပြင်ကာကွယ် တော ၂၀ ခုကိုလည်း အမြန်ဆုံးတိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း အကြံပြုဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးမှာရှိတဲ့ လန်ပိအဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လုံးဝမပျက်စီးသေးတဲ့ ဒီရေတောများတည်ရှိရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး အပူပိုင်းမိုးသစ်တောဂေဟစနစ်၊ ဒီရေတောဂေဟစနစ်၊ တစ်ပြိုင်တည်းလေ့လာနိုင်သလို သန္တာကျောက်တန်းဂေဟစနစ်သုံးမျိုးစလုံးကို ထိန်းသိမ်းသွားမည်ဆိုပါက ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ အမျိုးသားအဏ္ဏဝါဥယျာဉ်တစ်ခုအဖြစ် ထိန်းသိမ်းသွား နိုင်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဧဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတွေရဲ့

နောက်ဆုံးခံတပ်သဖွယ်ရှိနေတာကြောင့်မို့လို့ ဒီရေတောနှင့်ဆက်စပ်ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတများ မကွယ်ပျောက်အောင်ထိန်းသိမ်းစေဖို့ လူထုဗဟိုပြုသော ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် ဒီရေတော စိုက်ခင်းများတည်ထောင်ပေးခြင်းဖြင့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်သင့်ပါတယ်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ အပူပိုင်းသဘာဝ မိုးသစ်တောကြီးများအား ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး ဆီအုန်းနှင့်ရော်ဘာစိုက်ခင်းများစိုက်ပျိုးခဲ့မှုကြောင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုနှင့် ကမ်းရိုးတန်းဂေဟစနစ်များ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရမှုမျိုး နောက်ထပ်မဖြစ်စေ ဖို့လိုပါတယ်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာရှိတဲ့ ဒီရေတောဧကအများစုဟာ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများအဖြစ်သာ တည်ရှိနေသဖြင့် မြေအသုံးချမှုပုံစံ ပြောင်းလဲအသုံးချလာတာမျိုးတွေကို ရင်ဆိုင်နေရပြီး ကာကွယ်သွားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီရေတောကပေးတဲ့ ဂေဟစနစ်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု အကျိုးကျေးဇူးတွေကို ရေရှည်ရရှိခံစားနိုင်စေဖို့ ဒေသခံပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ဒီရေတောများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ကြိုးပမ်းပေးစေလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဒေသခံများစီမံအုပ်ချုပ်တဲ့ အဏ္ဏဝါ ရေပြင်ဧရိယာများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းပေးခြင်းအားဖြင့် ရေလုပ်ငန်းများပိုမိုဖြစ်ထွန်းကာ

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် တင်ပြရမယ်ဆိုရင် ၂၀၀၄ ခုနှစ် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာမှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ငလျင် ကြောင့် ဆူနာမီဘေးခံစားခဲ့ရတဲ့ နိုင်ငံတွေကိုကူညီဖို့ IUCN၊ FAO၊ UNDP စတဲ့အဖွဲ့အစည်းတွေ ဦးဆောင်ပြီးတော့ Mangroves for the Future (MFF) အနာဂတ်အတွက် ဒီရေတောများအစီအစဉ် ကို စတင်ခဲ့တာရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ လည်း ၂၀၁၄ ခုနှစ် အဲဒီအစီအစဉ်မှာ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေပြီး ကောင်းမွန်တဲ့အကျိုးရလဒ်တွေကို ဆက်လက်ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးဆောင်ပြီးတော့ နိုင်ငံအဆင့်ကမ်းရိုးတန်း သယံဧာတအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုကို ကော်မတီတစ်ရပ်ဖွဲ့ စည်းထားတာရှိပါတယ်။ အဆိုပါကော်မတီ အနေနဲ့ ဒီရေတောအပါအဝင် ကမ်းရိုးတန်းဂေဟစနစ်များအား ရေရှည်တည်တံ့စေဖို့ ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတ ဘက်စုံစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လိုပါတယ်။ လူသားတွေကြောင့် ပျက်စီးမှုများခဲ့ရတဲ့ ဒီရေတောတွေကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးပြုစု ပျိုးထောင်ရာမှာ ဒေသခံတွေရဲ့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုဟာလည်း လိုအပ်လှတာကြောင့် ဒေသခံများ ပါဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ ရရှိလာစေဖို့ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတလည်းဖြစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေရဲ့ တားဆီး ကာကွယ်ပေးရာ ဒီရေတောခံတပ်တွေကို အကောင်းဆုံးပြန်လည်ရှင်သန်အောင် ဖြည့်ဆည်း ပေးပါလို့ တောင်းဆိုတိုက်တွန်းရင်း အဆိုကိုထောက်ခံလိုက်ရပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ကော့မှူးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးကျော်ဆွေဝင်း ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးကျော်ဆွေဝင်း(ကော့မှူးမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ဒီနေ့ ဒီရေတောအဆိုကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအနေနဲ့ မပါမဖြစ်ပါဝင်ဆွေးနွေးလိုပါတယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ကော့မှူးမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီးတော့ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းရှိတဲ့ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်မှာနေထိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် နှစ်မြို့နယ်ကို အခြေခံပြီးတော့ အဆိုကိုထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး၊ တောင်ပိုင်းခရိုင်ထဲမှာ ဒီရေတောတွေက နှစ်စဉ်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နေပါတယ်။ အထူးတလည် စိုက်ပျိုးစရာမလိုဘဲ သဘာဝအရဖြစ်ထွန်းနေကြတာပါ။ ခက်တာက ဒီမြေတွေဟာ နှစ်စဉ်ကမ်းတက်လာပြီး ဥပဒေအရ မြေလွှတ်၊ မြေရိုင်းတွေပါ။ ဒီတော့လည်း နှစ်အဆက်ဆက်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် တွေက လုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်ထားပြီး ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အားလုံးမြင်သာအောင် ကျွန်တော့်ကို Power Point ဖြင့် တင်ပြခွင့်ပြုစေ လိုပါတယ်။ ကမ်းတက်မြေတွေဟာ ကမ်းမြေတွေအဖြစ်ပို့ချလာပြီး မကြာခင်မှာပဲလို့ခေါ်တဲ့ ပင်လယ်မြက်တွေဟာစပေါက်လာပါတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ ရေငန်ပေါက်နိုင်တဲ့ ဒီရေတော တွေစပေါက်လာပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ ရေချို၊ ရေငန်စပ်ကြားပေါက်တဲ့အပင်တွေစသည်ဖြင့် မူကြမ်း တစ်ဆင့်ချင်းတိုးတက်ဖြစ်ပေါ် လာတာပါ။ ဒီကမ်းတက်မြေတွေမှာ ဒီရေတောတွေဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ တစ်ဖက်ကသဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်သလို ဒေသခံကျေးရွာသူကျေးရွာသား တွေမှာတော့ ငါးရှာ၊ ဖားရှာ၊ ကဏန်းနှိုက်၊ ပုစွန်နှိုက်နှင့်စားရေးသောက်ရေး အဆင်ပြေသလို နေ့စဉ် လိုအပ်နေတဲ့ ထင်းလိုလောင်စာမျိုး အခြားအသေးစားသစ်အသုံးပြုမှုသည် တယ်။ ဒါပေမဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေကတော့ တာပေါင်တွေကိုပိတ်ပြီး ပုစွန်မွေးမြူရေးတွေလုပ်ကြပါ တယ်။ ရေတက်ချိန်မှာပါလာတဲ့ ပုစွန်သားပေါက်တွေဟာ ဒီရေတောဖြစ်ထွန်းစ အပင်တွေကို စားသောက်ရင်းကြီးထွားလာပါတော့တယ်။ လုပ်ငန်းရှင်တွေဟာ ပုစွန်မွေးတဲ့အတွက် နိုင်ငံ့အတွက် အခွန်ဘဏ္ဍာရတာမှန်ပေမဲ့လို့ အသေအချာတွက်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဒီရေတောကနေ ကျေးလက် ပြည်သူတွေရတာနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘာမှမကွာခြားပါဘူး။ သူတို့ရဲ့နောက်ဆုံးရလဒ် အနေနဲ့ကတော့ ကမ်းရိုးတန်းကအဆင့်ဆင့်တက်လာတဲ့အခါမှာ ငါးကန်၊ ပုစွန်ကန်တွေက ပင်လယ် ဆက်လက်အသုံးမပြုနိုင်တော့ဘဲ ကျန်ခဲ့ပြီးဒီရေတောတွေကတော့ ရေမဝင်တော့တဲ့အတွက် သားစဉ်မြေးဆက် ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်တဲ့ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်တွေကို ကာကွယ်ပေးမည့် တော အဖြစ် ကျန်ရစ်တာကို တွေ့ရမှာပါ။

လေးစားအပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ မိမိတို့နယ်မြေတွေမှာ အခုလိုကမ်းတက်မြေတွေကို ဒီရေတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအဖြစ် စနစ်တကျသတ်မှတ်ပြီး ဒေသခံပြည်သူတွေကို အစုအဖွဲ့ပိုင်အဖြစ် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့အချိန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေသခံအများစုကလည်း သဘောတူလက်ခံကြပါတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေ ရတဲ့ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်း ဒီရေတောတွေကို ကိုယ်ပိုင်ပြုခွင့်ရတဲ့အပြင် နိုင်ငံတော်နှင့်အဖွဲ့ အစည်း တွေကနည်းပညာတွေနဲ့ အကူအညီတွေရကြတဲ့အတွက် အလွန်တရာမှ ဝမ်းသာကြပါတယ်။ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းတွေကိုလည်း ခေတ်အဆက်ဆက်ကိုယ်ကျိုးအတွက် နည်းလမ်းမျိုးစုံနှင့်အမည် ဖောက်ပြီး လုယူသွားမှာကိုလည်း မစိုးရိမ်ကြရတော့ပါဘူး။ သူတို့လက်ထဲမှာ Community Forest အဖြစ် နှစ် ၃၀ အာမခံချက်ရှိတဲ့၊ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိတဲ့၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တွေကိုလည်း ရရှိကြတော့မှာပါ။

တစ်ဖက်မှာလည်း ပြည်သူ့အစိုးရနှင့်လွှတ်တော်ကသူတို့အတွက် ပုံစံ(၇)လို ချေးငွေရဖို့က ကြိုးစား ပေးနေမယ်မှန်းသိကြပါတယ်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာဆိုရင် ဒီရေတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောငါးခု ဧရိယာ ၆၀၈၉ ဧကကို ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ထပ်မံဖွဲ့ စည်းမည့် ဒီရေတော၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောလေးခု ဧရိယာ ၂၃၉၃၁ ဧကကိုလည်း အလျင် အမြန်ဖွဲ့ စည်းဖို့ လိုအပ်နေပြီဆိုတာ ထင်ရှားလာပါပြီ။ ကျောက်တန်း၊ သုံးခွ၊ ခရမ်းဘက်အခြမ်းမှာ အများစုဖြစ်ပေမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ကော့မှူး၊ ကွမ်းခြံကုန်းမှာလည်း အလားတူနေရာတွေ ဧက ၁၅၀၀ ရှိတဲ့အတွက် အမြန်လုပ်ဖို့လိုအပ်နေပါပြီ။ ဒေသခံတွေအသုံးပြုနိုင်တဲ့ ဒီရေတောတွေနေရာမှာ လုပ်ငန်းရှင်တွေ နေရာဦးသွားမှာ ဒေသခံတွေက လောဘသားချင်းတွေ ရောင်းစားသွားမှာကိုလည်း စိုးရိမ်ပူပန်နေကြပါတယ်။ သစ်တောနယ်မြေအဖြစ် အမြန်ဆုံးသတ်မှတ်ပေးနိုင်ပြီး အစုအဖွဲ့ပိုင်ဖြစ်လာမှာတော့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ဖို့အတွက်ရော၊ နေ့ စဉ်စားဝတ်နေရေး လူနေမှုအတွက်ပါ သူတို့အတွက်စိတ်အေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဆူနာမီမှာ ဒီရေတောတွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေ၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်နာဂစ်မုန်တိုင်းရဲ့ခါးသီးမှုတွေကို ဘဝနှင့်ချိပြီးသိနားလည်ကြတဲ့ ဒေသခံ ပြည်သူတွေဟာ သဘာဝတရားကို မျက်ခြည်မပြတ်ကျတော့ပါဘူး။ စောင့်လည်းကြည့်နေတတ် သလို၊ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရမှာကိုလည်း နားလည်နေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါဒီရေတောတွေမရှိလို့ ကမ်းပါးတွေပြိုကျ၊ ရွာမြေတွေဆုံးရှုံးခဲ့ကြတဲ့ ကော့မှူးမြို့နယ်မှာရှိတဲ့ သရက်တောကျေးရွာနှင့် ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်မှာရှိတဲ့ တောခလူးကျေးရွာမှာ ပြည်သူတွေရဲ့ဘဝအခြေအနေတွေကိုလည်း သိနေပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေကို သက်သာစေဖို့ T–Fast ပုံစံ သဘာဝအခြေခံကမ်းပါးပြို ထိန်းသိမ်းရေးနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဝါးစည်းရိုးများစိုက်ထူကာ နုန်းနယ်မြေများစုပုံလာပြီး ဒီရေတောပင်များနှင့် ကမ်းရိုးတန်းဂေဟစနစ်များ ရှင်သန်ဖြစ်ထွန်းလာစေရေးအတွက် နိုင်ငံတော်မှ ကုန်ကျစရိတ်ကျခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ နည်းပညာနှင့် ရန်ပုံငွေများ ရယူ၍သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ပေးစေဖို့ စိတ်အားထက်သန်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် နေထိုင်တဲ့ ကွမ်းခြံကုန်းဒေသ၊ လက်ခုပ်ကုန်းအလယ်ရွာ ၁၀ အိမ်တန်းမှာဆိုရင်

ဒီရေတောတွေဖြစ်ထွန်းရာ မြစိမ်းတောင်တို့လည်းရှိနေတာမို့ လှပတဲ့ကမ်းခြေနှင့် အတူ အခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းတွေဖြစ်လာမယ်ဆိုရင် သဘာဝဝန်းကျင် ကမ်းခြေနှင့်အတူ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှုနှင့်အတူ ဒေသစီးပွားရေးတွေဖွံ့ဖြိုးလာမှာ သဘာဝ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ပြီး ရန်ကုန်တောင်ပိုင်းခရိုင် ကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့တဲ့ မှတ်တမ်းပုံလေးကို Power Point နှင့် ပြချင်ပါတယ်။ အချုပ်အားဖြင့် နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးအချက်အချာ ဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာလည်း ပြောရမယ်ဆိုရင် လူအများသတိမထားမိသေးတဲ့ ကျွန်တော်တို့လို မြို့တော် ပြင်ပမြို့နယ်တွေမှာ ဒီရေတောတွေနှစ်စဉ်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နေပါတယ်။ ဒေသခံတွေလည်း ထိန်းသိမ်းနေတဲ့ချိန်မှ နိုင်ငံတော်ကထိန်းသိမ်းခွင့်ကြုံသည်မို့ အချိန်အခါသင့်နေတဲ့ကာလဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရဲ့ ဒီရေတောတွေအမြန်ဆုံး တိတိကျကျ တရားဝင် သတ်မှတ်ပေးဖို့၊ ပြုစုပျိုးထောင်စိုက်ပျိုးပေးဖို့ ထိန်းသိမ်းပေးဖို့ လိုအပ်တဲ့နေရာမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့ အစည်းတွေနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးဖို့တိုက်တွန်းရင်း ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို လေးလေးနက်နက် ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ တပ်မတော်သားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမြင့်အောင် ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမြင့်အောင်(တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်)။ ။ အားလုံးမင်္ဂလာ ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစိုးမြင့်အောင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒဂုံမြို့သစ် (တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်မြေက ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းတဲ့အဆိုကို အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါ တယ်။ Power Point သုံးစွဲခွင့်ပြုပါ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ World Mangrove Atlos ခန့်မှန်းစာရင်းအရ ကမ္ဘာမှာသတ္တမမြောက်၊ အာရှမှာ တတိယမြောက် ဒီရေတောပိုင်ဆိုင်တဲ့နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ ကမ်းရိုးတန်းအရှည် ၂၈၃၂ ကီလိုမီတာရှိတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ တနင်္သာရီ ကမ်းရိုးတန်းဒေသနဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွေမှာ ဒီရေတော ၅၀၂၉ စတုရန်းမိုင် ရှိပါတယ်။ ဒီရေတော များရဲ့ထူးခြားချက်များဟာ ကုန်းတွင်းပိုင်းနဲ့ ပင်လယ်ဆက်စပ်

လျက်ရှိတဲ့နေရာဒေသတွေမှာ ပေါက်ရောက်တဲ့အတွက် ကုန်းတွင်းပိုင်းဂေဟစနစ်နဲ့ အဏ္ဏဝါဂေဟ စနစ်နှစ်မျိုးစလုံး ပါဝင်ဖွဲ့ စည်းပြီး ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ပေါများကြွယ်ဝစွာပါဝင်တာကို တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအတွက် ကုန်းတွင်းပိုင်းဂေဟစနစ်များက ထင်း၊ မီးသွေး၊ သစ်တိုင်၊ မျော၊ ဓနိ စတဲ့ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများက ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိတဲ့အပြင် အဏ္ဏဝါဂေဟစနစ်များကလည်း ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်းနဲ့ အခွန်မာရေနေသတ္တဝါများကိုပါ ဒေသခံပြည်သူလူထုရဲ့စားဝတ်နေရေးနဲ့ စီးပွားရေး အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိပါတယ်။ ထို့အပြင် ငါး၊ ပုစွန် ပေါက်ဖွားရှင်သန် ကြီးထွားရန် နေရင်းဒေသဖြစ်ခြင်း၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များရရှိစေခြင်း၊ ဆိုးဆေးထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ ကမ်းရိုးတမ်းမြေပြိုတိုက်စားမှုမှ ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ ဆားငန်ရေမှာ အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင်တဲ့ ဇီဝမျိုးစုံ၊ မျိုးကွဲများရှင်သန်ရန် ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ စပါးခင်းများထဲသို့ဆားငန်ရေဝင်ခြင်းကို တားဆီး ကာကွယ်ပေးခြင်း စတဲ့အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း ရရှိနိုင်ပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ဒီရေတောသစ်ပင် များဟာ လူသားများအပါအဝင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအားလုံး ရေရှည်ရပ်တည် နိုင်ရေးအတွက် စားဝတ်နေရေး၊ ဆေးဝါးများ၊ လောင်စာများ၊ စွမ်းရည်များ၊ သောက်သုံးရေစတဲ့ အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်သလို ရာသီဥတုညီညွတ်မျှတစေခြင်းနဲ့ ကာဗွန် သိုလှောင်ခြင်းတို့အတွက်လည်း အထောက်အပံ့ပေးတာကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီရေတောများထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အနေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနအပါအဝင် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်း ဌာနများက ဒေသခံပြည်သူများနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမပုံမှန်အစည်းအဝေးမှာ ဒေးဒရဲမဲဆန္ဒနယ်က ဒေါက်တာဒေါ်ခင်ညိုက ဒေးဒရဲမြို့နယ် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ ဒီရေတောများဖွဲ့စည်းပေးရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အား တိုက်တွန်းကြောင်းအဆို တင်သွင်းခဲ့ရာမှာ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက ဒီရေတောစီမံချက်များ ရေးဆွဲပြီး စိုက်ခင်းများတည်ထောင်လျက်ရှိကြောင်း ၂၀၁၆–၂၀၁၇ မိုးရာသီမှာ ဒီရေတော ၁၂.၈ ဧက ကို စိုက်ပျိုးသွားရန်အတွက် ပြင်ဆင်ထားလျက်ရှိပါကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဒီအချိန်မှာ ဆွေးနွေးခဲ့မှုများအပေါ် ဒီရေတောများဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုအခြေအနေနဲ့ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် မည်ကဲ့သို့ စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံများကို ယခုအချိန် မှာ ပြန်လည်ရှင်းလင်းသင့်ပါတယ်။ ဒါမှသာ လွှတ်တော်များက အဆိုတင်သွင်းပြီး အစိုးရအပေါ် တိုက်တွန်းချက်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များမှအဆိုအပေါ် အကြံပြုချက်များတွေကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေနဲ့ မည်ကဲ့သို့အရေးတယူဆောင်ရွက်ပေးနေတယ်။ နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ လည်း မည်မျှအကျိုးရှိ တိုးတက်လာတယ် စတာတွေကို ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ အများပြည်သူများ သိရှိစေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် လွှတ်တော်မှာတင်သွင်းခဲ့တဲ့အဆိုများ၊ မေးခွန်းများအပေါ်မှာ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ အနေနဲ့ဖြေကြားချက်များအပေါ်မှာ မည်သို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်များကို ပြန်လည်ချပြရှင်းလင်းတဲ့ အစီအစဉ်များလည်း စီမံဆောင်ရွက်သင့်ပါကြောင်း အကြံပြုလိုပါတယ်။

ဒီရေတောများ ပျက်စီးပြုန်းတီးလာခြင်းအကြောင်းအရင်းများနဲ့ လူဦးရေတိုးပွားလာခြင်း၊ ထင်း၊ မီးသွေးအလွန်အကျွံထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ လူနေကျေးရွာများ တိုးချဲ့လာခြင်းနဲ့ လမ်းဖောက်လုပ် ခြင်း၊ ဆားထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အခြားစိုက်ပျိုးမြေ ငါးကန်၊ ပုစွန်ကန်၊ ဆားကွင်းအသုံးချမှုများသို့ ပြောင်းလဲခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ထိုသို့ပျက်စီးပြုန်းတီးမှုများကြောင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းများရဲ့အကျိုးဆက်များနှင့်အတူ အပူအအေးလွန်ကဲခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မုန်တိုင်းများကျရောက်ခြင်းတို့အပြင် စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်မှု၊ ရေရှားပါးမှုတို့နဲ့ အတူ ကျန်းမာရေးဆိုးကျိုးများကို တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုမိုခံစားလာရပါတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနရဲ့ မုတ်သုံ Forum မှာတင်ပြချက်အရ ဒီရေတောစိုက်ခင်းဧက ၃၈၈၆၀ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ ထိုသို့ပျက်စီးဆုံးရှုံးသော်လည်း ဒီရေတောများတည်ရှိတဲ့ မိန်းမလှကျွန်းဘေးမဲ့တောအတွင်းမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတဲ့ဝန်ထမ်းများအားလုံး အသက်ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရပါတယ်။

ထို့အတွက် ပြည်သူလူထုရဲ့လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့အမျိုးသား အကျိုး စီးပွားအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့မူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာ အထောက်အကူဖြစ်စေ ရန်ရည်ရွယ်ပြီး တပ်မတော်အနေနဲ့ဒီရေတောများပြန်လည်စိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းများကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိရာမှာ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ပြည်သူလူထုနဲ့ ပူးပေါင်းပြီးတော့ နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှာ ယနေ့အထိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ကမ်းရိုးတန်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်ရဲ့ အစီအစဉ် နဲ့ ဒီရေတောအပင်ပေါင်း ၈၅၀၀ ကျော်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာန ချုပ်ရဲ့အစီအစဉ်နဲ့ အပင်ပေါင်း ၉၂၀၀၀ ကျော်၊ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒေသမှာအနောက်ပိုင်းတိုင်းစစ် ဌာနချုပ်ရဲ့အစီအစဉ်နဲ့ အပင်ပေါင်း ၂၁၀၀၀ ကျော် စုစုပေါင်း ဒီရေတောအပင်ပေါင်း ၁၂၀၀၀၀ ကျော် စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်ခြေများပြားတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်တာနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်ရဲ့ရှည်လျားတဲ့ကမ်းရိုးတန်းဒေသများရဲ့ သဘာဝတံတိုင်းတစ်ရပ်သဖွယ် ဖန်တီးပေးထားတဲ့ဒီရေတောများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစီမံချက်များ စနစ်တကျ ချမှတ်ပြီး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန် အထူးလိုအပ်ပါတယ်။ ဒီရေတောများဟာ နိုင်ငံရဲ့လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကဏ္ဍာများမှာ အရေးပါပြီး သဘာဝသယံဧာတများ ဖြစ်တဲ့အပြင် နိုင်ငံတော်ရဲ့တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့အမျိုးသားအမွေအနှစ်များလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ် ပါ၍ ဒီရေတောများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်းပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဟာ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးနှင့် အမျိုးသားအမွေအနှစ်ထိန်းသိမ်းရေးများအပေါ်များစွာ အကျိုး သက်ရောက်တဲ့အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ စီမံချက်များချမှတ်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားသင့်ပါကြောင်း အကြံပြုဆွေးနွေးရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးစူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လှိုင်သာယာမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဝင်းမင်း ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဝင်းမင်း(လှိုင်သာယာမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ လို့ ဦးစွာပဏာမနှုတ်ခွန်းဆက်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ လွှတ်တော်ကြီးမှာ ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆိုကို ကျွန်တော် လှိုင်သာယာမဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝင်းမင်းမှ ထောက်ခံအကြံပြုဆွေးနွေး သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောများရဲ့အရေးပါပုံ၊ အသုံးဝင်ပုံတွေ၊ ခြိမ်းခြောက်ခံနေရတာတွေကို မူကြမ်း

ဒေသအလိုက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အသီးသီးက တင်ပြဆွေးနွေးနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မူရင်းအဆိုမှာပါတဲ့အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကို ကောက်နုတ်ထောက်ခံဆွေးနွေးလိုပါ တယ်။ အဓိကကတော့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှုအပိုင်းပါ။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point ဖြင့်တင်ပြခွင့်ပြုပါရန် ခွင့်တောင်းခံအပ်ပါတယ်။ လေးစား အပ်ပါသော ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အခုအချိန်ထိ ကြိုးဝိုင်းကြိုးပြင်ကာကွယ်တောအဖြစ် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတွင် ရှစ်ခု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ နှစ်ခု၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှာ ၁၁ ခု၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသ ကြီးမှာ သုံးခု စုစုပေါင်း တစ်နိုင်ငံလုံမှာဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ဧရိယာ ၆၂၈၁၇၂ ဧကကိုသာ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ထားနိုင်တဲ့အတွက် လက်ရှိမြန်မာ့ဒီရေတောဧရိယာရဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသာဖွဲ့စည်းထိန်းသိမ်း ထားနိုင်သေးတာဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိဒီရေတော ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအား အမြန်ဆုံးကြိုးဝိုင်းကြိုးပြင်ကာကွယ် တောများဖွဲ့စည်းပြီး ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ဖို့ အရေးတကြီးလိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ သစ်တောများနဲ့ သူတို့ကိုထိန်းသိမ်းရတဲ့ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းအင်အားဟာ မမျှမတဖြစ်နေတာတွေ့ရပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနက အလျဉ်းသင့်လို့တင်ပြတိုင်း ကျွန်တော်တို့ကြားသိနေရတာက သစ်တောဧက ၆၀၀၀ လောက်မှာမှ သစ်တောဝန်ထမ်း တစ်ဦးသာရှိနေတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ အဆိုမှာ ဆွေးနွေးသွားကြသလိုပဲ သစ်တောတွေကို နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတွေကသာထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်နေလို့မဖြစ်တော့ဘဲ ဒေသခံပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်က သိရှိနားလည်ကြ၊ ထိန်းသိမ်းကြ၊ သင့်လျော်တဲ့စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်နဲ့ ထုတ်ယူသုံးစွဲကြတာဟာ လက်တွေ့ ကျတဲ့အခြေအနေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေတောတွေဟာ သူတို့နဲ့ အတူယှဉ်တွဲနေတဲ့ ပင်လယ်မြက်တွေ၊ သန္တာကောင်တွေ၊ ကမ်းနီး ကမ်းဝေး ရေသတ္တဝါမျိုးစုံနဲ့ အပြန်အလှန်အကျိုးပြုနေတဲ့ အစာရေစာကွင်းဆက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီရေတောကိုထိန်းသိမ်းရင်း ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတတွေကိုပါ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြ ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ယခုနှစ်ပိုင်းတွေမှာ တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းကဒီရေတောတွေနဲ့ ဂေဟစနစ်တွေ၊ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းဒီရေတောတွေနဲ့ ကမ်းနီးကမ်းဝေးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတွေ၊ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်က ဒီရေတောတွေနဲ့ ရေချိုရေငန်စပ်ကြား ဂေဟစနစ်တွေကို သစ်တောဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်းဌာနတို့နဲ့အတူ WCS၊ FFI စတဲ့အဖွဲ့ အစည်းတွေပါ ပါဝင်ထိန်းသိမ်းကြ၊ ဒေသခံပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် လိုက်နာ ပါဝင်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်မသိသေးတဲ့အဖွဲ့ အစည်းတွေ လည်း အများကြီးကျန်အုံးမှာပါ။ ဒီထဲမှာ ဝွမြို့နယ်၊ ကျိန္တလီဒေသမှာတည်ထောင်ထားတဲ့ ကမ်းနီး ရေလုပ်ငန်းပူးပေါင်းစီမံခန့်ခွဲမှုဧရိယာဟာ နမူနာတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ စုစုပေါင်း စတုရန်းမိုင် ၂၈၀ လောက်ကို ငါးထိန်းသိမ်းရေးစုန်တွေ၊ ရာသီအလိုက်ငါးမဖမ်းရတဲ့စုန်တွေ၊ လိပ်ထိန်းသိမ်းရေးစုန်တွေ၊ ရာသီအလိုက်ငါးမဖမ်းရတဲ့စုန်တွေ၊ လိပ်ထိန်းသိမ်းရေးစုန် တွေ၊ သန္တာကျောက်တန်းဧရိယာတွေနဲ့ အဏ္ဏဝါထိန်းသိမ်းရေးဧရိယာတွေသတ်မှတ်ပြီး ဒေသခံတွေ ကိုယ်တိုင်စောင့်ရှောက်နေကြတာ ကြားသိရပါတယ်။ သစ်တောတွေနဲ့ ကမ်းရိုးတန်းဂေဟစနစ်တွေ ကို နောင်သားစဉ်မြေးဆက်အသုံးပြုနိုင်ဖို့၊ မှီခိုနေထိုင်စားသောက်နိုင်ဖို့ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်သိရှိ နားလည်ပြီး စီမံအုပ်ချုပ်တဲ့အကျင့်ဟာ အလေ့အကျင့်ကောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားရပါသောဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ဒီနေ့ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအတွက်ရော၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းဖို့ရာအတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ ကြိုးဝိုင်း၊ ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောတွေ၊ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေတွေ၊ ရေဝပ်ဒေသတွေကို ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်နားလည်သိရှိပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကြဖို့ ကျွန်တော်တို့တွေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲယူတဲ့အခါမှာ ဒီရေတောတွေနဲ့ ကမ်းရိုးတန်းဂေဟစနစ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုဟာ နမူနာကောင်းအဖြစ် စတင်ဖို့အခြေအနေ ကောင်းလို့မြင်ပါတယ်။ ယနေ့ ပြည်သူကိုဗဟိုပြုတဲ့ ဒီမိုကရေစီလူ့ဘောင်အတွက် နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ရေမြေတောတောင်တွေကို ဟိုတစ်ချိန်ခေတ်ကာလကလို ဘုရင်မင်းတရားများပိုင်၊ အစိုးရများပိုင်တဲ့ အတွက် သူတို့ထိန်းသိမ်းပေးလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့အမြင်အစား ပြည်သူအားလုံးက တို့တွေပိုင်တဲ့အတွက် တို့တွေရဲ့သားစဉ်မြေးဆက်အတွက် တို့တွေရဲ့သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ပေ့ါသက်သာစေမှု အတွက် တို့တွေကိုယ်တိုင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမယ်ဆိုတဲ့အသိပညာနဲ့စိတ်ဓာတ်ရှိလာကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ မြန်မာ့သစ်တောဦးစီးဌာနအောက်ရှိ အင်အားဖြည့်တင်းပြီး ဒီရေတောတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတ ဌာနစိတ်ကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ရေးဌာနအဖြစ် ဖွဲ့စည်းသင့်ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးအဆင့်လောက်ရှိတဲ့ ဌာနစိတ်လေးတစ်ခုသာဖြစ်တဲ့ အတွက် အင်အားချဲ့ထွင်ဖို့လိုပါပြီ။ အရင်ကလို စောင့်ရှောက်စီမံအုပ်ချုပ်တဲ့ဌာနတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ အသိပညာပေးမှုတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ဆောင်ဖို့ ဒေသခံတွေနဲ့ စုပေါင်း ပြည်သူတွေကို ထိန်းသိမ်းပြီး စနစ်တကျထုတ်ယူသုံးစွဲတဲ့စနစ်တွေ တည်ထောင်ပေးဖို့ ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်က စာသင်ကျောင်းတွေမှာလည်း မျိုးဆက်သစ်ကလေးငယ်များအတွက် ပိုမိုနားလည်သိရှိဖို့ သင်ခန်းစာ တွေ၊ ပညာပေးသရုပ်ပြမှုတွေ၊ ဆွေးနွေးပွဲတွေ ဆောင်ရွက်ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုအရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်နိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့အစိုးရခေတ်မှာစတင်ခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း(MRRP)နှင့် ယမန်နှစ်ကမှစတင်ခဲ့တဲ့ နေရင်းဒေသများပြန်လည် ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း(RNHP)တို့လိုပဲ ဒီရေတောစိုက်ပျိုးဖို့နဲ့ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက် စီမံ ကိန်းတွေချမှတ်ပြီး အမျိုးသားစီမံကိန်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲကာ လိုအပ်သောဘဏ္ဍာငွေများကို ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်တွင် တင်ပြတောင်းခံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အကူအညီနဲ့ချေးငွေများရယူခြင်း စသည့်နည်းလမ်းများနှင့် ဆောင်ရွက်ဖို့လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်ရဲ့ဆွေးနွေးချက်ကို ပြန်ပြီး အချုပ်ဆိုရရင် ဒီရေတောနှင့် ကမ်းရိုးတန်းစီမံအုပ်ချုပ်မှုဌာနသစ်ဖြစ်လာဖို့၊ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ပိုမိုသိရှိနားလည်လာဖို့၊ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်စီမံအုပ်ချုပ်တဲ့စနစ်ပြုစုပျိုးထောင်ဖို့၊ နိုင်ငံတကာ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ဒါတွေအမြန်အကောင်အထည်ဖော်ဖို့အတွက် စီမံ ကိန်းကြီးတစ်ရပ်အနေနဲ့ အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ဖို့လိုပါတယ်။ စတဲ့အချက်တွေကို အလေးအနက် ဖော်ပြရင်း ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့အဆို ကို လွှတ်တော်ကြီးက အတည်ပြုပေးနိုင်ရန်အတွက် လေးစားစွာဖြင့် ထောက်ခံအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ်ကတင်သွင်းသည့်အဆိုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုအဆင့်အဖွဲ့ အစည်းဝင်က ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၈ ဖြစ်ပါတယ်။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာရဲမြင့်ဆွေ (ဒုတိယဝန်ကြီး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် II ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ မင်္ဂလာပါဟု နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး၊ ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင်ရဲ့ အဆိုနှင့်စပ်လျဉ်းပြီးတော့ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့သဘောထားကို ကျွန်တော် ဒုတိယဝန်ကြီး ရဲမြင့်ဆွေက ရှင်းလင်းဆွေးနွေးတင်ပြမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အသုံးပြုခွင့် Point Power ပြုပါရန်တင်ပြအပ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီး တိုက်တွန်းထားတဲ့အဆိုနှင့် စပ်လျဉ်း ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီရေတောအပါအဝင် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း သယံဧာတတွေ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံအဆင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတ လုပ်ကိုင်မှုဗဟိုကော်မတီကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ အမိန့် ကြော်ငြာစာဖြင့် ဒုတိယသမ္မတ(၁)က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးဆောင်ဖွဲ့ စည်းခဲ့ပြီးတော့မှ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သဘာဝဒီရေတောများကို စနစ်တကျပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

အဏ္ဏဝါသဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအား ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာနှစ်ခု၊ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးမှာနှစ်ခု စုစုပေါင်းလေးခု ဧရိယာပေါင်း ၉၆၆၈၂.၃၃ ဧက ဒီရေတောကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင် ကာကွယ်တောတွေကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှရစ်ခု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာနှစ်ခု၊ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးမှာ ၁၂ ခု၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာငါးခု စုစုပေါင်း ၂၇ ခု ဧရိယာပေါင်း ၅၉၁၇၇၃.၄ ဧက

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဖွဲ့စည်းထားရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ မွန်ပြည်နယ်တို့မှာလည်း ဒီရေတော ကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော စုစုပေါင်း ၃၂ ခု ဧရိယာ ၂၄၀၀၀၀ ကျော်ဧကကို ဆက်လက်ဖွဲ့ စည်းသွားမှာဖြစ်ပြီးတော့မှ ကြေးတိုင်လုပ်ငန်းများလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောများ ပြန်လည်တည်ထောင်ရေးစီမံကိန်းကာလ အတွင်းမှာလည်း ဒီရေတောစိုက်ခင်းဧရိယာ ၂၉၆၉၀ ဧကကို တည်ထောင်စိုက်ပျိုးသွားမှာဖြစ်ပြီး တော့မှ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၃–၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၈–၂၀၁၉ ခုနှစ်အထိ ဒီရေတောစိုက်ခင်း ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများနဲ့ လည်း ဧကစိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။ JICA ရဲ့အကူအညီနဲ့လည်း ဘိုကလေးမြို့နယ်မှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးတော့မှ ဒီရေတောစိုက်ခင်း ၂၈၅၂ ဧကကို တည်ထောင် စိုက်ပျိုးခဲ့ပါတယ်။ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံအစိုးရရဲ့အကူအညီနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ် ရမ်းဗြဲမြို့နယ်၊ မြေပုံမြို့နယ်၊ ကာကွယ်တော တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ကျွန်းစုမြို့နယ်တို့မှာ ဒီရေတောကြိုးဝိုင်း/ကြိုးပြင် အနည်းဆုံး ဧက ၂၀၀၀၀ ဖွဲ့ စည်းတည်ထောင်ခြင်း၊ ဒီရေတောဧရိယာများတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအသုံးပြုသူများအဖွဲ့ပေါင်း ၃၀ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဒီရေတောစိုက်ခင်းဧက ၁၁၀၀ တည်ထောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာပေါင်း ၃၁ ရွာအတွက် ရာသီဥတုဒဏ်ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်တဲ့အစီအမံတွေ ရေးဆွဲပေးခြင်းစသည်တို့ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကစတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးတော့မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ Queensland University ရဲ့ နည်းပညာအကူအညီနဲ့ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး ဖျာပုံမြို့နယ်နှင့် ဘိုကလေးမြို့နယ်တို့မှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်နေတဲ့ ဒီရေတောများစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုအတွက် ဘက်ပေါင်းစုံဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ အသေးစား စီမံချက်တွေရေးဆွဲဖော်ထုတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းဧရိယာများမှာ စံပြအကွက်ငယ်များပါဝင်တဲ့ ဒေသခံများ ပူးပေါင်းပါဝင်တဲ့ ဒီရေတောစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာသရုပ်ပြကွက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှီးနှောဖလှယ်ခြင်း၊ ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ဒေသခံပြည်သူများ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတွေမှာ အထောက်အကူပြုစေခြင်းတို့ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကနေ ၂၀၂၀ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မကျီးဧရိယာမှာလည်း သိပ္ပံနည်းကျသုတေသနဆောင်ရွက်ဖို့နဲ့ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအား ထိန်းညှိနိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီးတော့ သစ်တောဦးစီးဌာနနဲ့ WIF တို့ပူးပေါင်းပြီးတော့ ဒီရေတောအပါအဝင် ကမ်းရိုးတန်းသယံဧာတ ထိန်းသိမ်းရေး ဧရိယာ ၁၆၀၀ ဧက တည်ထောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးမှာ ဧက ၃၀၀၀ ခန့်ရှိတဲ့ ဒီရေတောထိန်းသိမ်းရေးစီမံကိန်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာလည်း ဧက ၃၀၀၀ ခန့်ရှိသည့် ဒီရေတော ထိန်းသိမ်းခြင်းနဲ့ RED+ စီမံကိန်းတွေကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစတင်ပြီးတော့ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အထိ ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ နိုင်ငံ့ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း သယံဧာတစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုဗဟိုကော်မတီရဲ့ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် သစ်တောဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်မှာ ဒီရေတောတွေ စနစ်တကျထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းနဲ့ ဒီရေတောစိုက်ခင်းတွေတည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို စီမံကိန်းများရေးဆွဲပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီးရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့ အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း စသည်တို့ကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးနှင့် ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့က ဒီရေတောတွေကို ပိုမို၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်နေပါသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့လည်း ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးတင်ပြတဲ့အဆိုကို အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန်အတွက် ပြန်လည်ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးတင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အဆိုရှင်ရဲ့သဘောထားပြောပါ။

ဦးအေးနိုင်[ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်းမဲဆန္ဒနယ်)]။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအားလုံးကို မူကြမ်း မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာပထမနှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ကျွန်တော့်ရဲ့အဆိုကို ဆွေးနွေးသွားကြ ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများအားလုံးနှင့် အဆိုနှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်း တင်ပြပေးသွားပါသော၊ ထောက်ခံပေးသွားပါသော သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီးကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ပြောကြားအပ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိုင်ငံတော်နှင့်နိုင်ငံသားများအကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်း စေကြောင်းရှေးရှုလျက် ကျွန်တော့်၏အဆိုအား ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကြီးမှ အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန် လေးစားစွာဖြင့်တင်ပြအပ်ပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဦးအေးနိုင်၊ ဒဂုံမြို့သစ် (တောင်ပိုင်း) မဲဆန္ဒနယ်က တင်သွင်းသွားတဲ့အဆိုကို ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦးက ဆွေးနွေးပြီး သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနက အဆိုအား အတည်ပြုသင့်ကြောင်း ရှင်းလင်းခဲ့ ပါတယ်။ အဆိုရှင်ကလည်း အတည်ပြုပေးရန် ရှင်းလင်းပြောကြားသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအဆို နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အတည်ပြုရန်လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သဘောမတူတဲ့သူရှိပါသလားခင်ဗျား။ သဘောမတူသူမရှိတဲ့အတွက် ဦးအေးနိုင် တင်သွင်းသွားတဲ့အဆိုကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုကြောင်းကြေညာပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။သယံဧာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာနိုင်ပါပြီ။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ ကို သဘောတူလက်ခံရန်အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၉ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒုတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး စတုတ္ထနေ့တွင်တင်သွင်းသွားခဲ့တဲ့ တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေး လိုကြောင်း ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက အမည်စာရင်းတင်သွင်းထားပါတယ်။

။ ပထမဦးစွာ ကသာမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြင့်ကြည်ကို ဆွေးနွေးဖို့ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌ။ ဦးမြင့်ကြည်(ကသာမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး နှင့် အားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ကသာမဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီက ဖြစ်ပြီးတော့မှ တင်သွင်းတဲ့ အစီရင်ခံစာရဲ့ပါရှိတဲ့ အပိုဒ် ၁၀ အပိုဒ်ခွဲ(ခ) တရားစွဲအဖွဲ့အစည်းများမှ ဥပဒေအရာရှိ အချို့နှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့၏အမှုကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ မမှန်မကန်ဆောင်ရွက် ကြောင်းတင်ပြလာခြင်း အများအပြားကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်ဆိုတဲ့ တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက် အဲဒီဥစ္စာ ကိုအခြေပြုပြီးတော့ ဆွေးနွေးပေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုဆွေးနွေးတဲ့ နေရာမှာ မမှန်မကန်လုပ်တာတွေလည်း ရှိကောင်းရှိနိုင်သလို သေချာတာတစ်ခုကတော့ ဌာန တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ချိတ်ဆက်ပြီးလုပ်တာကိုင်တာတွေက အင်မတန်နှေးကွေးလေးလံနေတာကိုလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကသာမြို့နယ်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က သံကွန်ရေယာဉ်တစ်စီး တရားမဝင်သစ်တွေနဲ့ ဖမ်းမိတာရှိပါတယ်။ အဲဒီတော့ အားလုံး ရှင်းလင်းသွားအောင် ကျွန်တော့်ကို Power Point သုံးခွင့်ပြုပါခင်ဗျား။

ဒါ ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကဖမ်းလိုက်တဲ့ သံကွန်ရေယာဉ်ပါ။ မြတ်မိဘလို့ အမည်တွင်ပါတယ်။ မြတ်မိဘ ပါပဲ။ အဲဒီတော့ ဖမ်းမိတဲ့ကိစ္စမှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ရက် ၂၀ အတွင်းတရားစွဲတင်ပါတယ်။ တရားစွဲတင်နေစဉ်ကာလအတွင်း ဒီသက်သေခံပစ္စည်းကို အမှုရင်ဆိုင်နေတဲ့ရက်အတွင်းမှာ ကသာမြို့နယ် ပုဂ္ဂလိကရေယာဉ်များစနစ်တကျပြေးဆွဲနိုင်ရေး အတွက် ဖွဲ့ထားတဲ့ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌကို သက်ဆိုင်ရာကနေပြီးတော့မှ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့၊ ခံဝန်ကတိနဲ့ တကွ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးဥပဒေ ၅၁၆ အရအပ်နှံထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီဥစ္စာက ဒီအမှုက မူကြမ်း ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ ၂၃ ရက်နေ့မှာ သစ်တောဥပဒေ ၄၃ ပုဒ်မခွဲ(က)နဲ့ အမိန့်ချပါတယ်။ အမိန့် ချတော့ သက်ဆိုင်ရာကာယကံရှင်တွေကို အလုပ်ကြမ်းနဲ့ထောင်ကိုးလ၊ ရေယာဉ်ကို ဘဏ္ဍာသိမ်း ဆိုပြီးတော့မှ ကျွန်တော်တို့က ဒီကိစ္စပြီးသွားပြီထင်ပေမဲ့ သို့သော် ဒီရေယာဉ်ဟာ ထူးဆန်းစွာ ပျောက်ဆုံးသွားပါတယ်။ အဲဒီပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ရေယာဉ်က ဘယ်မှာတွေ့သလဲဆိုတော့ စစ်ကိုင်း တိုင်းဒေသကြီး၊ ကသာမြို့နယ်ထဲမှာဖမ်းထားတဲ့ သံကွန်ရေယာဉ်ဟာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ စဉ့်ကူးမြို့နယ်မှာသွားပြီးတော့မှ နောက်တစ်ခါသစ်တွေနဲ့ပဲ တိုင်းခြားမြေခြားမှာ သွားပြီးတော့မှ ထပ်ပြီးတော့မှ ဖမ်းမိပါတယ်။ ဖမ်းမိတော့ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့မှ နည်းနည်းလေးပြဿနာ တွေဖြစ်ပြီးတော့မှ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်မှာလည်း မေးခွန်းတွေဘာတွေတက်တဲ့အထိ ဖြစ်ပြီးတော့မှ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်တရားသူကြီးချုပ် ဦးမျိုးမော်ကလည်း ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လာပြီးတော့ဖြေကြားတယ်။ ဘယ်နေ့ဘယ်နေ့က စီရင်ချက်ချထားပြီးပါပြီ။ ဘာညာ စသည်ဖြင့်ပေါ့နော်။ ဒီလိုဖြေကြားပေးပေမဲ့ အခုထက်ထိ ဒီသံကွန်ရေယာဉ်ဟာ ဘဏ္ဍာသိမ်းအဖြစ် တိတိကျကျဆောင်ရွက်မှသာလျှင် တိုင်းပြည်အတွက် ဝင်သင့်၊ ဝင်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စဖြစ် တဲ့ငွေဝင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခုဒီဥစ္စာကပျောက်ပြီးတော့မှ ကျွန်တော့်ဆီကို အကြောင်းကြားလိုက်တဲ့အခါကျတော့ စဉ့်ကူးမြို့နယ်ထဲမှာစုံစမ်းတော့ ကျွန်တော်မှတ်မှတ်ရရ အခုပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ကနေပြီးတော့ စဉ့်ကူးရဲစခန်းကိုဖုန်းဆက်ပါတယ်။ စဉ့်ကူးရဲစခန်းကို ဖုန်းဆက်တော့ ဒီကိစ္စက ဥပဒေရုံးကိုအကြံပေးတောင်းထားပါတယ်တဲ့။ ဥပဒေရုံးကိုအကြံပေး တောင်းထားတယ်ဆို တော့ ကျွန်တော်က အဲဒါနဲ့ ဥပဒေရုံးကိုထပ်ဆက်တယ်။ မြို့နယ်ဥပဒေရုံးကို ထပ်ဆက်တော့ တာဝန်ခံတစ်ယောက်နှင့်တွေ့ပြီးတော့မှ ရဲကတင်လာတာတော့မှန်တယ်၊ အကြံတောင်းတာတော့ မှန်တယ်။ သို့သော်အချက်အလက်မပြည့်စုံတဲ့အတွက် ဘယ်လိုဘယ်လို အချက်အလက်တွေလိုအပ် တယ်ဆိုတော့ လိုအပ်တဲ့အချက်အလက်တွေကို စာနဲ့ရဲစခန်းကိုပြန်ပြီးတော့မှ ညွှန်ကြားထားပါ တယ်ဆိုပြီးတော့မှ အဲဒီလိုဖြစ်နေပါတယ်။ ဖြစ်တော့ နောက်ဆုံးကျွန်တော်စကားပြောခဲ့တာက ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်ဆိုတော့ တော်တော်လေး ကြာသွားပြီ။ သုံးနှစ်ကျော်လောက်ကြာ

သွားပါပြီ။ အခုထက်ထိ ဒီဥစ္စာကတိုင်းပြည်အတွက် ရသင့်ရထိုက်တဲ့ငွေမရသေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ကျွန်တော်အခုနက အစီရင်ခံစာမှာပါတဲ့ကိစ္စကို နှေးကွေးလေးလံနေတာကတော့ ဒါတကယ့် လက်တွေ့ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီဟာအကြောင်းပြုပြီးတော့ နောက်ထပ်ကျွန်တော်သိရတာက ဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ အမှုအတွင်းမှာ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ တရားမဲ့၊ နည်းလမ်းတကျမသုံးဘဲ ပျောက်ဆုံး နေတဲ့ရေယာဉ်တွေလည်း နောက်ထပ်ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်ဆိုလိုတာက ဒီ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာ ကော်မတီကတင်သွင်းတဲ့အစီရင်ခံစာဟာ တကယ်တမ်းကျတော့ အင်မတန်ကို သင့်မြတ်ပါတယ်။ ထောက်လည်းထောက်ခံပါတယ်။ အဲဒီတော့ နောင်ကိုလည်း ဒါဆို သုံးနှစ်ကျော်လောက်ရှိသွားပါပြီ။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးတွေမဖြစ်ရအောင်လို့ သက်ဆိုင်ရာကနေပြီးတော့မှ တာဝန်ရှိတဲ့သူတွေ တက်တက်ကြွကြွ၊ နိုးနိုးကြားကြားနဲ့ဆောင်ရွက် ပေးကြရင် ပိုပြီးတော့သင့်ပါတယ်လို့ပြောကြားရင်းနဲ့ ကျွန်တော် နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သံဖြူဧရပ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဉာဏ်ဟိန်း ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဦးဉာဏ်ဟိန်း(သံဖြူဇရပ်မဲဆန္ဒနယ်)။ လေးစားအပ်ပါသော II ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အစည်းအဝေးခမ်းမအတွင်းမှာရှိကြတဲ့ ဂုဏ်သရေရှိပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံး မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ သံဖြူဧရပ်မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၂၀၁၈–၂၀၁၉ ခုနှစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေ ရေးရာကော်မတီရဲ့အစီရင်ခံစာအပေါ်မှာ အကြံပြုထောက်ခံဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကော်မတီ ၏တာဝန်များခေါင်းစဉ်(၃)(က)တွင် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများမှန်ကန်မှု၊ တရား မျှတမှုရှိရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရန်ဖော်ပြထားပါတယ်။ တရားစီရင်ရေးမှန်ကန်မျှတမှုသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ဥပဒေရုံးနှင့်မြန်မာနိုင်ငံရဲလုပ်ငန်းကောင်းမွန်ဖို့ အထူး အခြေခံကျပြီးတော့ အရေးပါကြောင်းတွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ရဲလုပ်ငန်းများသည် တော်သည့်နေရာမှာရပ်မကူဘဲ အထောက်အထားခိုင်ခိုင်မာမာဖြင့် တရားခံဖော်ထုတ်ဖမ်းဆီး နိုင်တာတွေတွေ့ရသလို ညံ့ဖျင်းတဲ့နေရာမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၄ ပထမ သတင်းပေးတိုင်ချက်ကိုတောင်မှ ရဲအရေးပိုင်မှုဖြစ်ပါလျက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီအမှုဖွင့်မပေး

နိုင်တာတွေကိုတွေ့ရှိနေရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုဘာကြောင့်ဖြစ်နေရသလဲဆိုတဲ့အကြောင်းအရင်းကို ကျွန်တော်တို့စူးစမ်းရှာဖွေပြုပြင်နိုင်မှသာလျှင် ကော်မတီ၏ရည်မှန်းချက်ပေါက်မြောက်မှာမို့လို့ ကျွန်တော်အကြံပြုဆွေးနွေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကော်မတီတာဝန်များ အပိုဒ်(၃)(ခ)မှာ တရားစီရင်ရေးမှ နိုင်ငံသားတိုင်း ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ရပိုင်ခွင့်ရဖို့၊ (ဂ)မှာ အခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ တန်းတူညီမျှမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှုအခွင့်အရေးတွေကို နိုင်ငံသားတိုင်းရဖို့၊ (ဃ)မှာတော့ နိုင်ငံဝန်ထမ်းများ၏ အခွင့်အရေးများမှန်ကန်စွာရဖို့ ကော်မတီမှစိစစ်ကူညီရမယ်လို့ ဖော်ပြထားတာတွေ့ရှိရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲများဟာလည်း နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများဖြစ်ပါလျက်နဲ့ သူတို့ထိုအခွင့်အရေးများရ/မရ စမ်းစစ် သူတို့ဟာအများပြည်သူရေ့မှောက်မှာလည်း အစစ်ဆေးမခံရ၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ်ဖြင့်လည်း ရဲခုံရုံးများဖြင့်တရားစီရင်ခံရခြင်း၊ အထက်အရာရှိများ၏ အမိန့်အောက်တွင် ခုခံချေပခွင့်မရဘဲ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရခြင်းရှိနေတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်တောင်မရနေသူတွေက သူများတွေရအောင် ဘယ်လိုလုပ်ပေးနိုင်ပါ့မလဲလို့မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းမှာ အာဏာသိမ်းအုပ်ချုပ်ရေးကာလအတွင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သော ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကြောင့်ဆိုတာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီဥပဒေသည် ထိုကာလအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အလွန်ဆီလျော်သော်ငြားလည်းပဲ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် မဆီလျော်တော့ဘူးဆိုတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေး၏သဘာဝအရ ရဲလုပ်ငန်းဆိုတာ ဥပဒေပေါ်တွင် မည်သူမျှ ရှိ၍မရပါ။ အလွန်လေးစားမြတ်နိုးစရာအုပ်ချုပ်ရေးဖြစ်ပါတယ်။ နမူနာတစ်ခုထုတ်ပြပါမယ်။ ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီခေတ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက ရဲမင်းကြီးဦးဘအေးကို သတင်းထောက် မာစတာကင်းဘဲ ကိုဖမ်းခိုင်းပါတယ်။ ဦးဘအေးက ဖမ်းရန်ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက်များ ဖော်ပြဖို့ ဝန်ကြီးချုပ်ကို တင်ပြပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်က ငါဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင်က အမိန့်ပေးနေတာ မခိုင်လုံဘူးလားလို့ ပြောပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဦးဘအေးက လူတစ်ယောက်ကိုဖမ်းဖို့ရာမှာ ရဲဆိုတာ ဥပဒေနဲ့အညီ ဖမ်းလို့ရပါတယ်။ ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက်ပေးမှသာလျှင် အမိန့်နဲ့ ဖမ်းခိုင်းလို့ မရပါဘူးလို့ ငြင်းဆိုခဲ့တာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဦးခင်ဇော်၊ တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေရေးတဲ့ မှုခင်းဂျာနယ်အတွဲ(၁၈) အမှတ်(၅) ၁၁–၁၂–၂၀၁၃ ရက်နေ့ထုတ် ဥပဒေကိုလေးစားလိုက်နာကြတဲ့ရဲမင်းကြီးများဆောင်းပါးကို ကိုးကားပါတယ်။ ဒီအချက်က ရဲလုပ်ငန်းရဲ့သဘာဝကို မီးမောင်းထိုးပြနေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့ စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၁ မှာ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်သည့် တပ်မတော်သားများ၏သဘာဝသည် ထူးခြားမှုရှိသည့်အလျောက် တပ်မတော်ဆိုင်ရာ ဥပဒေတွေများနှင့်အညီ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်းပဲ ပုဒ်မ ၂၉၂ မှာ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း ဖြစ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲအတွက် လုပ်ငန်းသဘာဝထူးခြားလို့ သီးခြားဥပဒေနဲ့ တာဝန်ထမ်းစေရမယ်လို့ ဖော်ပြထားတာမို့လို့ တပ်နဲ့ရဲကလည်းပဲ လုပ်ငန်းသဘာဝထူးခြားသော်ငြားလည်း တူညီမှုမရှိတာကို ထင်ရှားပါတယ်။ ရဲစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေက အထက်အကြီးအကဲရဲ့အမိန့်ကို ဥပဒေနဲ့ ညီ/မညီကိုအပထား လွန်ဆန်တာနဲ့အရေးယူခံရမှာဖြစ်ပါတယ်။ လူအများရှေ့မှောက်မှာ စီရင်ခံ ရသည့်အခွင့်အရေးလည်းမရ၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ်များနှင့်ထုချေခွင့်လည်းမရတာကို ကျွန်တော်တို့ ပြင်ဆင် ပေးရတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ရဲလုပ်ငန်းဆိုတာ အမိန့်ဖြင့်အကောင်အထည်ဖော်မရပါဘူး။ ဥပဒေဖြင့် သာလျှင် အကောင်အထည်ဖော်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ပြည်သူလူထုအားကိုးထိုက်သော ရဲလုပ်ငန်းပေါ်စေချင်လို့ ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးကိုယ်တိုင်က လိုအပ်သောရဲအင်အားဖြည့်တင်းဖို့ ကြယ်ပြမေးခွန်းမေးခဲ့တာတွေ့ရှိရ ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဋ္ဌာနက ရဲလုပ်ငန်းသင်တန်းခေါင်းစဉ်များစွာပေးနေကြောင်း ပြောပြ ခဲ့သော်လည်းပဲ တိုးတက်မလာတာဟာ ကျွန်တော်တင်ပြသလို အကြောင်းအရင်းကိုမတင်နိုင်၍ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကော်မတီ၏တာဝန်များအပိုင်းအမှတ်စဉ်(၃)(င)မှာဖော်ပြသလို သက်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အသီးသီးရှိ ဌာနအဖွဲ့ အစည်းများက ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် ဥပဒေများကိုလေ့လာ၍ ပယ်ဖျက်ပြင်ဆင်အသစ်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်သောလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အသုံးချလျက် ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် လက်ကျန်သက်တမ်းတစ်နှစ်အတွင်းတွင် မလိုအပ်သောစနစ်နှင့် အံမဝင်သော ရဲစည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကို တာဝန်သိသူများနှင့်ပယ်ဖျက် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တို့ကို ပေါင်းစပ်ပြုပြင်ထားပါတယ်ဆိုတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲဥပဒေတော်ကြီးကို ၎င်းအိပ်ပျော်နေသော နေရာက နိုးထစေ၍ ပြည်သူလူထုအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ အမြန်ဖော်ထုတ်ပေးကြပါရန် တရား စီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီသို့ လေးစားစွာတိုက်တွန်းအကြံပြုလျက် ကျွန်တော့်ရဲ့ဆွေးနွေး ခြင်းကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ အားလုံး ကိုယ်စိတ်ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြတ်လေးဦး ဆွေးနွေးဖို့ဖိတ်ပါတယ်။

ဦးမြတ်လေးဦး(ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးပဲ မင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော် ကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြတ်လေးဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာ ကော်မတီရဲ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအစီရင်ခံစာအပေါ်မှာ အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျော်မတီရဲ့ ပထမဆုံးတာဝန်ဖြစ်တဲ့ ဥပဒေဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ မှန်ကန်မှု၊ တရာမျှတမှုရှိစေခြင်း ကူညီဆောင်ရွက်မည်။ ဥပဒေနှင့်အညီ တရားစီရင်ရေးရုံးအဆင့်ဆင့်တွင် သက်ဆိုင်သူများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ရရှိနိုင်ရေးကူညီဆောင်ရွက်ပေးမည်အစရှိတဲ့ တာဝန်ခုနစ်ခု ဖော်ပြထားတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒါကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကော်မတီရဲ့တာဝန် ဘယ်လောက်ထိကြီးမားတယ်၊ ဘယ်လောက်ထိခက်ခဲတယ်။ ဘယ်လောက်ထိစိန်ခေါ်မှုတွေရှိတယ် ဆိုတာကို တွက်ဆနိုင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့လွှတ်တော်ကြီးထဲမှာလည်းပဲ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ပတ်သက်လို့၊ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့်ပတ်သက်လို့ အဆိုတွေဆွေးနွေးတာတွေ၊ မေးခွန်းတွေ မေးတာတွေ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရကို တိုက်တွန်းထားတာတွေရှိခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ယခု အချိန်ထိ တရားစီရင်ရေးနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ ကဏ္ဍအားလုံးဟာ ယိုင်နဲ့နေဆဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ တချို့ကိစ္စတွေမှာဆိုရင် သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းအတွေ၊ ဌာနဆိုင်ရာတွေနှင့် တရားစွဲအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ပါ ပါဝင်ပတ်သက်မှုတွေရှိနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ အဲဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေကို တိတိကျကျ သက်သေဖော်ထုတ်ဖို့တာကလည်း ပြောသလောက်မလွယ်လှ ပါဘူးခင်ဗျား။ မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စမျိုးတွေ၊ လောင်းကစားမှုမျိုးတွေ၊ သယံဧာတတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်း မျိုးတွေ၊ သစ်ခိုးမှုတွေမှာဆိုရင် အများဆုံးပါဝင်ပတ်သက်နေတာကို ကျွန်တော်တို့ ကြားနေသိနေ ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် တရားရုံးတော်ကို ရောက်ရှိပြီး မြေယာမှုခင်းတွေမှာဆိုရင်လည်း မှာကို ဥပဒေကိုလက်တစ်လုံးကြားလုပ်ပြီး ဆောင်ရွက်နေကြတာကို တွေ့ရှိနေရဆဲဖြစ်ပါတယ်။ တချို့တရားစွဲအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ လည်းပဲ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပုံရပ်မကျဆင်းရအောင် ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းရဲ့ မိမိရဲ့တာဝန်ဝတ္တရားနှင့် ပြည်သူအပေါ်မှာ မှန်ကန်တဲ့စိတ်နေသဘောထား ရှေ့ထားပြီး ဥပဒေရဲ့အထက်မှာမည်သူမျှ မရှိစေရဆိုတဲ့ စကားနှင့်အညီ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားအားလုံး တရားဥပဒေရဲ့အောက်မှာအညီအမျှ အခွင့်အရေးရရှိဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမှာပဲ အခုအချို့ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကိစ္စတွေမှာကျတော့ တချို့ကျတော့ ခါးတောင်းကျိုက်တဲ့ပုံစံမျိုးတွေ၊ တချို့ကျတော့ မျက်နှာမွဲခဲနှင့်ဖိတယ်ဆိုတဲ့ပုံစံတွေ၊ တချို့ကျပြန်တော့ ယောင်းမခါးကြားထိုးပြီး လိုက်ရှာနေတဲ့ပုံစံမျိုးတွေ အဲဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေမှာ သတင်းမီဒီယာတွေထဲမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမြဲတမ်းတွေ့နေရ ဒီလိုကိစ္စတွေမှာ တာပဲ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်ရတာတောင် ထိရောက်မှု မရှိသေးဘူးဆိုတော့ ကော်မတီ အနေနဲ့ စောင့်ကြည့်ထိန်းညှိရတဲ့အခါမှာလည်း အခက်အခဲတွေ အများကြီးရှိမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုဆိုရင် လူကုန်ကူးမှု၊ သက်ငယ်မုဒိမ်းမှု၊ မတရားအဓမ္မစေခိုင်းမှု တွေဟာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ထင်နေရပါတယ်။ ပိုများလာလေသလားလို့တောင် ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေ ကိုလည်းပဲ လျှော့ချနိုင်ဖို့အတွက် ကော်မတီအနေနဲ့ အစိုးရဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေကို နည်းလမ်းတွေ၊ အကြံပြုချက်တွေပေးဖို့လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

ကော်မတီရဲ့ဆောင်ရွက်ချက်တွေမှာ တိုင်စာတွေကိုဖတ်မယ်။ အကြံပြုချက်တွေကို ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးတို့က စိစစ်ပြီးဆောင်ရွက်ရန်ရှိသည်များကို ဆက်လက်ဆောင် ရွက်ပါသည်လို့ တင်ပြထားချက်ကတော့ ယေဘုယျဆန်လွန်းတယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မြင်မိ ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုတင်ပြလိုတာကတော့ တွေ့ရှိချက်သုံးချက်ကိုးချက်မှာ အကြံပြုချက်တွေ ပါရှိတာကိုတွေ့ရလို့ ဒီအစီရင်ခံစာကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ထောက်ခံမိပါတယ်။ အဲဒီမှာပဲ အချက်(င)မှာဖော်ပြထားတဲ့ တရားရုံးတွေမှာ အမှုများကိုစိစစ်တဲ့နေရာမှာ အချိန်လျှော့ချနိုင်ဖို့ အတွက် ပြည်သူတရားစီရင်ရေးမဟာဗျူဟာစီမံကိန်းအရ တရားမမှုတွေကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ဖို့ သုံးသပ်တာတွေ၊ အကြံပြုတာတွေ။ (စ)မှာဖော်ပြထားတဲ့ မတရားမှုတွေကို စစ်ဆေးတဲ့နေရာမှာ အချိန်ကြန့်ကြာမှုမရှိစေရန်နှင့် မှန်မှန်ကန်ကန်၊ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ဖြစ်စေဖို့ နည်းလမ်းရှာသင့်တယ်လို့ အကြံဉာဏ်ပြုထားတာကလည်း အင်မတန်မှသင့်မြတ်တဲ့အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အချက်(ဈ)မှာပါတဲ့ ပြည်သူလူထုတွေကို ဥပဒေဆိုင်ရာအသိပညာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ပိုမိုအထောက်အကူပြုစေနိုင်မယ့်အချက်ပဲ ပေးခြင်း၊ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကလည်း အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တချို့မြို့နယ်တွေမှာဆိုရင် အထောက်အကူပေးရေးအဖွဲ့တွေ၊ တရားဥပဒေဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ဒါတွေကနေပြီးတော့မှ ပြည်သူလူထုတွေနဲ့ တွေ့ဆုံပွဲတွေလုပ်ပြီး တရားဥပဒေဆိုင်ရာ၊ ဆိုင်ရာ၊ ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်းကအစ အသိပညာပေးမှုတွေ လုပ်နေတာကို တွေ့ရပါ တယ်။ တချို့မြို့နယ်တွေကျပြန်တော့လည်း မိမိမြို့နယ်မှာ ဥပဒေအထောက်အကူပေးရေးအဖွဲ့ ရှိတယ်ဆိုတာတောင် မသိကြတဲ့အဖြစ်တွေနဲ့လည်း တွေ့နေရတာဖြစ်ပါတယ်။ တချို့အဖွဲ့အစည်း တွေကျပြန်တော့ တစ်ဖက်ကရှင်းပြသလို တစ်ဖက်ကလည်း ရစ်ပြနေတာလည်း တွေ့နေရပါတယ်။ ရေမှုတ်တစ်ဖက်ပုံစံမျိုးတွေ တွေ့နေရဆဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ မီးစတစ်ဖက်၊ ခြုံငုံသုံးသပ်ရရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ အလှမ်းကွာဝေးနေတယ်လို့ ထင်မြင် မိပါကြောင်းနှင့် ကော်မတီအနေနဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်တွေကို အသုံးချပြီး ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းရန်ရှိက ရှင်းလင်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးလှသန်း(အတွင်းရေးမှူး၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ)။ ။ လေးစားအပ် ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ စိတ်၏ချမ်းသာ မူကြမ်း ခြင်း၊ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်းနဲ့ ဂါရဝပြုနှုတ်ဆက် လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌကိုယ်စား၊ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ကဝမြို့နယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာနှင့် ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေး အကြံပြုပေးသွားတဲ့ ကသာမြို့နယ်မှဦးမြင့်ကြည်၊ သံဖြူစရပ်မှ ဦးဉာဏ်ဟိန်း၊ ထီးလင်းမြို့နယ်မှ ဦးမြတ်လေးဦးတို့အား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက် ပါကြောင်း ပဏာမပြောကြားလိုပါတယ်။ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများရဲ့တိုက်တွန်းချက်၊ ဆောင်ယူချက်၊ ဆွေးနွေးချက်များကို ကျွန်တော်တို့ ကော်မတီအနေနဲ့ အလေးထားဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကော်မတီအနေနဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကော်မတီရဲ့ တာဝန်နဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ အမြန်ဆုံးနဲ့အကောင်းဆုံး ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြသိပါတယ်။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ ကိုသဘောတူလက်ခံရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၁၀ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ယခုအစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော်က သဘောတူလက်ခံရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် အတည်ပြုချက်ရယူခြင်းများဆောင်ရွက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုတင်သွင်းရန် တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

ဦးထွန်းထွန်းဝင်း(အဖွဲ့ဝင်၊ တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ)။ ။ လေးစား ရပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တက်ရောက်လာသောဧည့်သည်တော်များအားလုံး မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့် စုံပါစေကြောင်း ဦးစွာနှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရမည်းသင်းမဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တရားစီရင်ရေးနှင့် ဦးထွန်းထွန်းဝင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏အဖွဲ့ဝင် လေးစားရပါသောပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေး နှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏အစီရင်ခံစာကို ဒုတိယအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်(၁၄)ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေးဖြစ်တဲ့ စတုတ္ထနေ့ ၁၄–၁၁–၂၀၁၉ ရက်နေ့ (ကြာသပတေးနေ့)တွင် ဖတ်ကြား တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ အစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦး ယနေ့ဆွေးနွေး တာတွေ့ရှိရပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက စိတ်အားထက်သန်စွာဆွေးနွေးထောက်ခံ အကြံပြုပေးတဲ့အတွက် ကော်မတီရဲ့ကိုယ်စားအထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဒီနေရာကပြောလို ပါတယ်။ သို့ပါ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တရားစီရင်ရေးနှင့်ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏အစီရင်ခံစာကို အတည်ပြုပေးနိုင်ပါရန် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမှတစ်ဆင့် လွှတ်တော်သို့ သဘောတူလက်ခံ လေးစားစွာအဆိုတင်သွင်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အဆိုကိုအတည်ပြုနိုင်ဖို့လွှတ်တော် ရဲ့သဘောထားရယူပါ့မယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ် လည်အစီရင်ခံစာကို အတည်ပြုရန်လွှတ်တော်ကသဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်ကသဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကသဘောတူတဲ့အတွက် တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေရေးရာ ကော်မတီ၏နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်ကအတည်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆွေးနွေးခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၁၁ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး အဋ္ဌမနေ့တွင် တင်သွင်း ခဲ့တဲ့ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဆွေးနွေးလိုကြောင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက အမည်စာရင်း တင်သွင်းထားပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ ပထမဦးစွာ ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမြတ်လေးဦး ဆွေးနွေးဖို့ဖိတ်ခေါ်ပါ တယ်။

ဦးမြတ်လေးဦး(ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ကြီးနှင့် အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ထီးလင်းမဲဆန္ဒနယ် က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမြတ်လေးဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့အစီရင်ခံစာ အပေါ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာ ပထမနှစ်တွေကလည်းပဲ ကော်မတီရဲ့အစီရင်ခံစာအပေါ်မှာ အမြဲတမ်းအကြံပြု ဆွေးနွေးနေကြပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပထမနှစ်က ကော်မတီအနေနဲ့ လွှတ်တော်ကြီးမှာ အဆိုတွေ၊ မေးခွန်းတွေအပေါ်မှာ ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆောင်ရွက် ချက်တွေအပေါ်မှာ စောင့်ကြည့်ပြီး ထိရောက်တဲ့အကြံပြုမှုတွေပေးနိုင်ဖို့တိုက်တွန်းခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။ နောက်တစ်နေ့မှာတော့ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ထောက်ပြပြီးတော့မှ ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေတာလေးတွေကို ဒီနေ့အစီရင်ခံစာ ကိုလည်းပဲ မြန်မာ့သစ်တောသယံဧာတတွေ ရေရှည်တည်တံ့ကောင်းမွန်စေပြီး အကောင်းဆုံးအမွေအနှစ်တွေ နောင်လာ နောက်သားတွေအတွက် ချန်ထားခဲ့နိုင်ဖို့အတွက် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲလာမှုကို ပြန်လည်ထိန်းညှိနိုင်ဖို့အတွက် အကြံပြုဆွေးနွေး သွားမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုတွေကြောင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပိုပြီးမှခံစားလာနေရပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာမှ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုအများဆုံးနိုင်ငံထဲမှာ မူကြမ်း ပါသလို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အများဆုံးခံစားရတဲ့နိုင်ငံစာရင်းမှာလည်း ထိပ်ဆုံးကပါဝင်နေတာ အားလုံးအသိပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ် ရေးလုပ်ငန်းတွေလုပ်တဲ့နေရာမှာအားနည်းနေသေးသလို ဖြစ်လာပြီဆိုလို့ရှိရင်လည်း ပြန်လည် တုံ့ပြန်နိုင်ဖို့ဟာ အင်မတန်မှအားနည်းနေဆဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်းပဲ ရာသီဥတုပြောင်းလဲ လာမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းတွေကို ရေတိုရေရှည်စီမံချက်တွေ၊ ရည်မှန်း ချက်တွေ၊ မူဝါဒတွေ၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေချပြီး ဆောင်ရွက်နေတာတွေ့ ရှိရပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုနှင့်အတူ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတွေကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တွေဟာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပိုမိုဆိုးဝါးလာတာကိုတွေ့နေရပါတယ်။

အပူလွန်ကဲမှု၊ အအေးလွန်ကဲမှု၊ မိုးခေါင်ရေရှားမှု အဆမတန်မိုးရွာသွန်းပြီး ရေကြီးရေလျှံမှု၊ မြေပြိုမှု စတာတွေဟာ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသလို လာမယ့်နှစ်တွေမှာလည်းပဲ ကြုံတွေ့နေရအုံးမှာ မလွဲဘဲဖြစ်ပါတယ်။ မနှစ်ကဆိုရင် ဘယ်တုန်းကမှမကြုံဘူးတဲ့အပူချိန်မြင့်တက်မှုတွေအပြင် ရေကြီး ရေလျှံမှုတွေကြောင့် တောင်သူတွေရဲ့စိုက်ပျိုးသီးနှံတွေမြောက်မြားစွာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရာတာ တွေ့ခဲ့ ရပါတယ်။ ဒီနှစ်ကျပြန်တော့လည်း မိုးများတဲ့အရပ်တွေမှာ ရေကြီးမြေပြိုမှုတွေဖြစ်ပြီး လူအများ သေကြေပျက်စီးခဲ့ရတာတွေ၊ လယ်ယာမြေသီးနှံတွေ ပျက်စီးတာတွေအပြင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ဘက်မှာဆိုရင် မိုးခေါင်လို့ မိုးကောင်းသောက်လယ်တွေ ဧကသောင်းနဲ့ချိပြီးပျက်စီးခဲ့တာကို တွေ့ရှိ ရပါတယ်။ သဖန်းဆိပ်ဆည်မှာဆိုရင်လည်း မိုးရေအဝင်နည်းပြီး နွေသီးနှံစိုက်ပျိုးရေမပေးနိုင်တော့ ဘူးဆိုတဲ့ဟာတွေဟာ သတင်းပေါ်တွေမှာတွေ့နေရဆဲပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေကိုကြည့်မယ်ဆိုရင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေကြောင့်မို့လို့ ပြည်သူလူထုတွေရဲ့လူမှုစီးပွားဘဝတွေ ပျက်စီးရုံမျှမက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းတွေအထိ ထိခိုက်ပျက်စီးနေတာကို တွေ့နေရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့လို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေမှာ ကြုံတွေ့နေရတဲ့အလုပ်အကိုင်၊ အခွင့်အလမ်း ချို့တဲ့မှု၊ ပညာရေးချို့တဲ့မှု၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှု၊ သောက်သုံးရေချို့တဲ့မှု၊ အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းချို့တဲ့မှု အစရှိတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေအပြင် အခုလိုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေ ကြုံတွေ့ရမယ်ဆိုရင် ဗူးလေးရာ ဖရုံဆင့် ဆိုသလို မရှူနိုင်မကယ်နိုင်အဖြစ်နဲ့ကြုံတွေ့ရတော့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အကြံပြုလိုတာကတော့ အထက်ကတင်ပြခဲ့တဲ့အခက်အခဲတွေကိုကျော်လွှား နိုင်ဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနတွေ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့အစည်းတွေ အပါအဝင် ပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးကနေ အသိရှိရှိပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှ အောင်မြင်နိုင်မှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးဆုံးအကြံပြုလိုတာကတော့ လက်ရှိသဘာဝတောတွေကို လျော့ကျမသွားအောင် ထိန်းသိမ်းရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ သစ်တောမြေဧကတွေကို တိုးချဲ့ပြီးတော့မှ စိုက်ပျိုးပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းတွေကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးဖို့လိုအပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျေးလက်နေပြည်သူတွေအတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းတွေဖြစ်တဲ့ ပညာရေးလုပ်ငန်းတွေ၊ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းတွေ၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွေ၊ ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းတွေကိုလည်း တစ်ခါတည်း ဖြည့်ဆည်းပေးရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာလုပ်ငန်း၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာခုတ်ထွင်မှုတွေ၊ သစ်တောမြေတွေကို ပြုတဲ့ကိစ္စတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံးလျှော့ချပေးရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားနည်းအသုံး အဲဒါနဲ့တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ အမြဲတမ်းလယ်ယာစနစ်တွေဖော်ထုတ်ပေးတာတွေ၊ သီးနှံသစ်တော ရောနှောတဲ့ စိုက်ပြင်၊ စိုက်ခင်း တွေတည်ထောင်ပေးတာတွေ နည်းပညာနဲ့အထောက်အကူ ပစ္စည်းပံ့ပိုးပေးတာတွေကို ကျွန်တော် တို့ တိုးချဲ့ပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်ပေးရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံး ပူးပေါင်းပါဝင်လာနိုင်စေရေးအတွက် အသိပညာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ပေးမှုတွေကို ထိထိရောက်ရောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာ ဆောင်ရွက်ပေးရမှာပဲ နိုင်အောင်လည်းပဲ အခွင့်အလမ်းတွေဖွင့်ပေးရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒ ့ါအပြင် ပြည်သူတွေအတွက် အကောင်းဆုံး ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းတွေကို ဖန်တီးပေးရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တင်ပြလိုတာကတော့ သက်ဆိုင်ရာဥပဒေတွေဖြစ်တဲ့ သစ်တောဥပဒေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ၊ သတ္တုတွင်းဥပဒေ၊ မြေလွတ်၊ မြေရိုင်းဥပဒေ အစရှိတဲ့ဥပဒေများ မူကြမ်း ကိုလည်းပဲ ခေတ်ကာလနှင့်အညီ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်တာကြောင့်မို့လို့ အထက်ကတင်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနကို ထိထိရောက်ရောက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအနေနဲ့ တိုက်တွန်းပေးပါရန် အကြံပြုဆွေးနွေးအပ်ပါတယ် ခင်ဗျား။ အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ တောင်တွင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးမင်းသိန်း ဆွေးနွေးဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးမင်းသိန်း**(တောင်တွင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်)**။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အားလုံးရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ။ ကျွန်တော်ကတော့ တောင်တွင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်က ဦးမင်းသိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ အစီရင်ခံစာကို ဆွေးနွေးရာမှာ ကော်မတီရဲ့ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းအကြောင်း များကို အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုကွင်းဆင်းခဲ့တာ ကိုးနေရာရှိကြောင်း ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ ကွင်းဆင်းရတဲ့အကြောင်းရင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကန်ပက်လက်၊ နတ်မတောင်၊ ပုပ္ပားတောင်၊ လောကနန္ဒာ၊ မြိတ်ကျွန်းစု၊ မိုးဆွေသစ်တောစိုက်ခင်း၊ ကျောက်တန်း၊ ခရမ်း၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကလော၊ အင်းလေးစတဲ့ ဒေသများကို သွားရောက်လေ့လာခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီလို မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အလွန် အရေးကြီးတဲ့ဒေသများကို သွားရောက်လေ့လာခဲ့ရာမှာ သွားပါများခရီးရောက်၊ မေးပါများ စကားရ ဖြစ်ခဲ့လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ကော်မတီဝင်များဟာ ဘယ်သူတွေနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ ဘာတွေမေးခဲ့တယ်။ ဘယ်လိုအားသာချက်တွေရှိတယ်။ ဘာတွေအားနည်းချက်တွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို အစီရင်ခံစာမှာတော့ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ နမူနာယူစေချင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ရဲ့ အစီရင်ခံစာကို ဘယ်အကျဉ်းထောင်၊ ဘယ်စခန်းတွေကိုသွားတယ်။ ဘာတွေတွေ့တယ်။ ဘယ်လိုအားသာချက်တွေ ရှိတယ်။ ဘယ်လိုအားနည်းချက်တွေရှိတယ်။ ဘာတွေအကြံပြုတယ်ဆိုတာကို လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ရဲ့အစီရင်ခံစာမှာ တင်ပြသလိုမျိုး တင်ပြသွားရင်တော့ ပိုမိုပြီးသင့်လျော်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ အစီရင်ခံစာ စာမျက်နှာ ၁၅ မှာ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အထူးသဖြင့် သစ်ခိုးထုတ်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးပေါ် ကိစ္စများ သတင်းပို့တိုင်ကြားရန် တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များရှိ သက်ဆိုင်ရာဌာန အသီးသီးမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လိပ်စာ၊ ဖုန်းနံပါတ်များကို အသုံးပြုလိုသည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထံ ဖြန့်ဝေထားသင့်ကြောင်းကို ဖော်ပြထားတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ ကြိုဆိုထောက်ခံပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ လွှတ်တော်ပိတ်ရက် စနေနေ့၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ညတိုင်းမှာ ဧာတိမြို့ကိုပြန်ရပါတယ်။ အဲဒီလိုပြန်တဲ့အခါမှာ ပဲခူးရိုးမကြီးကိုဖြတ်ရတော့ လှပတဲ့ ကျွန်းသစ်စိုက်ခင်းကြီးများကို ဖြတ်ရသလို ညအခါမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များစွာတို့ဟာ သစ်တုံး တွေတင်ပြီးတော့ တရကြမ်းမောင်းပြီး ဆိုင်ကယ်ပြိုင်ပွဲကြီးကျင်းပနေသလို သစ်တွေခိုးထုတ် နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဝါးကားအယောင်ဆောင် သစ်ကားကြီးတွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်သူ့ကို ဖုန်းဆက်ရမှန်း၊ တိုင်တမ်းရမှန်း ကျွန်တော်တို့ မသိပါဘူး။ အရေးကြီးတဲ့ဖုန်းနံပါတ်တွေ မရှိပါဘူး။ ဒကြောင့် အဲဒီကသစ်ကားတွေ၊ သစ်ခိုးတဲ့ဆိုင်ကယ်တွေကို တွေ့တွေ့တယ်ပဲမှတ်၊ ကြားကြားတယ်ပဲမှတ်ပြီး မြင်မြင်တယ်ပဲမှတ်၊ တရားပဲမှတ်နေရပါ တော့တယ်။

လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ သစ်တောဦးစီးဌာနရဲ့ Facebook အတုယူဖွယ်ရာသတင်းတစ်ပုဒ်ကိုလည်း စာမျက်နှာများပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့သတင်းတွေကို အင်္ဂလိပ်–မြန်မာ ကျွန်တော်ပြန်လည်မျှဝေချင်ပါတယ်။ တတိယကျူးကျော်စစ်ဖြစ်ရတာဟာ ပဲခူးရိုးမပေါ်မှ ဘုံဘေဘားမားသစ်ကုမ္ပဏီရဲ့ သစ်ခိုးထုတ်တဲ့ကိစ္စကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ သစ်ခိုးထုတ် ကျွန်းပင်တွေကိုခုတ်တဲ့နေရာမှာ အလွန်စည်းကမ်းရှိကြောင့် အင်္ဂလိပ်ခေတ်က သတ်မှတ်ထားတဲ့အချက်အလက်များနှင့် ကိုက်ညီမှသာ ခုတ်လှဲထုတ်ယူကြောင်း သိရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်ကုမ္ပဏီများဟာ သစ်ကိုစည်းကမ်းတကျခုတ်ခဲ့သလို စည်းကမ်းတကျပြန်လည်စိုက်ပျိုးခဲ့ ပါတယ်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်၊ တောင်နဝင်းသစ်တောကြိုးဝိုင်းထဲက နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ သစ်တောကြိုးဝိုင်းနဲ့ ကျွန်းပင်ကြီးများအကြောင်းကို လူမှုကွန်ရက် စာမျက်နှာပေါ်မှာ တွေ့လိုက်၊ ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ အမြင့်ဆုံးကျွန်းပင်ကြီးများဟာ ပေ ၁၀၀ ကျော် မြင့်ကြောင်း၊ လုံးပတ် ကိုးပေကျော်ရှိကြောင်း ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ ဒီကျွန်းစိုက်ခင်းဟာ ၁၉၁၉ ခုနှစ် ကတည်ထောင်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီလိုစိုက်ခဲ့ကြပေမဲ့ အခုအချိန်မှာတော့ ခိုးထုတ်နေတာတွေ၊ ခိုးထုတ်နေဆဲဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်တော့်အား Power Point ဖြင့် တင်ပြခွင့်ပြုပါရန် လေးစားစွာ တင်ပြအပ်ပါတယ်။ ၁၉၁၉ ခုနှစ်က ကျွန်းစိုက်ခင်းပါ။ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ပါ။ ကျွန်းစိုက်ခင်းရဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ပါ။ ကျွန်းစိုက်ခင်းထဲက ဆင်များဖြစ်ပါတယ်။ နှစ် ၁၀၀ သက်တမ်းရှိတဲ့ ကျွန်းပင်များနှင့် ယခုလက်ရှိ ကျွန်းပင်များဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ ဒီလို အယောင်ဆောင် ဇိမ်ခံကားတွေနဲ့ ခိုးနေတဲ့ ကားတွေကိုလည်း မိထားတာတွေ့ရပါတယ်။ ဒီလို ဘောက်ဆာကားများကို နောက်ပိုင်းကိုဖွင့်ပြီးပြန်ပိတ်၊ သစ်တွေထည့်ပြန်ပိတ် အယောင်ဆောင် သစ်ခိုးတဲ့ ဘောင်ဆာကားများကိုလည်း သစ်တောဌာနမှ ဖမ်းဆီးရရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဖမ်းမိထားတဲ့ အဖိုးတန်သစ်များ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးစားအပ်ပါသော လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်တို့ အခု တည်းခိုနေထိုင်နေတဲ့ နေပြည်တော်ကြီးရဲ့ ဥတ္တရသီရိ၊ ဒက္ခိဏသီရိ စတဲ့မြို့နယ်တွေဟာ ပဲခူးရိုးမနဲ့ ထိစပ်နေတဲ့ မြို့နယ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ယခင် နှစ် ၅၀ ကျော်လောက်က ကျွန်းတောကြီးများ ဖုံးလွှမ်းခဲ့တဲ့ နေရာတွေဖြစ်ပါတယ်။ ပဲခူးရိုးမကိုဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ထားတဲ့ ကားလမ်းမကြီးများ၊ အဲဒီ ကားလမ်းမကြီးများနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်ကားလမ်းမကြီး၊ အဲဒီလမ်းကြီးတွေ ပဲခူးရိုးမထဲက သစ်ခိုးတဲ့လမ်းတွေမှာ သစ်ခိုးတဲ့ကားတွေ၊ သစ်သယ်တဲ့ယာဉ်တွေကို ဖမ်းမိတာ လည်းရှိ၊ ဖမ်းမမိတာတွေလည်းရှိကြပါတယ်။ မြန်မာဆိုရိုးစကားရှိပါတယ်။ နီးလွန်းလျှင်လည်း မမြင်ရဘူး။ ဝေးလွန်းလျှင်လည်း မမြင်ရဘူးဆိုတာပါပဲ။ ပဲခူးရိုးမဆိုတာ နေပြည်တော်နဲ့ ကပ်နေတဲ့ နီးနီးလေးပါ။ ဝေးလံလှတဲ့ ဒေသတွေကိုတောင်မှ သွားရောက်လေ့လာသလို နီးကပ်လှတဲ့ ပဲခူးရိုးမ ကြီးထဲမှာ ဘယ်သူတွေ၊ ဘာတွေလုပ်လို့၊ ဘာတွေဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကိုလည်း သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီမှ သွားရောက်လေ့လာသင့်ပါကြောင်းနှင့် အကယ်၍ သွားရောက်လေ့လာမည်ဆိုပါကလည်း ကော်မတီဝင်များ သွားလမ်း၊ လာလမ်း

ဖြောင့်ဖြူးသာယာပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင် ပါတယ်။

။ ဆားလင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးဝင်းသိန်းဇော် ဆွေးနွေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ ဦးဝင်းသိန်းဇော်(ဆားလင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်)။ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကြွရောက်လာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် နှုတ်ခွန်းဆက်သအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ယင်းမာပင်ခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီရဲ့ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာအပေါ် အကြံပြုဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကော်မတီ အနေနဲ့ တတိယသက်တမ်းကာလအတွင်းမှာ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုလုပ်ငန်းများ အရှိန်ရလာပြီး ပိုမိုမြန်ဆန်ထိရောက်လာကြောင်း သိရတဲ့အတွက်လည်း များစွာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်မိပါတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တင်ပြဆွေးနွေးလိုတာ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်း ကျွန်တော်တို့ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်မှာရှိတဲ့ အကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အများသိကြတဲ့အတိုင်း လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းမှာ ကြေးနီ သတ္တုစင်များကို နှစ်စဉ်တန်ချိန် ၁၀၀၀၀၀ စီမံချက်နဲ့ လျာထားထုတ်လုပ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါထုတ်လုပ်မှုအပေါ် နိုင်ငံတော်နှင့် ကုမ္ပဏီတို့အကြား ၅၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၄၉ ရာခိုင်နှုန်း အချိုးကျခွဲဝေခံစားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခု ကျွန်တော်သိရတဲ့ ခွဲဝေမှုကိန်းဂဏန်းများအရ နိုင်ငံတော်မှ ရသင့်ရထိုက်သလောက်မရဘဲ နှစ်နာမှုများရှိနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စကို ကော်မတီမှသိရှိပြီး ညှိနှိုင်းပေးစေလို၍ ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ Power Point သုံးခွင့်ပြုစေလိုပါတယ်။ ဒါကတော့ နိုင်ငံတော်နှင့် ကုမ္ပဏီတို့ခွဲဝေတဲ့ ထုတ်လုပ်မှုအချိုးဖြစ်ပါတယ်။ Production Sharing Contract ဖြစ်ပါတယ်။ Government ၅၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဝမ်ပေါင်ကုမ္ပဏီ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဦးပိုင်က ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ ကိုးလထုတ်လုပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှု တန်ချိန် ဂု၉၂၉၅.၂၂ ဖြစ်ပြီး၊ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ် ၄၄၅၆၁.၁၁ တန်နှုတ်အပြီး ၃၄၇၃၄.၁၁ တန် အပေါ်မှာ ခွဲဝေထားတာတွေ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်က ၁၇၇၁၅.၇၉ တန် ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ ကုမ္ပဏီများက ၁၇၀၁၈.၃၂၁ တန် ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းရရှိတာဖြစ်ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုအချိုးဆိုရင်တော့ နိုင်ငံတော်မှ ဂုဨ၂၉၅.၂၂ တန် ထုတ်လုပ်တဲ့အပေါ်မှာ ၄၀၄၄၀.၅၆ တန်ရရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခု တွက်ထားတာက ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အချိုးမဟုတ်ဘဲ အမြတ်အပေါ်မှာ အချိုးတွက်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကတော့ လက်ပံတောင်းတောင်ကြေးနီစီမံကိန်းမှာ ထုတ်လုပ်မှုစတင်တဲ့ ၁၁–၃–၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ၃၁–၁၂–၂၀၁၈ ခုနှစ်အထိ နှစ်နှစ်ခွဲ၊ သုံးနှစ်နီးပါး ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုတန်ချိန် ၁၈၁၇၆၁.၇၇ ထဲမှ ကုန်ကျစရိတ် ၁၀၆၁၆၄.၇၉၃ တန်နှုတ်ပြီး ကျန်ရှိတဲ့ မြတ်တဲ့ ၇၅၅၉၆.၉၇၇ တန်အပေါ်မှာ ခွဲဝေထားတာတွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီမှာ နိုင်ငံတော်ရရှိမှုက ၃၈၅၅၇.၉၁၅ တန်ဖြစ်ပါတယ်။ ထုတ်လုပ်မှုရာခိုင်နှုန်းရဲ့ ၅၁ အချိုးမရဘဲနဲ့ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ကုန်ကျစရိတ်တွေကို တန်ချိန်နဲ့ပြထားတဲ့သဘောကတော့ ကြေးနီ တစ်တန်ကို IME Price US ဒေါ်လာ ၆၂၅၀ နဲ့တွက်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကြေးနီဈေးကလည်း အတက်/အကျရှိပါတယ်။ ကြေးနီတစ်တန်ကို US ဒေါ်လာ ၆၀၀၀ နဲ့ ၇၀၀၀ ကြားမှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့လည်း နိုင်ငံတော်ကရရှိတဲ့ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းထဲမှာ ခိုင်ကြေး(Royalty)လေးရာခိုင်နှုန်း၊ ကုန်သွယ်ခွန်၊ ဝင်ငွေခွန် စတဲ့အခွန်တွေကိုလည်း ထည့်တွက်ထားတာတွေ့ရပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အကြံပြုဆွေးနွေးတင်ပြလိုတာကတော့ ME-1 အနေနဲ့ နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ မိမိတို့အချိုးကျ ခွဲတမ်းရရှိတဲ့ သန့်စင်ကြေးနီပြားတွေကို ထားစရာနေရာ မရှိသေးလို့၊ ဂိုဒေါင်မရှိသေးလို့ဆိုပြီးတော့ ကုမ္ပဏီမှာထားရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကလည်း လုံးဝ စိတ်ချစရာမရှိပါဘူး။ မဖြစ်သင့်တဲ့ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကော်မတီအနေနဲ့ ဒီလိုကိစ္စတွေကို နိုင်ငံတော်က မနစ်နာရအောင် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့နဲ့ ထိန်းညှိပြီး ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါ တယ်။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန နှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန ဌာနအကြီးကြီးတွေကို တစ်ခုတည်းပေါင်းထားပြီး ဆောင်ရွက်နေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုအားနည်းချက်များ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုအားနည်းချက်မရှိအောင် စာရင်း

ဇယားများတိကျမှန်ကန်အောင်နဲ့ နိုင်ငံတော်မနစ်နာအောင် ထိန်းညှိပေးနိုင်စေရန် ဆွေးနွေးတင်ပြ ရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းရန်ရှိက ရှင်းလင်းဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးစိုးသူရထွန်း(ဥက္ကဋ္ဌ၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန)။ လေးစားအပ်ပါတဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များအားလုံး ကာယသုခ၊ စိတ္တသုခတွေ ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် သုံးဦးစလုံး ကိုယ်စားလှယ်ကြီးတွေ ဆွေးနွေးသွားတာတွေက တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ အရေးကြီးတဲ့ဟာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့တွေအနေနဲ့ ဒါကို ဒီမှာ အသေးစိတ်ရှင်းလင်းနေရရင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ အကုန်လုံးလည်း ပင်ပန်းလှတဲ့ ရှင်းလင်းပြပါတယ်ခင်ဗျ။ တိုတိုနဲ့လိုရင်းပဲ ပထမဦးဆုံးတော့ အတွက်ကြောင့် ပြောင်းပြန်ရှင်းပြပါမယ်။ ဆားလင်းမြို့နယ်က ဦးဝင်းသိန်းဇော် တင်ပြတာမှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တွေ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ တောက်လျှောက်လည်း စောင့်ကြည့်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာအချက် အလက်တွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့လက်ထဲမှာ ရယူပြီးတော့ ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကော်မတီ အနေနဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်တွေကဆိုရင် သက်ဆိုင်ရာ ဥပမာဆိုပါတော့ လယ်ယာမြေနဲ့ သစ်တောနှင့် ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စတွေဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြောကြားလာတဲ့ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနကိုလည်း တွေဆုံပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ရေ့မှာတင် တစ်ခါတည်းဖြေရှင်းခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ တော်တော်လေးလည်း ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ပြေလည်ခဲ့တာလည်း ရွှေသတ္တုရှိတဲ့ ရွှေသတ္တုတူးဖော်ရေးမှာပြဿနာတွေရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျွန်တော်တို့ မျက်စိရှေ့မှာပဲ တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးတော့ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တာတွေရှိပါတယ်။ အခု ဆရာဦးဝင်းသိန်းဇော်တင်ပြတဲ့ကိစ္စကိုလည်း သူကိုယ်တိုင် ပိုပြီးတော့ ရှင်းလင်းအောင်လို့ မူကြမ်း

ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနှင့် ကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံပြီးတော့ ညှိနှိုင်း နိုင်အောင်လည်း ကြိုးစားပေးပါမယ်။

အဲဒီထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးပြောသွားတဲ့ ဒီကြေးနီသတ္တုတွေကို သတ္တုတွင်းထဲမှာ ထားရတဲ့ကိစ္စက ကျွန်တော်တို့လည်း အမှန်အတိုင်းပြောရင် မကြိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဒါကိုလည်း ညှိနှိုင်းခဲ့ပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့က ဒါကို ဒီနိုင်ငံတော်က လိုအပ်တဲ့အချိန်ကျမှ လေလံတင်ပြီးတော့ ပစ်တာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် လေလံကို ကျွန်တော်တို့က မုံရွာမြို့ကနေ ရန်ကုန်မြို့အထိ သယ်ယူစရိတ်ကိုပါ လေလံထဲမှာထည့်ပြီးတော့သွားပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရန်ကုန်မြို့မှာ ကျွန်တော်တို့က သီလဝါဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့က သတ္တုတွင်းရဲ့ ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာရှိပေမဲ့လည်း ထိန်းသိမ်းတဲ့နေရာက မလုံလောက်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့က အခက်အခဲဖြစ်နေ တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ပြီးတော့ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းလျက်ရှိတယ်ဆိုတာလည်း ပြောချင်ပါတယ်။ ခုနပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ကိုယ်စားလှယ်ကြီးနဲ့လည်း ဝန်ကြီးဌာနနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ ဆုံပြီး ထိထိရောက်ရောက်ညှိနှိုင်းနိုင်ဖို့လည်း ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားပေးသွားပါမယ်ခင်ဗျား။

နောက်တစ်ခါ ဆရာဦးမင်းသိန်း တင်ပြတဲ့ ပထမပိုင်းကတော့ ခရီးစဉ်ကိစ္စပေ့ါ။ ခရီးစဉ်တွေ ကမှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က မဖော်ပြထားတာက ခရီးစဉ်တစ်ခုချင်းတစ်ခုချင်း ပြီးတိုင်းပြီးတိုင်း မှာ ကျွန်တော်က လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးဆီကိုတော့ အမြဲတမ်း ကျွန်တော် အစီရင်ခံစာတင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘယ်သူနဲ့တွေ့ခဲ့တာတွေ၊ ဘာတွေရရှိခဲ့တယ်၊ ဘာတွေအကြံပြုလိုတယ်ဆိုတာတွေကို လည်း ကျွန်တော်အမြဲတမ်း တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအစီရင်ခံစာအတိုင်းကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီး ဌာနကိုလည်း ကျွန်တော်ပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ဒီနေ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ အားလုံးကို မဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့တာလည်း ကျွန်တော်တို့ အားနည်းချက်တစ်ခု ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် နောက်နောင်အစီရင်ခံစာတွေကျရင် ကျွန်တော်တို့သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ခရီးစဉ်အနေနဲ့ အတိုချုပ် လောက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ထည့်ပေးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားမယ်ဆိုတာလေး ပြောချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက သစ်တောဌာနရဲ့ ဖုန်းနှင့်လိပ်စာတွေ ကျွန်တော်တို့မှာ အကုန်လုံးရှိထားပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကို တောင်းဆိုလာတဲ့သူအားလုံးကိုလည်း ဖြန့်ဝေနိုင်သလို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီး သဘောတူမယ်

ဆိုရင်တော့ လွှတ်တော်တစ်ခုလုံးကို ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကို ဒီမိတ္တူတွေအကုန်လုံး ကူးပြီးတော့ ပေးနိုင်ပါတယ်။

တစ်ချိန်တုန်းကတော့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရခေတ်က Burmese Selection System ဆိုတဲ့စနစ်နဲ့ သစ်ထုတ်ခဲ့တာဟာဆိုရင် သစ်တောတွေဟာ တစ်ဖက်က ခုတ်လိုက်ပေမဲ့ တစ်ဖက်မှာပြန်ပြီးတော့ ပေါက်လာတဲ့အချိန်နှင့် တိုင်းတာရင် ကျွန်တော်တို့ ကျွန်းသစ်ဖြစ်ထွန်းမယ့် နှစ် ၆၀၊ နှစ် ၈၀ အတွင်း တောကြီးတွေကမပြုန်းဘဲနဲ့ အမြဲတမ်းဆက်ပြီးတော့ ရှိနေပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်မှာလည်း Myanmar Selection System ဆိုတာနဲ့ ထုတ်ခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့်လည်း ဒီလောက်ထိ တည်မြဲနေခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ တချို့နေရာတွေမှာ အပြောင်ရှင်းစနစ်ကိုသုံးလာတာတွေပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ စက်ယန္တရားကြီး တွေကိုလည်း တိုးချဲ့သုံးလာတာတွေကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုဟာ အရှိန်အဟုန်မြင့်ခဲ့တယ်ဆို တာ အားလုံးအသိပဲဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက သစ်ခိုးထုတ်တဲ့ကိစ္စကတော့ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ခု သတိထားမိရမှာက မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ အများကြီးဖမ်းမိလို့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ တိုးချဲ့နေ တာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်က များများဖမ်းမိလို့ ပြည်သူလူထုမျက်စိမှာမြင်လာရတာဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပါပဲ သစ်တောတွေဟာ တစ်ချိန်ကလည်းခိုးထုတ်ခဲ့တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အခု များများဖမ်းမိတဲ့အတွက်ကြောင့် ပိုလုပ်လာတဲ့အတွက်ကြောင့် သစ်တောတွေ ခိုးထုတ်တာကို လူတွေမြင်ရတာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ချိန်ကတော့ ဒါကို မသိခဲ့ကြတာလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကော်မတီကတော့ ဝန်ကြီးဌာနနှင့်တောက်လျှောက် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းပြီးတော့ ဒါကို ကြိုးစားပေးနေတယ်ဆိုတာလည်း ပြောချင်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ဦးမြတ်လေးဦးဆွေးနွေးတာကတော့ အဓိက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ပါ။ မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်ကိုက ဒီဘာသာရပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး တောက်လျှောက်လေ့လာ ခဲ့ပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၂၀ လောက်ထိက ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုတာ သိပ်စိတ်မဝင်စားခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကမ္ဘာမှာ စပြီးတော့ နာမည်ကြီးထင်ရှားနေတဲ့ ဒီကိစ္စကို အများကြီးဆွေးနွေးတဲ့အချိန် အထိကို ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် သိပ်စိတ်မဝင်စားခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ က

၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းကျမှ ကိုယ်စားလှယ်တွေအားလုံးကော၊ ပြည်သူတွေအားလုံးပါ ဒါအင်မတန်အရေးကြီးပါလားဆိုတာကို သိလာကြတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဟာကို ကျွန်တော်တို့ဘက်က ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးရှုထောင့်၊ သစ်တောပြုစုပျိုးထောင်ရေး ရှုထောင့်နှင့် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ လွှတ်တော်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့ကိုပဲ အတည်ပြုခဲ့တဲ့ ဒီရေတောဆိုတဲ့ ကြားထဲက လုပ်ဆောင်မှုရဲ့တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအတွက် ဆွေးနွေးပေးခဲ့တဲ့ကိုယ်စားလှယ်ကြီးတွေအားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်။ အချုပ်အားဖြင့်ပြောရရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့ ဆွေးနွေးတဲ့ကိုယ်စားလှယ်ကြီးတွေ အားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ တစ်ခါ ပထမဦးဆုံးပြောတဲ့အထဲမှာသလိုပဲ ဒီလွှတ်တော်ထဲ မှာရှိတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေအားလုံးကလည်း သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ ပြဿနာတွေကို ခုနကလို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းချင်တယ်ဆိုရင် လည်း ကျွန်တော်တို့ကော်မတီက ညှိနှိုင်းပေးဖို့ အဆင်သင့်ရှိပါကြောင်းလေး ပြောကြားရင်းနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါတယ်ခင်ဗျ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို သဘောတူလက်ခံရန် အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၁၂ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ယခု အစီရင်ခံစာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော်က သဘောတူလက်ခံရန်အဆိုတင်သွင်းခြင်းနှင့် အတည်ပြုချက် ရယူခြင်းများ ဆောင်ရွက်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုတင်သွင်းရန် သယံဧာတနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

ဦးအေးနိုင်(အတွင်းရေးမှူး၊ သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ။ လေးစားအပ်ပါသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျား။ ကျွန်တော်က ကော်မတီ)။ တော့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးနိုင် ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီရဲ့ တတိယအကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့ (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ပုံမှန်အစည်းအဝေး အဋ္ဌမမြောက်နေ့တွင် ဖတ်ကြား အစီရင်ခံတင်သွင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့မှာတော့ ကော်မတီရဲ့အစီရင်ခံစာကို ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက အကြံပြုဆွေးနွေးသွားခဲ့သလို ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများရဲ့ ဆွေးနွေးချက် များအပေါ် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌမှ ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးဖြေကြားပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ တတိယ အကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို ဤလွှတ်တော်ကြီးက သဘောတူလက်ခံအတည်ပြု ပေးနိုင်ပါရန် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေ ၁၀၀ နည်းဥပဒေခွဲ(ဃ)နှင့်အညီ လေးစားစွာ အဆိုတင်သွင်း အပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ အဆိုကို အတည်ပြုနိုင်ဖို့ လွှတ်တော်ရဲ့သဘောထားရယူပါမယ်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီရဲ့ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို အတည်ပြုရန် လွှတ်တော်က သဘောတူပါသလားခင်ဗျား။

[သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းပါသည်။ လွှတ်တော်က သဘောတူပါသည်။]

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ လွှတ်တော်က သဘောတူတဲ့အတွက် သယံဧာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာကော်မတီ၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုကြောင်း ကြေညာပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ ရပ်နားကြောင်းနှင့် အစည်းအဝေး(၁၅)ရက်မြောက်နေ့ဆက်လက်ကျင်းပမည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကို ကြေညာခြင်း

ဥက္ကဋ္ဌ။ ။ အစီအစဉ် ၁၃ ဖြစ်ပါတယ်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များခင်ဗျား။ ခုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက်နေ့ကို ရပ်နားပါမယ်။ ခုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၅)ရက်မြောက်နေ့ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်(သောကြာနေ့) နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီ အချိန်မှာ ဆက်လက်ကျင်းပမှာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ယနေ့အစည်းအဝေးပြီးဆုံးကြောင်း ကြေညာပါတယ်။ (ဩဘာသံများ)

အချိန်၊ ၃:၁၀။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ပြန်လည်ထွက်ခွာပါပြီခင်ဗျား။

အခမ်းအနားမှူး။ ။ အားလုံးထွက်ခွာနိုင်ပါပြီခင်ဗျား။

[ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄)ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄)ရက်မြောက် နေ့ကို နေ့လယ် ၃**:၁၀** နာရီအချိန်တွင် ရပ်နားပါသည်။]

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (၁၄) ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၁၄) ရက်မြောက်နေ့ (၁၂.၁၂.၂၀၁၉) ရက်နေ့တွင် မေးမြန်းဖြေကြားခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ

pyithu.hluttaw.mm

U Tin Nu

pyithu.hluttaw.mm

U Kvaw Mvo

Dr Khin Soe Soe Kyi

pyithu.hluttaw.mm

U Hla Tun Kyaw

Dr Pe Myint

pyithu.hluttaw.mm

Dr Than Aung Soe

Dr Pe Myint

pyithu.hluttaw.mm

U Myo Zaw Aung Dr Ye Myint Swe

pyithu.hluttaw.mm

U Myint Kyi

Dr Ye Myint Swe

pyithu.hluttaw.mm

U Aung Soe Min

Dr Ye Myint Swe

ဖြည့်သူ့လွှတ်တော့

ပြည်သူ့အသံ လွှတ်တော်အသံ ပြည်သူ့ဆန္ဒ လွှတ်တော်ဆန္ဒ ပြည်သူတို့မျှော်လင့်ချတ် လွှတ်တော်တ ဗော်ဆောင်ရွတ်